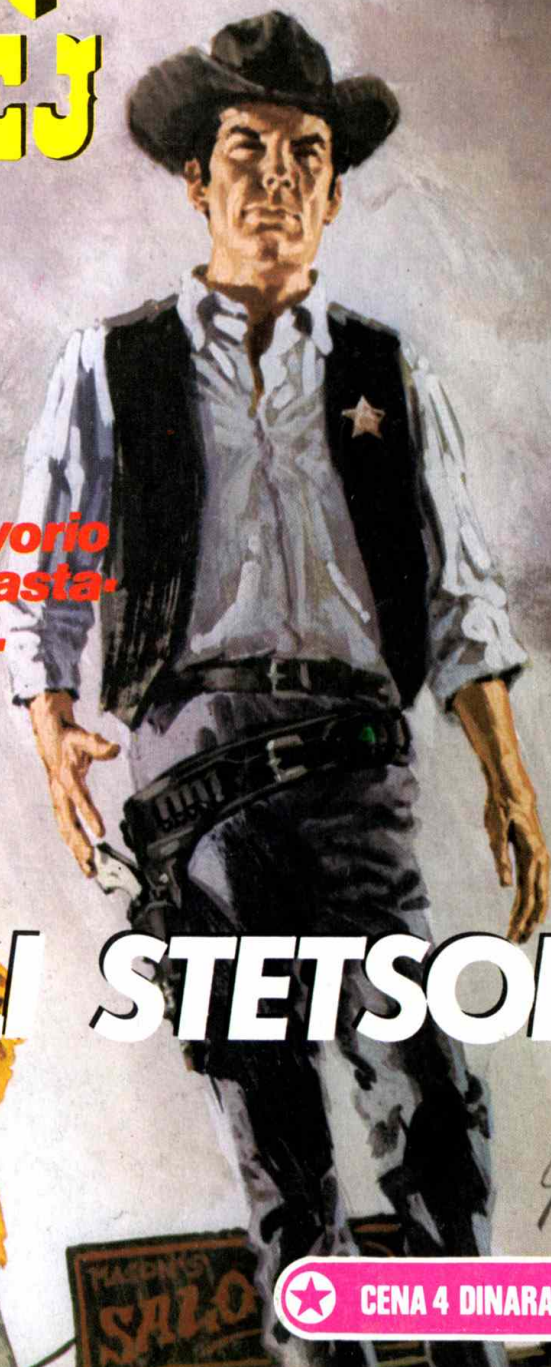

DOK HOLIDEJ

broj
13

*rat ga je pretvorio
u zver koja je nastavila da razara...*

BELI STETSON

CENA 4 DINARA

Frenk Larami:

BELI STETSON

Naslov originala:
FRANK LARAMY —
„DUELL MIT KID OHIO“

Copyright 1973 by
UNIVERSUM PRESS

Prevod: Č. KULINOVIC

Sva prava pridržana

Izdaje i štampa NIP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Odgovorni
urednik: Svetozar TOMIĆ. Izlazi svakog prvog u mesecu. Copyright 1972.
by Martin Kelter Verlag.

Oslobođeno Osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog sekse-
tarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine br. 413-279/73. od
1. januara 1973. godine.
1 jun 1973. godine.

Lice mu je bilo opustošeno. Nije imao desno oko, a prazna očna duplja bila mu je pokrivena crnim prevezom. Kada bi se smejao, pokazivao bi dva reda nepravilnih zuba, požutelih od duvana. Jedino, levo oko više je podsećalo na prerez, uzani otvor, kroz koji se pogled jedva probija.

Pleća su mu bila široka i snažna, a šake gotovo velike kao bisage, iako se nije mogao pohvaliti naročito visokim rastom.

Već po odeći se moglo zaključiti da nije naročito imućan. Pantalone su mu bile na ivicama i oko džepova iskrzane, a prsluk izbledeo i siv od sunca, kiše i vetra.

U Klivlendu su ga zvali Ohajo Kid. Pravo ime mu je bio Kid Menhetn.

Živeo je u kolibi na obali jezera. Bila je to mala, drvena koliba pokrivena šindrom, a drveni zidovi mestimično iskrpljeni kratkim poprečnim daščicama. Vrata su bila naherena i držala se na jednoj jedinoj šarki.

Ohajo Kid je iz svoje kolibe na jezeru svakoga dana odlazio u grad. Prodavao je ribu, koju je preko noći ulovio u jezeru. Ovim poslom se nije bavio dugo vremena. Ranije, nekada davno, bio je hrabri pukovnik severnjačke vojske. Neprijatelji su od njega strahovali, a vojnici ga poštovali.

No, rat je prošao. Ostao je bogalj kojeg niko više nije uvažavao. Međutim, Ohajo Kid nikada nije zaboravio slavne dane svojih pobeda nad Južnjacima. Vratio se iz Teksasa u svoj zavičaj na jezero Iri. No, doček nije baš bio veličanstven. Izobličeno lice nekadašnjeg pukovnika bilo je tako odbojno da su svi ljudi okretali glavu kada bi ga sreli. Osim toga, njegovi sugrađani hteli su da što pre zaborave krvav bratoubilački rat. Taj rat odneo je i mnoge vojnice Severa. Doneo je mnoge žrtve. Narod je osiromašio, muških ruku bilo je manje. Zbog svega toga nisu hteli ni da čuju, a ni da pominju junake iz rata.

Takvo je bilo raspoloženje u za-

vičaju pukovnika Kida Menhetna kada se vratio iz rata.

Ogorčen, povukao se u kolibu na jezeru. Gnev na nezahvalnost ljudi za koje se borio i krvario proždirao ga je kao neman. Na kraju, u njegovom srcu nije ostalo ni traga od ljubavi za ljude. Naprotiv, bio je ispunjen beskrajnom mržnjom prema onima koji su okretali glave kada bi ga sreli.

Zbog svega toga je nekadašnji pukovnik Kid Menhetn postao đavo u ljudskom obličju. Istina, do dana od kada ova priča počinje, još nije postao razbojnik...

•
• •

— Nije moglo biti drugačije — uzbuđeno je vikao Volt Meksaven, objašnjavajući šerifu. — Novac je ukraden u vreme kada sam odnosio ribe u podrum. Onaj jednooki lupež je sigurno iskoristio taj trenutak. No, ja preko toga neću preći.

Vlasnik trgovine bio je mali, debeljuškast čovek i izuzetno pohlepan. Volt Meksaven je kupovao jevtinu robu i prodavao je građanima po vrlo visokoj ceni.

Mesni šerif Nad Firmer je sve to, naravno, znao. Nije voleo ovog trgovca, kao uostalom ni mnogi građani. Međutim, nije se usudio da mu pokaže svoje neraspoloženje, ili da mu bilo šta neprijatno baci u lice, jer je bio kod trgovca zadužen do guše.

— Odjahaću na jezero i pitati ga — uzvratilo je kratko.

Trgovac planu.

— Šta znači: pitati? Vi ćete ga dovesti ovamo i staviti iza brave.

Šerif Firmer, u stvari, nije imao ništa protiv čoveka kojem su dali nadimak Ohajo Kid. I sam je bio vojnik i rana koju je zadobio u ratu mučila ga je pri svakoj promeni vremena.

Lagano je ustao od pisaćeg stola. Firmer je bio koščat, visok čovek, gradski odeven. Jedino po čemu se moglo zaključiti da je čuvar zakona bio je opasač pričvršćen nisko na bedrima sa obavezanim koltom u futroli. Bilo je poznato da je veoma brz i da vešto poteže oružje. Lice mu je bilo mršavo, jagodične kosti isturene, a brada oštra i uglasta.

— Urediću tu stvar! — pokušavao je da umiri trgovca.

Debeljko, međutim, nije popuštao.

— Zahtevam od vas da ga zatvorite. On je jedan podmukli lopov, ništa drugo. Sam đavo zna šta sve nosi na savesti. Dovoljno je uostalom samo da pogledate njegovo lice.

Da, lice je bilo to koje ga je žigosalo kao razbojnika.

Kid Menhetn nije ukrao novac, nego jedan kauboj koji je odmah posle njega ušao u radnju. Kauboj se zvao Hari Triden. Bio je inače obična hulja i pre nego što se zaposlio na obližnjem ranču proveo je nekoliko godina iza rešetaka.

Pljačkanje kase debelog trgovca se isplatilo. Gonič stoke je bio dovoljno drzak da uprkos ovom razbojništvu ostane u gradu. Upravo je stajao u salunu za šankom i trošio prve ukradene novčanice.

Hari Triden još nikada u životu

nije posedovao toliku sumu. Nije ni pomišljao da se vrati nazad na ranč. Ukradeni novac ga je prosto pekao u džepovima.

Naravno, o svemu tome nisu imali pojma ni trgovac Meksaven, a ni mesni šerif.

•
• •

Vetar je toga dana duvao sa istoka, talasajući inače gotovo uvek mirnu površinu jezera. Bela pena poigravala je na talasima, a granje šipražja i drveća na obali savijalo se nad vodom kao sveštenici u molitvi.

Menhetn je sedeo na uzanom jezičku zemlje, tamo gde mu je čamac bio vezan. Kanu je nemirno poigravao na talasima. Nekadašnji pukovnik skinuo je čizme i zaronio noge u jezero. Trijao je kažiprstom desne ruke praznu duplju preko crnog preveza. Rana ga je povremeno bolela, iako je rat prošao pre više godina.

Podigao je pogled prema oblacima koji su bivali sve gušći.

— Prokleta vreme — psovao je sebi u bradu. — Ove noći ne mogu da se izvezem.

Ustao je i obuo čizme, a onda se lagano preko ispusta vratio kući. Izenada je čuo topot kopita.

Bio je to šerif iz Klivlenda. Grabio je uzanom stazom između šipražja. Ugledao je Kida na pragu kolibe i zaustavio konja.

— Treba da govorim s vama — počeo je.

Ono što je trebalo da govori sa

Ohajo Kidom očigledno mu je teško padalo.

Kada bi se pred nekadašnjim pukovnikom našao neki čovek, njegovo lice bi se gotovo okamenilo. Sa njegovog opustošenog lica mogla se još samo videti mržnja i odbojnost.

— Ne znam šta biste to imali da govorite sa mnom.

Nad Firmer kliznu iz sedla. Držao je u rukama uzde svoje šarene kobile, jer pred siromašnom kolibom Ohajo Kida nije bilo prečke za koju bi mogao da veže konja.

Ovakva prečka bi ovde uostalom bila suvišna, jer nekadašnji pukovnik Kid Menhetn nije imao konja kojeg bi vezivao. Davno su prošla vremena kada je nosio plavu uniformu sa zlatnim širitima i jahao rasnog ždrepcu.

Od pukovnika je postao siromašan ribar, koji je s mukom zarađivao za goli život. Možda je šerif u dubini duše žalio ovog čoveka, no i on nije mogao dugo da izdrži i gleda ovo lice ispunjeno mržnjom.

— Da li ste jutros bili u gradu? — upitao je čuvar zakona.

— Šta se to koga tiče? — brecnu se Ohajo Kid. Glas mu je imao metalni prizvuk.

— Bili ste kod Meksavena.

— Da, bio sam kod tog derikože. On vama prodaje ribu po dvostruko višoj ceni od one koju meni plaća Zelenaš. No, čemu sva ta pitanja?

— Meksavenova kaša je opljačkana u vreme kada je smeštao ribu u podrum.

Snažne Menhetnove šake stegoše se u pesnice. Levo, jedino oko koje je imao, gnevno je sevalo na šerifa.

— Da nećete možda time da kažete da sam ja...

Šerif sleže ramenima.

— Moj zadatak je samo da utvrdim istinu.

Ohajo Kid razvuče usta. To je ličilo na rezanje, pa je Firmer nesvesno ustuknuo korak unazad. Menhetn je izgledao zastrašujuće.

— Morate me shvatiti — pokušavao je da umiri bivšeg pukovnika.

Kid lagano klimnu glavom.

— Odavno sam ja vas, pse, razumeo — uzvratilo je. — Sada je, znači, došlo dotle da hoćete da me dokrajčite bez ostatka. — Rekavši to pljunuo je šerifu u sred lica. — Evo, to je moj odgovor!

To je za Nada Firnera bilo previše. Levom rukom je obrisao lice, a desnom izvukao kolt.

— Očekivao sam od vas da se drugačije ponašate Menhetn! — uzviknuo je gnevno. — No sada gotovo mogu da poverujem da je Mek-saven u pravu.

— Zar vi, bedni zvezdonošče meni, pukovniku armije, pretite revolverom? — jeknu Kid.

— Sidite najzad sa tog visokog trona — govorio je šerif. — Ta vremena su odavno prošla. Pred vama ne stoje regruti. Moram da vam pretražim kuću, a vas uhapsim, jer je protiv vas podneta prijava. Sve ostalo će posle toga sudija odlučiti.

U tom trenutku se u Kidu Menhetnu, zvanom Ohajo, sve srušilo. Poslednji ostaci već poljuljanog sveta nepovratno su se pretvorili u prah i pepeo. U trenutku se setio svih poniženja i uvreda koje je trpeo od kako se vratio u zavičaj. Setio

se kako su se ljudi šklanjali i uzimali kada je jedan jedini put sebi dozvolio da uđe u salun i popije viski.

Ovaj čovek nije morao da postane razbojnik najgore vrste da su njegovi sugrađani imali bar malo obzira i čovečnosti, da su mu pomogli i prihvatili ga u svoj krug.

Ohajo Kid u svom životu nikada ništa nije naučio. Jedini zanat koji je poznavao bio je rat. Još i sada noću, kada san nije hteo da dođe, u ušima mu je odzvanjao zvuk trube koja poziva na boj. To kao da ga je uspavljivalo. Međutim, kada bi se ujutro probudio i ugledao svoju trošnu kolibu i mirnu površinu jezera, ponovo bi sklopio oči.

Šta je od svega ostalo? Prašnjava uniforma okačena na zidu, mač sa mesinganom kanijom i vojnički revolver. To je bilo sve.

— Znači li to da hoćete da me uhapsite?

— Pa tako nekako — uzvratilo je šerif, kome nije baš bilo najprijatnije u koži.

— Onda ipak prvo pretražite moju bednu kolibu — zahtevao je jednooki.

Ovaj zahtev zvučao je prilično lukavo i podmuklo, ali šerif na to nije obraćao pažnju. Primetio je da Menhetn nema oružja, pa je zato svoj revolver vratio u opasač.

— Hajdete, idemo u kuću.

Ohajo Kid je krenuo ispred čuvara zakona u ribarsku kolibu. Neodređenim, ali odbojnim pokretom ruke pokazao je na ono što poseduje.

— Samo bez ustručavanja, šerife.

— Ne brinite, obaviću svoju dužnost — uzvratio je Firmer gnevno.

Do tada se još niko nije drznuo da mu pljune u lice. Ovo Menhetn nikad neće zaboraviti. Zbog toga je, iako mu je to bilo mučno, temeljno pretresao svaki ugao.

Šerif je sve preturio, pa i postelju, ali ništa nije našao. Nagnuo se nad gvožđem okovan sanduk i otvorio ga.

Ohajo Kid je stajao kraj vrata i posmatrao čuvara zakona. Nije mogao neprimećen da se dokopa svog kolta, jer je visio tačno iznad sanduka. Međutim, mač mu je visio na dohvrat ruke, nedaleko od vrata na zardalom ekseru.

Ohajo Kid lagano podiže ruku i dokopa sečivo. Sve se zatim odigralo neverovatno brzo. Tišinu kolibe za trenutak poremeti zviždanje sečiva. Odjednom je ponovo bio pukovnik Kid Menhetn. Hladno oružje u njegovoj ruci vratilo mu je samopouzdanje koje je nestalo nepovratno poslednjih godina.

Šerif je čuo zvuk, naglo se okrenuo, ali je bilo prekasno da potegne oružje. Svetlucava oštrica zarila mu se u grudi.

— Kako ste to mogli učiniti? — promucuo je i uhvatio se rukom za levu stranu grudi.

Menhetn izvuče sečivo iz grudi svoje žrtve. Bilo je to prvo ubistvo koje je učinio, ali ipak nije osećao nikakvo uzbuđenja. U njemu kao da je sve umrlo.

Šerif se zatetura unazad. Oči su mu bile razrogačene i mogao je još samo da krklja.

Tako je umro šerif iz Klivlenda.

Sručio se i tresnuo na pod kolibe.

Time je počeo razbojnički život Ohajo Kida. Obrisao je krv sa sečiva, a onda vratio oružje u kaniju.

— Tako će proći svako ko se bude drznuo da me uvredi — mrmljao je sebi u bradu. — Sve ću vas potući kao što sam potukao Južnjake. Platićete mi za sve.

Menhetn je znao da njegov životni put sada neće biti naročito dug. No, hteo je da iskoristi dane ili nedelje koji su mu preostali. Da ih iskoristi za osvetu.

Prvo je uklonio tragove svog zločina. Odvukao je šerifov leš iz kolibe do obale jezera. Vezao je za njegovu telo nekoliko većih kamenova, a onda ga bacio u jezero.

— Srećan put, šerife!

Telo Nada Firmera odmah nestade u vodi. Zvezda zakona, koju je nosio, donela mu je smrt, smrt koju nije bio zaslužio.

•
• •

Sunce je bacalo svoje nemilosrdne zrake na jezero Iri. Vetar je prestao, a oblaci se razišli. Površina vode podsećala je na ogledalo u kojem se odražavalo hiljadu malih sunašca. Stajao je zagledan u površinu, kao da se oprašta od ovog mesta. To je uostalom i nameravao. Već je bio u sedlu. Posle nekoliko trenutaka obo je šerifovu kobilu.

Za jahačem su ostali jezero i namerena ribarska koliba.

Čovek u sedlu nosio je uniformu pukovnika severnjačke vojske. U futrolji kraj sedla bio je udenut mač,

a na opasaču mu je visio težak vojnički revolver.

Kid Menhetn je hteo poslednji put da se vrati u prošlost, da je nekako oživi. Taj povratak u, za njega srećna vremena, počeo je ubistvom.

Još jednom je bacio pogled na jezero, a onda krenuo uzanom stazicom kroz šipražje.

Menhetn je jahao prema Klivlendu.

*
* *

Grad je bio pust, utonuo u mrak. Samo je kroz nekoliko prozora još dopirala svetlost. Niko nije primetio čoveka koji je na ukradenom konju jahao Glavnom ulicom.

Ohajo Kid zaustavi konja pred rala svetlost. Meksaven nije bio tu. nu iz sedla. Vezao je životinju za stub trema i pošao uz stepenice. Kroz veliki prozor radnje nije dopirala svetlost. Meksaven nije bio tu. Sedeo je u salunu, čekajući šerifov povratak.

I kauboj Hari Triden je još uvek bio u krčmi. Stajao je čak kraj Meksavena i razgovarao sa njim. U međuvremenu je kauboj saznao da trgovac sumnjiči Menhetna za krađu novca. Ništa bolje nije mogao poželeti. To je, uostalom, bio dokaz da njega niko nije primetio.

Međutim, kaubojeva radost bila je kratkog veka.

Meksaven je bio gnevan što se šerif još uvek ne vraća.

— Kada ga bude doveo, tom lopovu ću, ako treba, iz stomaka iz-

vući moje dolare — ponavljao je debeljuškasti trgovac po stoti put.

Zvučalo je smešno. Ovaj kukavni trgovac nije bio dorastao nekadašnjem pukovniku. No, lukavi kauboj ga je podbadao.

— Potpuno ste u pravu, mister — govorio je. Glas mu više nije bio siguran, jer je popio dosta viskija, plaćenog novcem ukradenim od svog sabesednika.

Meksavena je kaubojevo podbadanje ohrabrilo.

— Ja tog momka u svakom slučaju ne podnosim baš mnogo. Osim toga, na njegovim ribama ništa ne zarađujem.

To je bila neslana laž. U gradu su svi govorili da je Meksaven stara varalica. Rančeri su proveravali račune, koje im je davao i uvek se ispostavljalo da su neispravni. No, debeli trgovac je bio vešt i uvek se izvlačio iz neugodne situacije.

*
* *

Mamuze na Kidovim oficirskim čizmama zveckale su kroz noć. Menhetn je uobrazio da je postao opet onakav kakav je nekada bio. Stao je ispred krila pomičnih vrata saluna i pogledom prešao lokal. Poznao je trgovca i video ga kako stoji sa kaubojem i razgovara. Čak je uspeo da čuje i poslednje rečenice ovog razgovora.

Bešumno je gurnuo krila, tako da se samo čulo zveckanje mamuza.

U salunu nije bilo mnogo gostiju. Svi su kao po komandi okrenuli glave i začuđeno gledali čoveka u pla-

voj uniformi. U prvom trenutku ga nisu prepoznali. Pukovnika je odao crn prevez preko desnog oka.

Uniforma mu je bila brižljivo iščetkana, a zlatni širiti se svetlucali. Stajao je tu, ponosno, uspravno, kao nekad pred svojim vojnicima.

— Koga vi to ne podnosite? — upitao je oštro.

Meksaven oseti kako mu graške hladnog znoja rose čelo.

Vlasnik saluna uzviknu:

— Pukovnik Menhetn!

— Da, ja sam pukovnik Kid Menhetn, onaj kojeg niste više hteli da vidite, a on je za vas lomio kosti u ratu. Međutim, posle svega ovaj grad ga je prihvatio kao šugavog psa.

— Gde je šerif? — promucalo je trgovac, osećajući kako ga strah davi. Da je pred njim stajao ribar, drugaćije bi se osećao, međutim, ova uniforma delovala je na njega, ostavivši snažan utisak.

Ni pijani kauboj Triden se više nije osećao najbolje u svojoj koži. Konačno, on je bio taj koji je ukrao novac.

Kid je odmerio sve ljude u lokalu, a onda uzvratilo tiho:

— Otkud ja mogu znati gde je vaš šerif? Ja mu nisam zamenik.

Posle ovih reči zavladao je mukla tišina. Možda su gosti u salunu slutili šta se dogodilo, ne usuđujući se istovremeno da u to poveruju.

— Ali, on je odjahao kod vas — osmeli se Meksaven. Glas mu je bio rapav.

— Otkud vi to znate? — upita Ohajo Kid.

Trgovac nemoćno podiže ruke.

— To svi znaju — promucalo je. Pukovnik Menhetn se podboči.

— Tako dakle, svi znaju? Onda svakako i znaju razlog zbog kojeg je hteo da dođe kod mene. Tako dakle?

Na ovo nije dobio nikakav odgovor.

Meksaven se nije usudio da proslavi ni reč, iako je u međuvremenu zaključio da Ohajo Kid sve zna i da se morao sresti sa šerifom. Zbog čega bi se inače u sred noći pojavio u gradu i to na ovaj način? No, gde je šerif?

To su se isto pitali i ostali ljudi u salunu.

Niko, međutim, nije imao hrabrosti da izvuče kolt! Umesto toga, stajali su, pokušavajući da svojim licima daju nedužan izraz. Samo je kauboj Hari Triden počinio grešku i umešao se. Možda ne bi rekao ni reč, da mu se u džepovima nije nalazio ukradeni novac.

— Po svemu i vi treba da znate zbog čega je hteo da dođe kod vas.

Pukovnik ga je nekoliko sekundi prezrivo odmeravao.

— Kakve ti veze s ovom stvari imaš, goniću krava?

Triden, koji je bio već prilično pripit, nije hteo da otrpi ovu ovredu.

— Iako nosite to smešno oficirsko odelo, nemate pravo da zavlatačite ruke u kasu poštenih ljudi.

Bile su to poslednje reči, koje je kauboj Triden izgovorio.

Kid Menhetn je izvukao svoj teški vojnički revolver iz futrole. Pucanj odjeknu lokalom i usijano olovo se zari u srce kauboja. Smrtno ranjen, lopov je pokušao da se uhvati za

ivicu šanka i metalnu prečku ispred njega. Međutim, život ga je napuštao, prsti su mu se otvarali, a kolena popuštala. Lagano je klonuo na pod.

Sve ljude u lokalu obuze užas. Pili su kao okamenjeni u kolt koji se još uvek pušio.

— A sada ste vi na redu, Mek-saven — procedi Kid Ohajo kroz zube. Sva hladnoća, koju može da nosi u sebi ubica ispunjen mržnjom, odzvanjala je u ovim rečima.

Debeli trgovac drhtao je kao prut.

— Ali vi to ne govorite valjda ozbiljno? Šta sam vam ja učinio?

Pukovnik se isceri.

— Još pitate šta ste mi učinili? Imaćete, uostalom, u grobu dosta vremena da o tome razmišljate.

Teški vojnički revolver zagrme po drugi put. U pravcu debelog trgovca sevnu plavičastocrvena munja. Pao je odmah.

— Evo ti tvoje plate, derikožo! — procedio je Kid Menhetn.

*
**

Čuo je topot kopita još na početku grada. Bio je to topot kopita konja koji na leđima nosi ili gonio-oca ili progonjenog.

Klivlend je bio obasjan mesečnom. Kid Menhetn je grabio kao ludak na leđima šerifove kobile. Od jednom ga je spopao paničan strah. Pucnji su sevali za njim.

Ljudi u salunu su se brzo pribrali, stajali su na pločniku i pucali u pravcu odbeglog ubice.

Njihovi meci su se raspršali u

noć. Usijano olovo se zarivalo u zidove kuća ili u prašinu ulice.

Upravo u tom trenutku je u grad ujahao čovek na umornom konju, doktor Džon Henri Holidej. Njegovo ime je već tada bilo poznato, koliko i ime velikog maršala Vajat Erpa. Ta dva toliko različita čoveka imala su nešto zajedničko: u dvoboju revolverima nije im bilo ravnih. Jedan od njih, Holidej, bio je nekada zubni lekar, koji iz zdravstvenih razloga nije mogao da nastavi svoju praksu; drugi je bio čuveni maršal. Od trenutka kada su se jednom njihovi putevi ukrstili, postali su nerazdvojni prijatelji.

Dok Holidej je zaustavio konja na kraju ulice, neodlučan šta da čini.

— Samo mi je nedostajao ovakav doček — mrmljao je sebi u bradu.

Brzo se sklonio na samu ivicu ulice, kako beguncu ne bi stajao na putu.

Kid Ohajo ga je primetio i, izbezumljen, povukao vojnički revolver baš u trenutku kad je Holidej promakao pored njega. Povukao je obarač.

Džordžijanac s tim nije računao. Osetio je žestok udarac u desno rame i s mukom se održao u sedlu. Kada je uspeo levicom da izvuče revolver, bilo je prekasno.

Kid Menhetn je zamakao u sporednu ulicu. Mogao se još samo čuti odjek topota kroz noć.

Dok Holidej je uvideo da je potera za beguncem pod ovim okolnostima besmislena. Uhvatio se rukom za povređeno rame. Metak ga je dobro okrznuo, jer je osetio oštar bol kada je pokrenuo ruku.

Džordžijanac je gledao u pravcu u kojem je Menhetn iščezao.

— Tebe ću uhvatiti pa makar morao da jašim u sam pakao — promrsio je gnevno.

Metkom, kojim je pogodio Holideja u rame, Ohajo Kid je sebi počeo da kopa sopstveni grob. Navukao je sebi na vrt psa tragača, kakvog nije bilo u Sjedinjenim Državama.

Dok Holidej dojaha do pred krčmu. Ljudi su još uvek bili okupljeni na pločniku.

Vlasnik lokala stajao je na donjem stepeniku. Horast Braun je mogao biti isto tako i rvač umesto krčmara. Bio je visok preko metar i osamdeset, a ramena su mu podsećala na štalska vrata.

— Otkud vi iznenada? — upitao je Holideja dubokim glasom.

— Vidite i sami — uzvрати Džordžijanac. — Upravo sam sišao s konja.

Braun je posle puškaranja u svom lokalu bio izrazito zle volje.

— Baš glup odgovor.

— Ni vaše pitanje nije naročito mudro.

Holidej je prošao pored vlasnika krčme i ušao u lokal. Zastao je na samim vratima. Pogled mu se prikovao za dva mrtvaca. Ostali ljudi su se lagano vraćali u lokal.

Džordžijanac zabaci kažiprstom šešir na potiljak.

— Ovde kako mi se čini vladaju lepi običaji gospodo — zaključio je i prišao šanku.

Iz rukava mu je tekao tanak mlaz krvi i natapao šaku.

— Imate li možda za mene sud vode? — upitao je Brauna.

Tek tada su građani primetili da je stranac ranjen.

Krčmar mu priđe.

— Da nije možda i na vas pucao?

Džordžijanac skide kaput i položi ga preko stolice.

— Očigledno nisam naleteo na stub trema, mister. Šta je s vodom?

Braun zađe iza šanka i donese sud s vodom. Stavljajući ga pred Holideja upita:

— Da li ste ga poznavali, kada je pucao na vas?

Slavni kockar skide košulju s ramena.

— Ala vi zapitkujete — uzvratio je ljutito. Nije voleo dosadne i radoznale ljude. — Otkud bih ja tog momka poznavao? Ili on mene. Kako bi me uostalom i poznao? Zar niste primetili da je noć.

Krčmar baš nije bio naročito bistar čovek, ali je uvideo da je stranac u pravu.

— Da, u pravu ste, mister — priznao je. — Ali mi smo danas svi van sebe. Naš šerif je nestao, a ovde su dva čoveka ubijena.

Dok Holidej je upravo previjao ranu. Zavoj je izvadilo iz torbe koju je uvek nosio sobom. Od nje se nikad nije odvajao. Bila je to crna torba od krokodilske kože, poklon koji je dobio davno od svojih roditelja. Jednom mu je neki lopov ukrado konja i torbu, što je morao da plati životom.

Pošto je previo ranu, Holidej je zakopčao košulju i navukao kaput. Onda je pokušao pažljivo i oprezno da pokreće ruku. Sada, pošto je stavio čvrst zavoj, bol je bio manji. Okrenuo se i upitno pogledao krčmara.

— Ko su ta dvojica?

Pritom pokaza na ubijene.

— Jedan kauboj i jedan trgovac

— uzvratiti Horast Braun spremno.

— A ko je tip koji ih je ustreljio?

Ako me oči nisu prevarile, nosio je plavu uniformu?

U tom trenutku otvorila su se kri-la pomoćnih vrata. Jedan starac uđe u lokal. Kosa mu je padala do ramena i bila bela kao večiti sneg na vrhovima planina. Starac se zvao Abraham Vinfield i bio prezbiterijski sveštenik. Propovedao je mir. Došao je čim je čuo pucnje. Videvši dvojicu ubijenih, uhvatio se za glavu.

— Moj bože, šta se ovde dogodilo?

— To je bar očigledno — odvrati krčmar. Nije trpeo sveštenika, jer je stalno nagovarao ljude da ne idu u kućmu i ne piju viski.

— Jesu li obojica mrtvi? — nastavio je da zapitkuje Vinfield.

— I to je očigledno — uzvratiti nestrpljivo Braun.

Sveštenik osmotri sve prisutne u lokalu. Najzad mu se pogled prioklova za Holideja.

— Imate li vi neke veze sa ovim ovde? — upitao je oprezno, zagledan u lice slavnog kockara sa kojeg se ništa nije moglo pročitati.

— Da oče, imam nešto s ovim — uzvratilo je Džordžijanac, govoreći istinu. Najzad, ubica u bekstvu ga je ranio.

— Bio je to Kid Menhetn. Sve mi se čini da je izgubio razum. Došao je ovde u salun u svojoj uniformi. Taj stari razbojnik je ustreljio obojicu.

Sveštenik odmahnu glavom.

— On nije bio razbojnik. Svi vi ste ga načinili razbojnikom.

Horast Braun gnevno zabaci glavu.

— Šta hoćete time da kažete?

Abraham Vinfield protirlija rukom uvelo lice.

— Samo zbog toga što mu je lice unakaženo odbacili ste ga i postupali s njim kao sa šugavim psom. Šerif je navratio do mene pre nego što je izjahao na jezero. Menhetn nije lopov; ne verujem u to.

Stari sveštenik je uvek u ljudima tražio i nalazio nešto dobro. U neku ruku bio je u pravu, jer su svi ljudi u sebi posedovali i dobro i zlo, mada ne uvek u najboljim proporcijama.

Dok Holidej se nije mešao u razgovor. Odvojio se od šanka i seo za jedan od stolova. Saznao je ime čoveka koji je bez ikakvog razloga pucao na njega. Nosio je uniformu severnjačke vojske. To je dovoljno! Naći će ga. Taj čovek je ubica. Puka je slučajnost što i on, Holidej, nije ostao da leži mrtav u prašini.

Sve dogod ljudi tog kova budu slobodno krstarili državama Srednjeg zapada, mira i sigurnosti neće biti.

Krčmar upita sveštenika:

— Velite da je šerif navraćao kod vas. Možete li nam možda reći gde je sada?

Starac pogleda Brauna iznenađeno, a onda odluta pogledom po salunu. Među prisutnima šerifa nije bilo.

— Mislio sam da je ovde — izusti.

— Kao što vidite, nije. Mogu, na

žalost, da pretpostavim i gde se nalazi.

— Zašto onda ne idete po njega?
— upita sveštenik?

— Možda bismo mogli da odemo po njega — zamišljeno uzvratí Braun — samo se bojim da nam neće moći ispričati ko ga je otpremio u večna lovišta.

Vinfild preblede.

— Ne verujete valjda...

— O verovanju i ne verovanju ovde ne može biti reči. Radi se o činjenicama.

— Otkud znate da ima činjenica?

— pitao je sveštenik s nevericom.

— Menhetn je jahao šerifovog konja. Zar to nije dovoljan dokaz?

Na to starac nije imao šta da odgovori. Pošao je prema vratima, zastao i još jednom se okrenuo. Na njegovom licu kao da se ogeladala sva nesreća ovog sveta.

— Pobrinite se za mrtve!

Krila su se gotovo nečujno zatvorila za sveštenikom.

*
* *

Nisu našli šerifa. Kada su sledećeg jutra odjahali na jezero videli su samo zgarište spaljene kolibe, a od Nada Firmera ni traga. Jezero Iri je ćutalo.

Među ljudima, koji su pošli da traže šerifa, nalazio se i krčmar Braun. Sveštenik se dovezao kočijom, a Dok Holidej je, oporavljen, bio u sedlu.

Džordžijancu je bilo potpuno jasno šta se ovde dogodilo. Sjahao je i uputio se dole prema jezeru. Njegovim ostrim oku nije promakao

trag koji je ostao za šerifovim lešom, pošto ga je Menhetn vukao.

— Vaš šerif leži na dnu jezera. Krčmar je pošao za Holidejem, tako da je čuo.

— Otkud vi to znate?

Slavni kockar pokazao na trag.

— Ovde ga je vukao u jezero.

Braun se zagleda u tle.

— Prokletstvo, izgleda da ste u pravu.

Stari Vinfild je izašao iz kočije i prišao Holideju i krčmaru.

— Ne mogu da verujem da je učinio nešto tako užasno — mrm-ljao je. Lice mu je bilo sivo kao kamen.

— Pretražićemo dno jezera — predloži krčmar.

Dok Holidej se gorko nasmeja.

— Doista ste smeli. Jezero je široko pedeset milja, a dugo tri stotine.

— Ipak, mister, leš ne može tek tako da nestane.

— To je uzaludan trud — ubeđivao je Holidej. — Jezero je duboko, a osim toga, na obali ima dovoljno kamenja koje se može vezati za telo.

Nisu poslušali kockarev savet. Uzeli su Menhetnov čamac. Međutim, jezero je čuvalo tajnu zločina, tako da građani Klivlenda nisu dobili odgovor na pitanje gde im je šerif.

Dok Holidej nije čekao odgovor na takvo pitanje. Odjahao je na drum koji je vodio od Klivlenda prema jugu. Taj drum se završavao u zapadnoj Virdžiniji, u gradu Čarlstonu.

Šerif iz Klivlenda nikada nije na-

đen, ali se u gradu pouzdano znalo da ga je Kid Menhetn ubio.

•
•

Čarlston je bio grad sa tačno dve stotine kuća. Sve su bile sagrađene od drveta. Takve gradove nazivali su na zapadu sandučarama. Građani se čak nisu trudili da grede i daske oboje, pa su naselja delovala sivo i sumorno. Ulice su bile pune prašine, u koju se upadalo gotovo do članaka. Uostalom, Čarlston nije predstavljao izuzetak. Svi gradovi na zapadu bili su takvi; ličili su jedan na drugi kao jaje jajetu. Glavna ulica je bila tako široka da se u njenoj sredini mirno mogao izgraditi još jedan red kuća.

Ipak ne treba biti nepravičan. U Čarlstonu je bilo nekoliko kuća sagrađenih od kamena: šerifska kancelarija i još dvospratna kamena građevina u kojoj je bio smešten eskadron „plavokaputaša”. Vođa ove vojne jedinice bio je kapetan Vorel, isluženi oficir. Bio je mršav kao jarbol i imao krive noge kao Mongol. Čak je i likom podsećao na Azijata, jer mu je koža bila žuta, a jagodične kosti isturene.

Vorel je bio dobar oficir, ali nije uživao ugled ni kod pretpostavljenih, ni kod svojih jahača. Vremenom se doduše pomirio sa sudbinom, nije više davao ni probušeni cent na to da li ga uvažavaju ili ne i bio srećan što ga nisu izjurili iz vojske.

Umorni kapetan je prema svemu bio ravnodušan. Čak nije više mario ni za svoje oficirske dužnosti. Taj

posao je prepuštao svom naredniku. Umesto u kancelariji ceo dan je provodio u kockarnici. U njoj se od jutra do mraka sedelo za zelenim stolom i kartalo. Tu je primao čak i službene izveštaje i poruke. No, to se veoma retko dešavalo, jer „plavokaputaši” gotovo da nisu imali nikakvog posla. Indijanci su bili smešteni u rezervate. Retko se događalo da ih napuštaju.

Život u garnizonu je bio dosadan, a kapetan Vorel je razbijao dosadu u „Virdžinija” salunu.

Jednog jutra stajao je pred salonom dremajući na nogama. Trgao se, pogledao niz ulicu, a onda se vratio u lokal.

Vlasnik „Virdžinije” Kris Skalton, poznavao je kapetana Vorela već nekoliko godina i smatrao ga jednim od svojih najboljih gostiju.

— Helo, kapetane! — pozdravio ga je smešeći se. — Posle dnevnih muka i rada prija tišina što vlada u krčmi.

Vorel je znao napamet sve krčmareve šale i nije ih baš mnogo mario, ali je ćutao, jer je Skaltonu dugovao priličnu sumu..

— Možemo se zameniti — uzvratio je. — Vi uzmite moju uniformu, a ja ću opasati prljavu kecelju.

Krčmar se naže preko šanka.

— Vaša uniforma bi mogla da podnese malb tople vode i sapuna.

Kapetan se prvo okrepio viski-jem, a onda nadlanicom obrisao usta i mirno počeo da savija cigaretu.

— Vi ste, izgleda, opet u odličnom raspoloženju — zaključio je. Uostalom, nije ni čudo kad poslovi

ovako idu — pritom je pokazao desnom rukom po praznom lokalu.

Kris Skalton nije popuštao.

— To što u ovoj krčmi izuzev vas i mene ima samo muva, vi ste krivi.

— Kako to mislite?

Krčmar se isceri.

— Trebalo je svoj eskadron da dovedete ovamo.

Kapetan nije bio time oduševljen. Čak nije voleo ni da ga podsećaju na njegove jahače. Bio je srećan kad ih ne gleda. Preko volje su ga slušali i koristili svaku mogućnost da ga maltretiraju.

— Natočite mi još jednu čašu, bolje bi bilo. Viski je odlično sredstvo protiv briga, iako ne za dugo...

*
* *

Šarena kobila je bila okupana u znoju i iscrpljena. Jahač je zaustavio tek kada su stigli na obalu reke Kanoha.

Kid Menhetn je uspeo da odmakne od mesta zločina nekoliko stotina milja. Uniforma mu je bila pokrivena debelim slojem prašine. Umor posle napornog i dugog puta čitao mu se na licu.

Glad ga je vraški mučila. Poslednji cent je potrošio, tako da su mu džepovi uniforme bili prazni. Morao je da pronađe put i način da se dočepa novca.

Kako?

Postojao je samo jedan put kojim je upravo krenuo — put razbojništva i zločina.

Klekao je na obalu reke i šakom zahvatio mutnu vodu.

— Dakle, dotle je došlo, pukovni-

če — mrmljao je gnevno. — Ločeš vodu kao goveče.

Za nevolje, u koje je zapao, naravno nije krivio sebe nego samo građane Klivlenda.

Uspravio se i počeo da kopa po džepovima, tražeći cigaretu, iako je dobro znao da je poslednju još prethodnog dana popušio.

— Grom i pakao, nemam ni cigaretu! — siktao je gnevno. — No, to će se promeniti, vraški promeniti. Upoznaće me ta prokleta banda! Ime pukovnika Menhetna stajaće na naslovnim stranicama novina.

Da, pukovniče Menhetn, tvoje ime će stajati u novinama, ali slava te vrste nikome ne služi za čast.

No, do toga još nije bilo došlo.

Pukovnik pogleda preko reke na drugu obalu. Mogao je da nazre kuće Čarlstona, jer su se krovovi videli iznad šipražja.

— Tu ću uhvatiti neku ptičicu — nastavio je da govori sam sa sobom, otresajući prašinu sa uniforme. Izvadio je sablju iz futrolé kraj sedla i opasao je.

Pošto je napojio kobilu, izveo je na drum i vinuo se u sedlo.

*
* *

Zvao se Bob Riner. Na rukavu je nosio oznake čina. Bio je narednik. Riner je imao grube crte lica, onakve kakve imaju Škotlandani koji žive u visokim planinama. Bilo je kao od kamena isklesano. Oči su mu imale crvenkastosmeđi sjaj. Bio je ogroman i snažan, brdo mišića. To je ujedno bilo sve što je posedovao. Priroda je prepustila da mu poda-

SVAKE SUBOTE

VAJAT ERP

**AVANTURE LEGENDARNOG ŠERIFA DIVLJEG
ZAPADA**

ri još nešto što su neki nazivali mozgom, a drugi duhom. U svojoj ograničenosti Bob Riner nikada nikakvu odluku nije bio u stanju da donese sam, primao je naređenja i izvršavao ih bez pogovora. Nije čak ni birao ko će da mu naređuje i čija će naređenja da sluša.

Tog jutra trebalo je sa eskadronom da odjaše u planine koje su se nalazile na severu. To su nazivali „šetanjem konja”. Bob Riner nije imao ništa protiv šetanja konja, čak mu je predstavljalo zadovoljstvo da goni vojnike kroz planinu.

Eskadron je upravo napustio grad. Grupa vojnika jahala je prema reci Kanoha. Naravno, na čelu se nalazio Bob Riner. Kraj njega je jahao podnarednik Rasel, oštar i inteligentan čovek, kojem do tada nije uspevalo da dobije viši čin, ni značajniji posao. Već godinama se nalazio u Rinerovoj senci.

Rasel je bio malog rasta i mršav, ali dobar vojnik, koji uvek korektno izvršava svoje dužnosti. Međutim, nije mogao da se nosi sa impozantnim, snažnim, iako ograničenim narednikom.

Podnarednik Rasel je prvi primečio jahača.

— Eno dolazi neko ko nosi plavu uniformu.

Narednik žmirnu i pogleda u pokazanom pravcu. Imao je oštro oko za uniformu, jer je godinama bio u vojsci.

— Pa to je pukovnik! — uzviknuo je.

Podigao je ruku. Vojnici su dobro poznavali ovaj znak i zaustavili ko-

nje. Čak su pokušali da se postave u dva reda.

U to je pukovnik stigao. Narednik Riner se znojio od muke. Samo mu je to nedostajalo: visoki oficir.

A on je suprotno pravilima vodio eskadron. Kid Menhetn zauzda konja neposredno ispred narednika. Odjednom je došao na pomisao koja mu se učinila mudrom.

— Gde je vođa ove grupe? — gotovo se brcnuo na Rinera.

Ovaj je trljao palcem nos. Nije znao šta da odgovori. Kao narednik, dobro je poznao vojne propise i znao da uz ovakvu vojnu formaciju uvek mora da bude oficir.

— Kapetan se danas ne oseća dobro — slagao je, iako je tačno znao gde se Vorel nalazi.

Lažni pukovnik nabra obrve.

— Vi treba da poznajete propise.

— Poznajem ih, ser.

— Zbog čega onda jašite bez oficira sa celim eskadronom?

Kid Menhetn je opet bio u svom elementu.

Bob Riner se baš nije osećao sjajno u sopstvenoj koži. Jednostavno više nije smeo da obmanjuje pukovnika, inače će zapasti još u veću nevolju. Osim toga, ni kapetanu neće naškoditi ako bude jednom pozvan na odgovornost.

— Ser, ja u većini slučajeva i predvodim eskadron. Konačno, moram da izvršavam naređenja svojih pretpostavljenih.

Kidu Menhetnu je odmah bilo jasno da pred sobom ima glupog i ograničenog čoveka. Došao mu je kao poručen.

— Kako se vaš kapetan zove? — upitao je oštro vojnički.

— Vorel, ser — odgovori Rinell.

Lažni pukovnik je nekoliko trenuta razmišljao. Ne, to ime nije znao. Imao je dobro pamćenje, pa bi se sigurno setio imena ovog oficira da ga je poznao.

— I gde se sada nalazi taj, taj kapetan Vorel? Molio bih vas da govorite istinu.

Bob Rinell proguta pljuvačku. Jabučica mu je poigravala.

— Pretpostavljam u salunu „Virđžinija” — rekao je prigušeno.

To je Menhetnu bilo dovoljno. S hladnoćom čoveka koji nije imao više šta da izgubi, preuzeo je inicijativu. Malo se pridigao u uzengijama i uzviknuo jahačima:

— Ljudi, ja preuzimam komandu nad ovim eskadronom. Vašem naredniku nemam šta da predbacujem; on je hrabar vojnik koji izvršava naređenja svojih pretpostavljenih.

Naravno, Kid Menhetn je tačno znao zašto podilazi ovom naredniku. Samo sa njegovom podrškom mogao je da sprovede u delo svoj ludački plan.

— Međutim, vašeg kapetana ću pozvati na odgovornost — nastavio je. — Mi smo već čuli za prilike koje vladaju u ovom eskadronu. Uostalom, zbog toga i jesam ovde.

Nekolicina vojnika se smeškalo u sebi, iako im se ovaj pukovnik sa unakaženim licem nije baš naročito dopadao. No, sada im se pružila prilika da budu ne samo svedoci, nego i učesnici nečeg veoma zabavnog: njihov Mongol, kako su zvali svog kapetana, dobiće po prstima. Narav-

no, nisu ni slutili da su pali u ruke ubici.

Kid Menhetn je poveo eskadron.

Za konjsku glavu iza njega jahao je narednik Rasel, a iza njega podnarednik. On je uostalom bio jedini kojem se sve ovo nije dopalo, ali je ćutao.

Ohajo Kid je sedeo ukočen i uspravljen u sedlu.

Opet je bio onaj čovek koji je nekada bio: pukovnik Severnjačke vojske.

Kao da se sve odvija najnormalnije i najuobičajnije, poveo je jahače u dvorište vojne stanice. Naredio je ostrim glasom:

— Sjašite!

Onda je dozvao narednika.

— Neka se konji rasedlaju — naredio je. — Ljudi neka čiste oružje, neke ću pozvati na raport. Vi i još četvorica ljudi ćete me otpratiti do saluna, u kojem boravi vaš kapetan.

Rinell izabra ljude, a onda zajedno sa Menhetnom napusti dvorište.

U Glavnoj ulici su imali susret, koji Kidu nije baš naročito prijao. Meklin, maršal Čarlstona, stajao je pred svojom kancelarijom kada su vojnici prolazili.

Meklin je prihvatio zvezdu zakona, nemajući drugog izbora. Nekada ranije bio je trgovac u ovom gradu, ali ne naročito vešt. Nabavljao je robu koju niko nije kupovao. Tako je postepeno izgubio sav novac i morao da zatvori radnju. Naravno, nije smogao ni hrabrosti, ni sakupio kapital da počne ispočetka. Uostalom, bilo mu je već pedeset godina. Novi posao obavljao je preko volje i činio samo ono što je neophodno.

Meklin je imao jednu osobinu, kakvu inače ljudi uglavnom nisu posedovali: bio je radoznao kao pralja. Od njega se moglo saznati sve što se u gradu zbiva. Svakoga je ispitivao, i postavljao bezbroj pitanja.

Sada, kada je video nepoznatog pukovnika kako se približava salunu, napustio je, gonjen radoznalošću, svoje uobičajeno mesto na tremu i stao ispred grupe vojnika.

— Dobro jutro, ser! — pozdravio je ljubazno Menhetna. — Da li možda vi sada preuzimate vođenje eskadrona?

Kid Menhetn zaustavi konja. Imao je važan izraz lica.

— Jeste li vi maršal? — upitao je.

— Da, ja sam.

— Onda vas molim da pođete s nama.

•
• •

U „Virdžinija” salunu se još uvek nalazio jedan jedini gost, kapetan Vorel. Stajao je za šankom, ne slušteći šta mu se sprema.

U međuvremenu je ispio i treći viski i nestrpljivo očekivao partnera sa kojim će sesti za zeleni sto.

— Nadam se da će me uskoro unaprediti u pukovnika — rekao je krčmaru. — Ispričao je to ne razmišljajući, iako je tačno znao da od unapređenja nema ništa.

Skalton se smešio.

— Ako se ne varam, moraćete tada da nabavite novu uniformu. U ovoj staroj svakako nećete moći kao pukovnik da šetate naokolo.

Kapetan je prečuo uvredu.

— Hteo sam samo time da vam kažem, da ću ubuduće moći da vam plaćam sve svoje dugove.

Razgovor krčmara i kapetana bio je prekinut. Na ulazu lokala stajao je čovek u uniformi pukovnika.

Vorel je pobledeo primetivši iza visokog oficira svog narednika i još trojicu vojnika. Šta sad to treba da znači?

Kapetanu je odavno bilo jasno da krši vojna pravila, ali ni u drugim garnizonima nije bilo bolje. Vojska je već postala umorna. Rat, taj besmisleni dugi rat, bio je zaboravljen. Šefovi vojnih jedinica nisu ni pomišljali na to da celog dana vise u sedlu i gutaju prašinu. To zadovoljstvo su prepuštali podoficirima. Vorel se odvojio od šanka i pozdravi Menhetna po svim pravilima.

— Kapetan Vorel, komandir dvestotina treće...

Nije završio rečenicu, jer ga je Manhatn oštro presecao:

— Zašto niste kod svojih ljudi?

Kapetan pocrvene. Nije smeo sebi da dozvoli nepriliku, jer je i bez toga kod svojih vojnika uživao loš glas. Zbog toga je krišom preklinjući pogledao Rinera, što je mogao i da preskoči.

Narednik je likovao u sebi. Uživao je što mu je pretpostavljeni oficir u neprilici.

— Danas je trebalo da napravim neke izveštaje — rekao je. — I sami znate kako se ovaj vojnički šljam izbezobrazio. Protiv toga se ništa ne može.

Čovek iz Ohaja priđe šanku. Uzeo je dopola ispijenu kapetanovu čašu

i okretao je između palca i kažiprsta.

— Sa ovim, izgleda, lepo izlazite na kraj.

Vorel je hteo nešto da uzvрати, ali mu pukovnik nije dao priliku.

— Koliko viskija je kapetan danas već popio? — upitao je krčmar.

Skalton odgovori spontano:

— Četiri, ser.

Lažni pukovnik pređe jezikom preko usana. Žarko je želeo da popije čašu viskija, naročito posle one prljave rečne vode, no u ovakvoj situaciji to sebi nije mogao da dozvoli.

— Dakle, četiri dupla viskija, ili osam malih! — brecnuo se na kapetana. — Kako ste vi to uopšte zamislili? Priču o pismenim izveštajima mogli biste eventualno da ispričate svojoj staramajci.

Maršal se smešio. Nije imao ništa određeno protiv kapetana, čak je često igrao s njim poker od jutra do večeri u ovom istom salunu. Međutim, ni on, kao ni bilo ko u gradu nije mario Vorela. Svi su ga zvali Mongolom iza leđa.

— Kapetan često ima papir u rukama — umešao se čuvar zakona. — Uglavnom karte.

Kapetan prostreli Meklina pogledom.

— Šta hoćete time da kažete?

Krčmar je uživao u novonastaloj situaciji.

— Da, moglo bi se reći da je papir, koji svakodnevno drži u rukama đavolski, čvrst.

— Misli na karte za poker — dokrajčio je narednik.

— Šta vi to sebi dozvoljavate? — vikao je kapetan na svog narednika. — Kako ste se uopšte usudili da dođete ovamo u salun? Ja sam vam naredio...

Kid Menhetn ga je opet prekinuo.

— Vi nemate više šta da naređujete, kapetane Vorel.

Glas mu je sada bio tako oštar kao nekada kada je svoju regimentu vodio u borbu. Obratio se naredniku Rineru.

— Naredniče, uhapsite kapetana.

Vorel pozelene.

— Ne mislite to ozbiljno? — mucao je.

Riner je bio, kao što je rečeno, čovek navikao na slepu poslušnost. Izvukao je revolver i prišao kapetanu.

— Molim vas, dajte mi vaše oružje, mister Vorel. Dobio sam naređenje od pukovnika da vas uhapšim.

Kapetan gnevno udari pesnicom o šank.

— Čemu sva ova budalaština? Izvolite skloniti revolver, inače ću vas pozvati na odgovornost.

Na to je i lažni pukovnik izvukao oružje. Cev teškog vojničkog revólvera bila je upravljena na kapetanove grudi.

— Oduzimam vam pravo komandovanja eskadronom, kapetane.

— Ali, pukovniče, ne možete valjda zbog takve sitnice...

Kid Menhetn ga prekide.

— To vi nazivate sitnicom? Kako sam uspeo da saznam, vi ovakav život vodite već prilično davno.

Vorel prekorno odmeri nared-

nika. Samo ga je on mogao ocrniti kod ovog jednookog pukovnika.

Kapetan je još jednom pokušao da se spase.

— Ne morate verovati sve što vam se priča, pukovniče. Naročito ne verujte ovom momku. — Pritom pokaza na Rinera. — Uvek je bio tvrdoglav i samovoljan i odbijao da izvršava moja naređenja.

— To nije istina! — uzviknu Riner uvređeno. — Izvršavao sam sva naređenja...

— Hoćete li možda da tvrdite da jedan oficir laže? — vikao je kapetan.

— Ja sam govorio istinu.

Narednik se sigurno ne bi usudio da takvim tonom govori da iza nje ga nije stajao pukovnik.

Kid Menhetn je prekinuo ovu mučnu scenu.

— Dosta sada — naredio je kapetanu. — Ne bi se moglo reći da svojim konjanicima dajete dobar primer. Naredio sam vam da predate oružje i da nas sledite, što ste vi odbili. Mom strpljenju je kraj. Otkočio je oružje i energično prišao Vorelu, a onda mu naglim pokretom izvukao kolt iz futrole.

Kapetan se nije opirao.

Potrajalo je prilično vremena dok se Vorel setio da mu pukovnik ne može oduzeti pravo komandovanja jedinicom, bar ne bez izričitog ovlašćenja generala. To mu je palo na pamet, tek kada se našao iza rešetaka, odnosno prekasno.

•
• •

Kapetan Vorel je sedeo na klupi u vojničkom zatvoru i zaronio glavu u šake, razmišljajući napregnuto. Nije našao izlaz. Ono što ga je mučilo bila je činjenica da ne zna čak ni ime ovog čoveka. Prebacivao je sebi što je dozvolio da ga strpa u buvaru.

Vojnički zatvor nalazio se iza konjskih štala. Čak da je i vikao iz sveg glasa niko ne bi došao. Vorel je primetio da pred zatvorom nema stražara.

U podne je došao pukovnik, noseći u ruci ključ.

— Trebalo bi vas, budalu, pustiti da crknete od gladi — rekao je umesto pozdrava.

Kid Menhetn je skinuo masku. Uživao je u tome da ismejava ljude.

Vorel ustade sa klupe i zagleda se u izobličeno Kidovo lice.

— Ko ste vi zapravo?

Ohajio Kid pršte u smeh.

— Ja sam Menhetn, nekadašnji pukovnik severnjačke vojske, komandant sedme konjičke brigade. Da li vam to nešto govori?

Kapetanu je to doista nešto kazivalo. To ime je bilo poznato u vojsci, konačno i sam Vorel je učestvovao u Secesionističkom ratu. Znao je da pukovnik već godinama nije u službi.

— Da li vas je vojska ponovo aktivirala?

Menhetn odmahnu glavom.

— Na svoju ruku sam navukao uniformu — rekao je otvoreno osećajući se sigurnim.

— Vi ste znači doista...

BOY HOLIDAY

★
DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

— Jeste. To sam baš učinio —
uzvratit Menhetn.

— Ali to vas može stajati glave!
Osmeh nije silazio sa Menhetno-
vog unakaženog lica.

— Moja glava ne treba da vas
zanima, Vorel. No, ako se ne va-
ram, moja poseta će vas prilično
stajati. Sve mi se čini, velim, da
ćete uskoro biti kapetan bez eskad-
rona.

— Kako to mislite?

Menhetn je bio nemilosrdan.

— Izgleda mi da ste doista pre-
više pili, kapetane. Kako ste uopšte
mogli dozvoliti da vas ja hapsim?
Trebalo je bar da mi tražite ovlaš-
ćenja.

Kapetan se ujede za usnu.

— U pravu ste, ja sam obična
budala — priznao je. — No, čemu
sve ovo? Vi se ne možete dugo
predstavljati pukovnikom.

— To i ne želim.

— A šta onda hoćete?

— Ne mnogo. Samo ključ kase
koja se nalazi u vašoj kancelariji.

Vorel poblede. Upravo pre ne-
koliko dana dobio je novac za iz-
državanje eskadrona za naredna tri
meseca. Ključ ni u kom slučaju
nije smeo da da.

— Ali, čoveče, vi ste nekada bili
oficir — pokušavao je da ubedi laž-
nog pukovnika. — Mislite na svoju
čast.

Ohajo Kid prezrivo pljunu na
pod.

— Zna li vi šta mi za svoju
oficirsku čast možemo da kupimo?
Ništa! I vi ćete jednog dana spoz-
nati da ste poslednje đubre, kada
budete skinuli sa sebe te plave

krpe. — Izvukao je revolver. — Dajte ovamo taj ključ!

Vorel je osećao kako mu na sve pore izbija znoj. Ako bude predao ključ, biće to njegov kraj, odnosno početak jednog života.

Šta i da počne? Nije imao nikakvog zanimanja, ni zanata. Umeo je da jaši, puca i da komanduje. To je bilo sve.

— Zaboga, budite razumni! — mucao je. — Nećete daleko stići, iako vam predam ključ. Prinuđen sam da vas odmah sledim.

— Za to nećete imati prilike — bio je hladan odgovor.

Kapetan je osećao kako mu se želudac grči.

— Šta time hoćete da nagovestite?

Ohajo Kid je okretao kolt oko kažiprsta.

— Odgovor će biti žestok, ako odmah ne budete dali ključ.

Vorel je užasnut piljio u oružje u Menhetnovoj ruci.

— Hoćete da me ubijete?

— Da je šerif iz Klivlenda još u životu, sigurno bi vam dao tačan odgovor.

Sitne mongolske oči kapetana Vorela bile su sada razrogačene.

— Vi ste ustrelili šerifa? — upitao je bez daha.

Ovakav zločin smatrao se u Sjedinjenim Državama užasnim. Možda ovaj čovek laže da bi mu saterao strah u kosti?

Razmišljao je grozničavo. Sve dok ne bude dao ključ, njegov život nije u opasnosti. Ključ od kase nalazi se sakriven u jednoj tajnoj pregradi pisaćeg stola.

— Čak i da mene učukate — rekao je muklo — ne možete pobijati ceo eskadron. Vojnici će vas slediti i uhvatiti.

Menhetn se smeškao. Video je strah na kapetanovom licu i to ga je ispunilo zadovoljstvom. Odavno je prošlo vreme kada su ljudi pred njim drhtali.

— Eskadron me neće slediti — rekao je sigurnim glasom.

— Otkud vi to znate?

— Zbog toga to ću povesti eskadron sa sobom.

Kapetanu je zastao dah. Da li je ovaj čovek poludeo?

— Izgleda da vas nisam dobro razumeo?

— Znam da sam se sasvim jasno izražavao — odgovorio je Kid.

— Ali čoveče, vojnici vas nipošto neće slediti. Uzmite se konačno u pamet. Ne možete bez službenog naloga pokrenuti celu jedinicu.

— Šta ja sve mogu, imali ste prilike da vidite.

Kapetan obrisa znoj sa čela. Da li je to san ili java?

— Jeste li vi možda ludi? — promucio je.

— Još nisam Vorel — uzvрати razbojnik mirno. — No, uskoro ću poludeti ako mi vi ne predate ključ.

Neočekivano se ravnodušni kapetan preobrazio u odlučnog i čvrstog čoveka.

— Izvolite me ustreliti, ako mislite da će vam to ubistvo pomoći — rekao je odlučno. — No, dozvolite da vam pre toga nešto kažem. Ja taj ključ ne nosim sa sobom, a mesto gde sam ga sakrio nikada vam neću odati.

Kid Menhetn je neko vreme razmišljao. Na ovaj način, dakle, ne može da pridobije Vorela. Pogrešio je što je igrao otvorenih karata.

Mora da pokuša na drugi način. Kao prvo, napravio je ljubazno lice, što mu nipošto nije pristajalo.

— Ne budite tako tvrdoglavi, Vorel. Malo sam vas zaplašio, ali nisam tako mislio — počeo je da uverava kapetana. — Svako jednom u životu može da skrene sa pravog puta. Meni je prosto novac potreban da bih nestao. Neće vam se ništa dogoditi, ako mi budete dali ključ.

Kapetan ga je podozrivo odmeravao.

— A šta je sa šerifom iz Klivlenda?

Kid Ohajo odmahnu rukom.

— S njim nije ništa. Bio mi je za petama, jer sam do guše u dugovima. Živ je i zdrav, kao i vi uostalom — slagao je. — Uhvatio sam maglu i sada su mi potrebni dolari da pobegnem u Meksiko.

— A šta je sa eskadronom? Jeste li ozbiljno mislili da povedete vojnike?

— To jesam ozbiljno mislio — uzvрати razbojnik. — U protivnom biste ljude odmah poslali za mnom. Ovako, negde ću ih ulogoriti i umaći. Posle dan-dva momci će se sigurno setiti da treba da se vrate u jedinicu.

Kapetan je počeo da veruje u bajke.

— A šta će se u međuvremenu sa mnom dogoditi — upitao je.

Ubica se seti porcije sa hranom, koju je poneo zatvoreniku da vojnicima ne bi postali podozrivi. Zato je

širokim pokretom ruke pokazao na sud.

— Verujete li doista da bih vam doneo jelo da sam imao nameru da vas ubijem?

To je izgleda upalilo.

— Šta smerate i šta ste smerali je u svakom slučaju ludost i mene će stajati čina — rekao je Vorel goroko. — No, u vašim sam rukama. Reći ću vam gde se nalazi ključ kase, jer mi drugo ne preostaje.

Kid Menhetn nije mogao da se ne osmehne.

Taj osmeh će mu uskoro presesti, jer mu je za petama bio najnemilosrdniji gonilac.

Dok Holidej!

•
•

Marijet je tek počinjao da biva grad. Raštrkane kuće nalazile se na obe strane široke ulice. Bile su sklepane na brzinu i delovale žalosno i ružno. Ovaj gradić na granici između dveju država — Virdžinije i Ohaja — bio je izuzetno siromašan. Samo je jedan posao cvetao: salun.

Marijet je ležao na obali reke Ohajo, koja je predstavljala granicu između dveju država. Naravno, u ovom malom naselju šerifa nije bilo, jer građani nisu mogli da sakupe novac za njegovu platu. Ovu okolnost je nekoliko lupeša uspela da iskoristi. Jedan od njih se zvao Nik Jemen i izigravao je vođu. Od ovog momka se niko u Marijetu nije osećao sigurnim.

Nik Jemen je bio siledžija najgorere vrste. Tukao se kad god bi mu

se za to ukazala prilika, a kada prilike nije bilo, sam je izmišljao. Osim toga, majstorski je rukovao koltovima koje je nosio u ukrštenom opasaču. Bili su to koltovi kalibra četrdeset tri. Jemen je inače bio konjušar, kojeg nijedan rančer nije hteo da zaposli, jer je izazivao među kaubojima tuče i puškaranja. Na koji način je zarađivao da preživi nije se moglo otkriti, tek u džepovima je uvek imao novca. Na koji način dolazi do para svi su slutili, ali se niko nije osmelio da to glasno kaže.

Danguba Jemen je po nekoliko dana iščezavao iz grada, a kada bi se vratio, rančeri su mogli da utvrde da im iz krda nedostaje po neko grlo. Naravno, oni su brzo zaključili da im Jemen krade stoku, ali to nisu mogli i da dokažu.

Možda bi ga krčmar, koji je istovremeno bio i gradonačelnik, oterao iz Marijeta da je protiv njega imao bilo kakav dokaz. Možda, jer ne treba zaboraviti da mu je baš Jemen bio najbolji gost. Inače, ovaj lupež nije delovao zastrašujuće. Bio je malog rasta, sitan, uzane ptičje glave. No, bio je žilav kao sedlo i čvrstih kostiju. Često se dešavalo da ljude koji su za dve glave viši od njega baci na pod.

Nije radio sam. Imao je i saučesnika, koji je upravo stajao kraj njega pred salunom. Zvao se Rob Touli. Dva momka su se razlikovala kao dan i noć. Touli je bio brdo mesa, pravi kolos. Pored toga, imao je i druge osobine prikladne za „posao” kojim se bavio. Rukovao je nožem majstorski. U stvari, bio je lud za noževima i nosio ih je svuda, u sa-

rama čizama, u rukavima, u prsluku, pa i zadenute za opasač. Uprkos svemu tome, Rob Touli je delovao kao dobroćudni sveštenik.

Stojeći tako pred salunom, obojica su videli jahača koji je nailazio. Nije im promaklo da je elegantno odeven.

— Mislim da nailazi čuran, kojeg ćemo moći da očerupamo — zaključio je gorostas premeštajući cigaru s kraja na kraj usana.

— Možda — uzvрати Jemen posmatrajući jahača koji se približavao.

— Ako ostane ovde, sredićemo ga, burazeru! — predloži Touli.

Nik je posmatrao Holideja i dalje, zabacivši glavu u stranu.

— Ko bi to mogao biti?

— Otkud ja to mogu da znam?

— U svakom slučaju, mora da ima dolare — smatrao je Touli i zadovoljno odbacio nedopušenu cigaru u prašinu.

— Možda — glasio je opet Jemenov odgovor. Odvojio se od stuba trema i krenuo, obraćajući se svom saučesniku: — Hajde, idemo unutra.

Rob Touli je pošao za njim.

U lokalu je mirisalo na svežu boju. Iza uskog šanka visila je Linkolnova slika; stolovi su bili sivi, nezastrveni. Za šankom je stajao čovek više nalik na trgovca žitaricama nego na krčmara. Zvao se Džon Houländ. Imao je široko, neprijatno lice, izbrazdano mnogim borama. Kada su ova dva lupeža ušla u lokal, lice mu se razvuklo u osmeh. Nije mario ovu dvojicu lupeža, ali su mu oni donosili dolare, što je jedino bilo važno.

LJUBAVNI VIKEND ROMAN

UTOŘKOM I PETKOM

— Hello, gospodo! — doviknuo je.
— Mogu li da učinim nešto za vas?

— Zaveži i daj nam po jedan viski — uzvрати mu Jemen grubo.

Krčmar se nije dao zbuniti.

— Šta je? Danas imate nevolja?

— To te se uopšte ne tiče — preseče ga Touli, podražavajući svog prijatelja.

— Gde je taj viski? — uzviknuo, je nestrpljivo Jemen.

Krčmar natoči piće i gurnu čaše preko šanka.

— Evo ga, gospodo!

Lupeži su prineli čaše ustima, dok im je pogled sve vreme bio prikovан za vrata.

— Kada će doći?

Nisu morali dugo da čekaju.

Dok Holidej je upravo vezivao svog ždrepcu za prečku pred salunom. Nosio je odelo boje peska, tamnosmeđi šešir i blistavobelu košulju. Ispod kragne mu je bila vezana tamnoplava svilena mašna.

Ranjena ruka bila mu je malo ukočena, ali je srećom mogao da je pokreće.

Veče se već spustilo, pa je Džordžijanac odlučio da prenoći u Marijetu.

Prevalio je dug put i bio veoma umoran, kao uostalom i njegov konj. Na žalost, u ovom gradiću ni on ni životinja nisu našli mir.

Dok Holidej je ušao u lokal i ostao da stoji na vratima. Prvo je pogledom prešao preko dvojice ljudi za šankom, a onda prišao.

— Imate li sobu? — upitao je krčmara.

Houland se smeškao i trljao ruke.

— Naravno, mister! Koliko namećete da ostanete ovde?

Krčmaru je ovo mirisalo na dobar posao. Stranac je delovao kao neko ko ima novca.

Džordžijanac još jednom odmeri lokal i zaključio:

— Pa, ne baš dugo.

Houlandu nije promakao kockarev pogled. Uvređeno je razvukao lice.

— Mi ovde tek počinjemo, mister — objašnjavao je. — Ko ima toliko novca da odmah sazida „Long brent“ salun?

Džon Houland je govorio o čuvenom i ujedno ozloglašenom salunu u Dodž Sitiju, u kojem je nekada radio kao kelner.

— Dajte mi jedan brendi — tražio je Holidej, ne prihvatajući krčmarev razgovor. Uputio se prema stolu kraj prozora i tu smestio.

— Pazite, mister, da ne uprašnjavite frak — dobaci mu Jemen.

Holidej podiže pogled.

— Je li to možda vaš frak? — odgovorio je hladno.

Još s vrata je video da su ova dvojica lupeži. Za takve tipove imao je i dobre oči i dobar nos.

Touli došapnu Jemenu:

— Ne počinji svađu s njim. Možda ćemo igrati poker s tim žuto-kljuncem, pa ćemo videti šta ima u džepu.

— Da, to nije uopšte loša ideja — uzvрати Jemen i ispi čašu viskija.

Lupež s ptičjom glavom osećao se nepobedivim u svemu: tući, pucanju i pokeru.

— Ne zamerite, mister — kazao je

Holideju. — Mi smo obični kauboји i ponekad zbijamo grube šale.

Džordžijanac ništa nije odgovorio, ali Jemenu to nije smetalo. Trudio se da se i dalje nemetne. Odvojio se od šanka i krenuo prema Holidejevom stolu. Pri svakom koraku revolveri na bedrima su mu se ljuljali. Ne pitajući za dopuštenje, seo je za sto.

— Da niste možda raspoloženi za jednu partiju pokera? — upitao je. — Danas je vraški dosadno.

Slavni kockar odmeri Jemena od glave do pete. Najradije bi ovom lupežu razvukao šamar. To je uostalom i učinio na svoj način.

— U redu, igrajmo — uzvratilo je suvo.

Jemen dade svom saučesniku znak.

— Donesi karte, odigraćemo nekoliko delenja!

Rob Touli zatraži od krčmara karte. Smešio se zadovoljno što će očerupati „ćurana“. Da su dve skitnice slutile kojeg „ćurana“ nameravaju da očerupaju, verovatno bi ih brzo prošla volja za partijom pokera.

Dok Holidej je dopustio da dobiju prvih nekoliko delenja na njemu svojstven način. Neka ga smatraju početnikom.

Jemen je likovao. Ovakvog idiota odavno nisu sreli. Jedan i drugi skupljali su dolarske novčanice.

— Nemate sreće danas — rekao je Jemen Holideju.

— Dešava se — mirno odgovori Džordžijanac. Čekao je da njegovi suigrači povećaju uloge, da bi im pokazao ko večeras nema sreće.

Samozvani vođa lupeža u Marijetu bio je sve besniji. Varao je na

kartama i to na način koji bi mirno mogao da otkrije i slepi deran.

Presudni trenutak je uskoro došao. Nik Jemen stavi na sredinu stola sav novac koji je zaradio.

— Ne, ja ovo ne mogu da podnesem! — uzviknuo je. — Ne možemo dozvoliti da vas osiromašimo. Igraću u sve što sam do sada zaradio i pružiti vam priliku da vratite sav svoj novac. Hoćete li u ovaj ulog?

Holidej klimnu glavom.

Karte su pale. Krčmar je prišao stolu i od napregnutog iščekivanja i uzbuđenja gotovo da nije disao.

Dok Holidej je blefirao kao nikada do tada i dobio.

Jemen je iznenađeno piljio u njega. Osećao je kako mu znoj izbija. To mora da je puka, prokleta slučajnost!

— Vi ste dobili — promućao je.

To se uostalom videlo jer su Holidejeve karte ležale otvorene na stolu.

Džordžijanac mirno privuče novčanice i upita svoje suigrače:

— Hoćete li revanš?

Jemen se ujede za usnu. Posmatrao je stranca, zbunjen naglom promenom izraza njegovog lica.

Krčmaru je gotovo pošla voda na usta, videći kako elegantni gost stavlja u džep novčanice. On, Džon Houland, na Holidejevom mestu ne bi nastavio igru. Najzad, smatrao je stranca početnikom u pokeru, koji je slučajno ovaj put imao sreće.

Jemen se malo povratio i naravno nije želeo da odustane.

— U redu, igrajmo — rekao je žustro.

Sva trojica: krčmar i dva lupeža, imali su sada prilike da vide najslavnijeg kockara Divljeg zapada u punoj formi. Rob Touli se posle nekoliko deljenja povukao iz igre. U džepu mu je još ostala jedna jedina novčanica od dvadeset dolara; sve ostalo je izgubio.

Jemen je grozničavo igrao i dalje, koristeći sve varijante koje je znao. Pokušavao je da vara, da blefira. Izvlačio je karte odozdo, markirao ih noktom, ali ništa nije vredelo.

Čovek iz Džordžije nije varao. Jednostavno, bio je inteligentniji i pronicljiviji od svog protivnika. Uostalom, u svakoj borbi, je do tada uspeo da bude pobednik, bilo gde se ona odvijala: za kockarskim stolom, na prašnjavim ulicama, u planinama, peščanim pustinjama Arizone, pa čak i u pustinji Ljano Estakado.

Nikome do tada nije uspeo da ga pobedi, pa tako ni lopovu Niku Jemenu.

Konačno je kauboj sa licem ptice grabljivice ustao od stola. Bacio je karte i obrisao znojave dlanove o kožni prsluk.

— Meni je ovog dosta! — rekao je otvoreno.

I doista, bilo mu je svega dosta. Osim toga, postojao je još jedan razlog zbog kojeg je prekinuo igru. Nije imao više ni novčića u džepu.

Dok Holidej privuče novčanice krajnje nemarno, isto onako nemarno kao kada je gubio na početku igre.

— Vi, dakle, nećete revanš? — pitao je s jedva приметnim osmehom u uglovima usana.

Nik Jemen se uhvati za vrat.

— Biće za to vremena i prilike — rekao je ljutito, a onda dao Touliju znak.

Obojica su napustili salun.

— Ovima ste pokazali — likovao je krčmar. — Ako se ne varam momci, vam to neće tako brzo zaboraviti. Jemen je prilično nervozan i nestrpljiv tip, a osim toga brzo i vešto poteže oružje. Na vašem mestu bih malo pripazio.

Vlasnik saluna je bio u pravu.

•
• •

— Ko bi mogao da bude taj pas? — pitao je Touli svog prijatelja, samo što su izašli iz saluna.

Ptičje Jemenovo lice bilo je izobličeno od besa.

— To mi je potpuno svejedno. Može da bude ko hoće, ali moje dolare neće zadržati.

Touli je zamišljeno trljao nos.

— Ako se ne varam, taj pas ima dosta love u džepovima.

Jemen prikova pogled za vrata saluna.

— Neće dugo zadržati lov u džepovima.

— Znači, hoćeš da ga olakšaš.

Lupež sleže ramenima.

— Ne preostaje mi ništa drugo, jer u sopstvenim džepovima nemam ni zarđani cent.

— Prokletstvo, to se nije smelo dogoditi — primeti Touli.

— Taj momak nas je lepo sredio. Pretpostavljam da je varao u igri.

Touli se podboči.

— Prokletstvo, zašto ne odemo

nazad u salun i ne kažemo mu to u lice?

Jemen je inače bio brz čovek, koji ni u čemu nije oklevao, niti od nečeg zazirao. No, ovaj put kao da ga je nešto, neki unutrašnji glas, zadržao. Ni sam nije mogao to sebi da objasni.

— Tu stvar ćemo srediti na drugi način — rekao je tiho, — na mnogo bolji način.

Touli je shvatio i zadovoljno se osmehnulo.

— Razumeo sam, prijatelju.

* *

— Ol rajt — rekao je Kid Menhetn Vorelu.

— Ključ se nalazi u drugoj fio-ci sasvim pozadi u jednoj maloj pregradi.

Lažni pukovnik je bio na cilju! Kapetan Vorel na rubu propasti!

— Zar vam nisam rekao da ste vi budala, jedna obična mala budala? — rekao je najzad Kid Menhetn, podigao oružje i lagano uperio cev prema Vorelovoj glavi.

Nesrećni kapetan preblede kao laveni peškir.

— Nećete valjda da... — mucao je. — Pa vi ste dali reč...

— Ima mnogo reči koje se mogu izgovoriti — zaključio je Kid Menhetn.

— Ali, šta sam vam učinio? — pitao je kapetan. — Menhetn, vi ste nekada bili i sami oficir i predvodili veliku vojnu jedinicu. Ne možete tek tako kolegu ustreliti bez razloga.

Pukovnik pomilova levom rukom cev oružja.

— Rekli ste — „bez razloga“? —

ponovio je mirno. — Zar nije dovoljan razlog što hoću da sprečim da neko sazna za naš razgovor.

— Ali zbog toga se ne ubija čovek — Vorel je očajnički pokušavao da se spase.

— Ima mnogo nevažnijih, manje značajnih razloga zbog kojih su ljudi umirali — objašnjavao je zločinac nemilosrdno. Izgleda da mu je činilo zadovoljstvo da svoju žrtvu muči.

Kapetan jednostavno nije mogao da veruje da će Menhetn doista sprovesti svoju pretnju u delo.

U kasi ima dosta novca. Jedva ako vam stane u bisage — pokušavao je kapetan da umilostivi zločinca. — Zar vam to nije dovoljno? Dajem vam svoju oficirsku reč da vas niko neće slediti. Kako ću sa svojim komandantom izaći na kraj zbog nestalog novca još ne znam, ali naći ću neko rešenje.

Kid Menhetn je bio neumoljiv.

— Nije vam potreban nikakav način, Vorel. Ne treba da ga tražite. Za put koji vam predstoji, nisu čak ni čizme potrebne.

Rekavši to, povukao je obarač.

Metak je pogodio kapetana po sred lica. Odbačen je unazad i naleteo na zid. Pokušavao je grčevito da se noktima zadrži, ali mu nije uspelo. Lagano je klonuo.

— Vi ste dakle, ipak...

Kapetan Vorel je izdahnuo nekoliko sekundi kasnije. Pao je na stranu i ostao da leži na podu vojničke ćelije.

S hladnokrvnošću iskusnog ubice, Kid stavi mrtvacu svoj vojnički revolver u ruku, a onda izađe iz ćelije.

*
* *

— Ljudi, vaš kapetan je samom sebi presudio — rekao je Menhetn konjanicima, koje je prethodno postrojio. Lice mu je bilo ozbiljno. — Molio me kao oficir oficira da mu dam kolt — nastavio je Kid glasom punim patos. — Ja sam mu dao oružje.

Čutao je nekoliko trenutaka, tobož potresen.

Podnarednik Rasel skide šešir.

— Zašto ste to učinili? — upitao je dovoljno glasno da ga je i Menhetn čuo. Odmah je prišao podoficiru i rekao mu gotovo prijateljski:

— Reći ću vam, a i svim ostalim vojnicima. Kapetan Vorel je imao dugove i te dugove je namirio vašim vojničkim novcem. Žalosno je bilo i ništa se ne može izmeniti. On sam je izabrao smrt, a možda je to i najbolje rešenje za njega.

Novac iz kase već se nalazio u Menhetnovim džepovima i bisagama. Međutim, niko od vojnika na to nije pomišljao.

Bob Riner, narednik, stupi dva koraka ispred stroja.

— Šta će sad biti s nama?

Kid Menhetn načini širok pokret rukom.

— Pustite da to bude moja briga. Srediću stvar.

Doista, pukovnik se pobrinuo, ali na svoj način.

— Kao što sam rekao, ljudi, nijednog civila u gradu se ništa od ovoga što se među vojnicima dešava ne sme ticati. Mi ćemo Vorela sahraniti na našem vojničkom grob-

lju, a onda izjahati na vojnu vežbu. Naredniče Riner, dajte potrebna uputstva.

Okrenuo se i pošao prema kancelariji povijenih ramena, kao da nosi teret nemilih događaja na svojim plećima. Čim je zamakao da ga vojnici ne mogu videti uspravio se i zlu-rado smeškao.

Ušao je u kancelariju kapetana Vorela i bacio sablju na sto.

— Sami idioti! — procedio je kroz zube i zadovoljno se spustio u naslonjaču.

Sve šta je ovaj čovek u životu radio, radio je temeljno i do kraja. Ranije, nekada davno, vodio je svoju jedinicu u borbu, ne obazirući se na opasnost, ni na eventualne gubitke. Kasnije, dok je živio kraj jezera, uporno je iz noći u noć lovio ribu.

Sada, kada je postao zločinac, radio je to temeljno i do kraja.

*
* *

Stajali su okupljeni oko male humke.

Bilo je popodne. Gradonačelnik i nekoliko građana je prisustvovalo poslednjem ispraćaju. Maršal Meklin je čak obukao svoje crno ode-lo.

Obasjana suncem sa zapada, vrba je bacala senku na grob. Mirisalo je na sveže iskopanu zemlju.

Deset vojnika je prišlo humci, držeći puške u rukama.

Pukovnik je opasao sablju, stavio je ruku na ivicu šešira i počeo da govori:

— Kolega Voler, kapetane armije, dajemo ti poslednju počast. Borio si se za svoju zemlju, a sada ćeš naći večiti mir.

Potom je izvukao sablju iz korica i zamahnuo njome. Ništa nije zaboravio ni propustio. Oštro sečivo svetlucalo je na suncu.

— Puške na gotovs! — komandovao je vojnicima.

Oružje polete.

— Nišani!

Vojnici prisloniše „remington” puške na ključnjače, a cevi uperiše u pravcu azurnoplavog neba Virdžinije.

— Pali!

Pucnji iz deset pušaka narušiše tišinu malog groblja.

Na ovaj način najverovatnije nijedan od ubica nije svoju žrtvu sahranjivao.

Maršal Meklin je ispod oka posmatrao čudnog pukovnika. Sve mu je to bilo čudno. Najzad, on je gotovo svakodnevno sa Vorelom igrao poker u salunu. Otkud to da kapetan tako neočekivano počinu samoubistvo?

Uostalom, šta ga se sve to tiče? Bio je srećan što njega nisu uvukli u ovo.

Kris Skalton krčmar nije bio tako ravnodušan. Došao je na pogreb da bi mogao da razgovara sa pukovnikom. Konačno, Vorel mu je dugovao novac.

Kada su ljudi počeli da napuštaju groblje, prišao je Menhetnu.

— Imam jedno pitanje, pukovniče!

— Pitajte.

— Kapetan Vorel je imao dugova kod mene.

— Koliko? — upita Menhetn vojnički odsečno.

— Četrdeset dva dolara.

Kid Menhetn zavuče ruku u džep i izvuče nekoliko novčanica. Izabrao je jednu od pedeset dolara i pružio je krčmaru.

— Ostalo je za vas.

— Ali to ne mogu da primim — branio se krčmar iako je novčanicu već strpao u džep.

Menhetn odmahnu rukom.

— Popijte koju čašicu za dušu nesrećnog kapetana Vorela.

— Ol rajt, ser — uzvрати krčmar i nakloni se.

*
*
*

Sledećeg popodneva eskadron je napustio grad.

Na čelu kolone jahao je Kid Menhetn. Džepovi i bisage bili su mu puni novca. Odmah za njim jahali su narednik Bob Riner i podnarednik Rasel. Posle njih su jahali ostali vojnici.

Menhetn ih je vodio prema Nju Riveru. Bila je to uzana rečna dolina, okružena stenovitim planinama. Voda je bila bistra i plava.

Podnarednik Rasel munu u rebra Boba Riner.

— Šta se dogodilo? — upitao je narednik.

— Zaostanite, hteo bih s vama da razgovaram — došapnu Rasel.

Menhetn nije primetio da su dva podoficira malo usporila. Bio je duboko zamišljen i negde daleko.

Rasel se nagnu prema Rineru.

— Meni se sve ovo ne dopada — rekao je šapatom.

— Šta vam se to ne dopada?

— Ovaj pukovnik, kapetanova smrt. Tu nešto nije u redu.

Riner prostreli pogledom podnarednika.

— Kako možete tako nešto reći?

— Svako može da nauči uniformu — primeti Rasel.

Riner je bio suviše ograničen, suviše poslušan vojnik da bi ovo prihvatio.

— Budite oprezni i birajte reči, podnaredniče. Ovaj put ću zaboraviti šta ste mi kazali. No, ako mi se još jednom obratite na sličan način, dužnost mi je da raportiram pukovniku.

Rekavši to, obo je konja i pohitao za Menhetnom.

Rasel ga je sledio mrmljajući sebi u bradu:

— Prokleta budala.

Međutim, odlučio je da više ništa slično ne pominje.

Oštroumni Rasel je bio uveren da su pali u ruke varalici. Đavo bi ga znao gde je deo vojnički novac. Kapetan ga sigurno nije proneverio.

Kapetan Vorel je bio loš oficir, bolje rečeno ravnodušan, ali ne i nepravičan. Osim toga, nikada ne bi uzeo novac svojih ljudi.

Jahali su dalje, sve dok sunce nije zamaklo za planine. Tek tada je Menhetn zaustavio eskadron. Okrenuo se u sedlu i naredio naredniku:

— Neka ljudi ovde bivakuju. Vi preuzmite komandu. Ja ću odjahati do Mongomerija. Sutra se vraćam. U

svakom slučaju, sačekajte dok se ne vratim.

Odjahao je, a da bobu Rineru nije palo na pamet da je njemu, naredniku, prepustio komandu eskadronom. Upravo zbog toga je dva dana ranije uhapsio kapetana.

Rasel je slutio da ovog čoveka nikad više neće videti. Namršten, pratio je pogledom jahača sve dok nije nestao. Narednik je komandovao ljudima da sjašu. Kakupili su drva za logorsku vatru. Noć se spustila.

Došlo je jutro, došlo je veče!

Nije došao samo lažni pukovnik Kid Menhetn.

Rasel je sedeo kraj narednika uz logorsku vatru. U izvesnom smislu bio je zadovoljan što su se njegove sumnje pokazale opravdanim.

— Nemamo više namirnica — rekao je Rineru.

Narednik pljunu u vatru.

— Naići će svakog časa.

Rasel je upravo savijao cigaretu i smeškao se.

— Hoćete li možda da se opkladimo?

— Kakvu mi to opkladu predlažete?

— Da tog pukovnika nikad više nećemo videti — osmelio se da kaže podnarednik.

— Znači, opet počinjete!

— Nemojte se uzrujavati, naredniče. Ne, i vama će uskoro pući pred očima. Sve ovo je bila užasna prevara. Da se ja pitam, krenuo bih u poteru za tim tipom.

Bob Riner nije više bio tako siguran.

— U svakom slučaju, sačekaćemo do sutra. Ako tada ne bude...

U. to su čuli topot kopita. Neki jahač se približavao galopom. Zauustavio je konja kraj same logorske vatre.

— Bio je to maršal iz Čarlstona. Pogledao je naokolo, a onda uzbuđeno upitao.

— Gde je on?

Riner je ustao.

— Na koga to mislite, maršale?

— Na onog pukovnika.

— Odjahao je u Montgomeri. Trebalo je da se jutros vrati.

Maršal se gorko nasmeja.

— Taj momak je već preko sedam gora i planina.

Rasel klimnu glavom, smešeći se.

— To sam i slutio. Šta je s tim momkom? — pitao je čuvara zakona.

Maršal je kliznuo iz sedla i zabacio stetson na potiljak.

— Nama će se smeјati cela Amerika. Taj lupež je nekada davno bio — pukovnik. U Klivlendu je ubio šerifa.

— Šta?! — uzviknu narednik.

— To još nije sve — nastavio je maršal. — Tog istog dana ubio je još dvojicu, a trećeg ranio.

— Otkud vi to sve znate? — pitao je narednik.

— Jedan jahač nam je doneo vest.

Onda je on likvidirao i našeg kapetana — zaključio podnarednik Rasel.

— I ja to mislim — složi se maršal.

Bob Riner nije mogao da se pribere. Sve ovo mu jednostavno nije moglo da dopre u svest.

On je bio taj koji je pomogao pu-

kovnik da uhapsi Vorela. Ne, to jednostavno ne sme biti istina.

— Možda se čovek, koji vam je doneo vest, prevario.

— Šta znači: „prevario”? — negodovao je maršal. — Uskoro će poternicu za njim dobiti svaki policajac u Sjedinjenim Državama.

Bob Riner se uhvati za glavu.

— Baš sam idiot!

Rasel nije mogao da se obuzda.

— To je prva razumna reč koju sam od vas čuo.

Narednik je bio gnevan na samog sebe, ali je zato bes iskalio na Rasela.

— Kako se usuđujete tako da govorite sa mnom! — vikao je. — Vi ste isto tako izvršavali njegova naređenja.

— Ali sam vas isto tako blagovremeno upozorio! — uzvratio mu je podnarednik mirno.

U razgovor se umešao maršal.

— Prestanite s tom glupom prepirkom. Dogodilo se šta se dogodilo. Pomoći nema. Tog momka će negde sigurno uhvatiti. Ubijeni ga ne mogu slediti, ali cenim da će ga jedan, onaj što je ranjen, nemilosrdno goniti.

— Ko je to? — upitao je Rasel.

— Dok Holidej.

Svi su oni znali za Džordžijanca. O njemu su čitali u novinama, o njemu se pričalo u svim salunima i kraj svih logorskih vatri.

— U tom slučaju neće daleko stići — zaključio podnarednik.

Bob Riner pričvrsti opasač.

— I bez tog Holideja neće daleko stići. Mi ćemo ga slediti.

Rasel se nasmeja grohotom. Izgubio je svako uvažanje za ovog ograđeničkog čoveka.

— Mogu da pretpostavim da biste želeli da operete obraz, ali to ne može. Naša jedinica više nema komandanta i moramo nazad u Čarlston.

— U pravu je — podseti ga maršal.

— Zbog čega onda vi ne jašite za njim? — brecnu se narednik Riner.

Meklin pokaza dole prema rečnoj dolini.

— Pet milja odavde završava se područje za koje sam ja nadležan. Zar mislite da je taj zločinac za trideset šest sati prešao samo pet milja?

Maršal u svakom slučaju nije imao ni najmanju želju, a ni nameru da sledi razbojnika. Bio je čak srećan što je uspeo da umakne. Neka se drugi čuvari zakona nose s tim ubicom.

Bob Riner se nalazio pred teškom odlukom. Odavno je računao sa unapređenjem. Međutim, to unapređenje će sada pasti u vodu, pošto se bude saznalo kakvu žalosnu ulogu je imao u ovoj tragikomediji. S druge strane, nije se usudio da sam napusti eskadron. Posle dužeg razmišljanja, odlučio je da prihvati Raselov predlog.

Osedlali su konje i ugasili vatru. Još iste noći vratili su se u Čarlston.

Bila je to noć bez mesečine. Za grad Marijet uzbudljiva i neprijatna noć.

Dok Holidej se još uvek nalazio u salunu koji se u međuvremenu napunio.

A kuda bi inače ljudi i mogli da odu uveče? Pili su malo; okupljali su se da bi razgovarali.

Te večeri se za šankom razgovaralo šapatom. Krčmar je uspeo svima da ispriča šta se tog popodneva u njegovom lokalu dogodilo.

Naravno, brbljivi krčmar im je ispričao takođe ko je čovek za stolom kraj prozora, koji je upravo večerao. Džordžijanac se još pre dolaška gostiju upisao u knjigu.

Ljudi u zaboravljenom graničnom naselju znali su šta se o ovom čoveku priča i prepričava. Poznavali su isto tako Nika Jemena i Roba Touliza pa prema tome znali, da ova dvojica neće tek tako preći preko gubitka.

Dok Holidej je završio večeru i ustao od stola. Prišao je šanku.

— Gde bih mogao da smestim konja? — upitao je krčmara.

Houland protirja brađu.

— Ovde nemamo konjušnicu. Jedino što možete učiniti, to je da smestite konja u moje dvorište iza kuće.

Holidej izađe iz saluna. Pogledi svih gostiju bili su prikovani za kockareva leđa.

•
•

Na glavnoj ulici dočekala ga je noć bez mesečine, njegov veran in-

dijanski konj, a i dva para lukavih očiju. Jemen i Touli stajali su na suprotnoj strani ulice.

— Dolazi — prošapta Jemen.

— Jesi li siguran da je on? — upita Rob Touli.

— Prepoznao sam ga.

— Onda možemo da krenemo.

Naprasiti Jemen ovog puta nije hteo odmah da dejstvuje. Uhvatio je svog prijatelja za ruku govoreći:

— Sačekaj još.

— Zbog čega?

— On izgleda hoće da smesti konja u dvorište.

Touli vrati nož, koji je već bio izvukao, nazad u pojas. Pritom je sečivo lako dodirnuo metalnu kopču pojasa. Bio je to jedva čujan zvuk, no Holidej ga je ipak čuo. Okrenuo se i pogledao na suprotnu stranu ulice. U mraku nije mogao ništa da vidi. Ipak, osećao je u vazduhu da mu pretila opasnost. Gotovo mu se činilo da može da je dodirne.

Dva lupeža su se pritajila na svom mestu i čekala da stranac povede svog konja sa prečke u dvorište krčmareve kuće.

Slavni kockar lako pljesnu svog izdresiranog ždrepcu po sapima, šapćući:

— Trči dalje, Migo.

Konj kao da ga je razumeo, nastavio je dalje i zastao tek blizu dvorišnih vrata. Za to vreme Dok Holidej se prilepio uz zid kuće i čekao. Nije čekao uzalud. Došli su.

Nik Jemen teksaški lupež i Rob Touli kolos od mišića šunjali su se kao divlje mačke prema uglu kuće. Tu su zastali.

— Čekaćemo da izađe iz dvorišta — došapnu Jemen svom prijatelju.

Dok Holidej je naravno razumeo svaku reč. Još dok su ova dva lupeža napuštala salun naslutio je da nešto smeraju.

Minuti su prolazili.

— Taj se vraški dugo zadržao — promrmlja bacač noža.

— Verovatno rasedlava konja — zaključio Nik Jemen, piljeći u mrak.

— Doći će. Uzmi dva noža, to je sigurnije.

Dakle, hoće zauvek da me učukaju, pomisli Holidej. Računao je istina sa napadom, ali nije pomišljao da su ova dvojica spremna i na ubistvo.

Pri bleđoj svetlosti razaznao je sečivo noža. Ruka mu lagano klonu na dršku revolvera i tu ostade.

Onda je došao pas. Običan džukac, skitnica. Nije imao gospodara, pa su ga u gradu zvali kojot.

Kojot je časno zarađivao nasušni hleb. Bio je stručnjak za pacove. Lovio ih je svuda, nemilosrdno, čim bi ih nanjušio. Jedan pacov je upravo preleteo preko Holidejevih čizama, bežeći u svoje skrovište.

Naravno, kojot ga je nanjušio i izleteo iz bočne uličice kao munja. Zastao je iznenađen ispred Holideja i počeo da laje.

Dvojica lopova se naglo okretoše. Primetili su tamnu senku uz zid kuće.

— Eno ga, stoji tamo! — procedi Jemen i izvuče kolt.

Touli munjevito baci prvi nož. Oštro sečivo se zarilo u zid kuće.

Dok Holidej se sagnuo na vreme.

Posle toga se sve odvijalo neverovatno brzo.

Nik Jemen izvuče revolver iz opasača i pritisnu obarač. Bilo je to poslednje što je u životu učinio.

Touli nije imao priliku da baci i drugi nož.

Nisko sa zemlje iz pravca kuće prema lupežima sevrnuše dve naranđastocrvene munje. Dok Holidej je pucao!

Dva napadača padoše kao posečena stabla. Bili su mrtvi još pre nego što su klonuli na tle.

Dok Holidej se tek tada uspravi. Izraz lica mu je bio gorak. Zbog čega je uvek prinuđen da ubija?

Zašto njega metak nije dokrajčio? U stvari, bila je to pritajena želja Džordžijanca da ne umre u postelji.

Vratio je oružje u opasač. Gosti u salunu su čuli pucnjavu i istrčali iz lokala. Prvi među njima bio je vlasnik. Čim je ugledao Holideja, upitao je uzbuđeno:

— Šta se dogodilo?

Džordžijanac obrisa čelo.

— Vaši gosti imaju vraški čudan način da se revanširaju za izgubljen partiju pokera.

Gosti još nisu primetili ubijene lupeže.

— Jesu li to na vas pucali? — upita Houland glupo.

— To se valjda čulo prilično jasno.

— Gde su napadači?

Holidej pokaza na dva nepokretna tela.

— Eno ih, tamo leže.

Krčmar duboko udahnu vazduh.

— Jesu li mrtvi?

— Da nisu, sada bih ja ovde ležao — uzvрати kockar.

— Mrtvi su — zaključio Houland. — Jeste li vi obojicu ustrefili?

— Ništa mi drugo nije preostajalo. — Čovek iz Džordžije izvuče nož iz drvenog zida kuće i formalno ga poturi krčmaru pod nos. — Trebalo je možda da dozvolim da mi ga zariju u grudi?

Houland uze nož i zagleda se u njega, koristeći se bledom svetlošću zvezda.

— Touli — zaključio je. — Momci su hteli da vrate izgubljen novac.

— Veoma čudan način da se pribavi novac — zaključio Holidej.

Krčmar, koji je u gradu zastupao zakon, doviknu ostalim ljudima.

— Nosite ih odavde.

Holidej povede konja u dvorište.

Jedan dan je prošao, dan u kojem su se ugasilili životi dvojice razbojnika.

U gradu Marijet nije bilo nikog ko bi žalio dvojicu lupeža.

Međutim, niko mu nije zahvaljavao što ih je oslobodio dvojice siledžija. Uostalom, tako je uvek bivalo.

•
•

Kada je u toku popodneva čovek iz Džordžije ušao u salun i zatražio sobu, Houland je bio zadovoljan, sluteći da mu predstoji dobar posao. Sada je, međutim, zazirao od ovog stranca.

— Kako je uspeo da obojicu lupeža izbaci iz čizama? — pitao je ljude za šankom.

Kockar se još nije bio vratio u salon.

Na to pitanje jedan rančer preplanulo, ozbiljnog lica odgovori krčmaru:

— Slušao sam o njemu, a i putujući trgovci pominju Holideja. Uostalom, šta nas se tiče kako je sredio te pse? Oslobodili smo ih se to je ono najvažnije.

— Ali zato sada imamo njega — podseti Houlend.

— Bolje njega nego te proklete lupeže — tvrdio je rančer, kojem je nekoliko puta nestajala stoka s pašnjaka. Jasno, sumnjao je na dvojicu ubijenih.

Krčmar očigledno nije bio umiren.

— On je divlji strelac, revolveraš, to sam često čitao u novinama!

Ono što je pisalo o Džordžijancu u novinama znatno se razlikovalo od istine. To je, uostalom, i doprinelo da Džordžijanac nije mogao nigde da se skrasi i nađe mir.

— Odjahaće dalje, Houlend, ne brinite. Koliko sam čuo, nikad se ni u jednom gradu nije dugo zadržao.

U to se u razgovor umešao čovek za kojeg su svi znali da je često bio u društvu dvojice ubijenih lupeža.

Zvao se Davidijan. Bio je Meksikanac. Ten mu je bio tamian, a kosa glatka i crna.

— Otkud možete znati da Holidej nije prvi pucao? — upitao je.

Houlend nije mario ovog momka. Meksikanac je gotovo polovinu dana provodio u salonu, a da ništa nije jeo, ni pio, jer nikad nije imao novca..

— Zbog čega bi on prvi pucao?

— To će morati da zaključi sudija.

Houlend gnevno lupi pesnicom o šank,

— Samo mi to još nedostaje. Čujte samo ovu budalaštinu! Neću valjda da dovedim još i sudiju? Dva probisveta će biti smeštena pod zemlju i time je slučaj likvidiran.

Davidijan se naže preko šanka. Na usnama mu je igrao opasan osmeh.

— To bi vas moglo skupo stajati. Krčmar ljutito žmirnu.

— Voleo bih da znam zbog čega?

— Vi u ovom gradu predstavljate nešto kao gradonačelnika. Dakle, dužni ste da ova ubistva iznesete pred sud.

U tom trenutku je Holidej ušao u lokal, a da ga niko nije primetio. Stajao je na vratima.

Houlend je bio crven od gneva.

— Ovde nije bilo nikakvog ubistva to znate isto tako dobro kao i ja. Radilo se o samoodbrani. Dižete buku oko toga samo zato što su ta dva lupeža bili vaši prijatelji.

Osmeh nestade sa Meksikančevog lica.

— Sad su najednom lupeži. Do sad su, međutim, bili dovoljno dobri da svoje dolare ostavljaju u vašu kasu, vi...

— A kojim su to časnim poslom zaradili te svoje dolare? — upitao je rančer.

— To me se uopšte ne tiče — breću se Meksikanac.

— U zabludi ste, amigo — objasni mu rančer. — Meni su, a ne vama krađena goveda s pašnjaka. Ako se ne varam, vi to dobro znate.

Davidijan prebleda.

— Nećete možda time da kažete da sam...

— Čuli ste šta sam rekao — prekide ga rančer grubo i okrete se.

Pošto su svi bili zaokupljeni ovom raspravom, niko do sad još nije primetio Holideja. On je i dalje stajao na ulazu i slušao.

Zbog čega je Meksikanac započeo ovu besmislenу raspravu i svađu, rančeru je bilo potpuno nejasno. Istina je da je nekoliko puta učestvovao u noćnim krađama, ali nikada nije bio prijatelj ni sa Jemenom ni sa Toulajem.

— Dok Holidej je pogani revolveraš — tvrdio je gnevno. — To možete pročitati u svim novinama. Uostalom, ni vi niste bolji, jer hoćete da prikrivate ubicu.

Rančeru je prekipelo.

— Vi, lenja skitnico, drznuli ste se da tako nešto kažete. Možete li možda ovim ljudima ovde u lokalu da objasnite čime plaćate svoje viskijske. Krajnje je vreme da Marijet dobije šerifa koji bi razjurio sav šljam.

Iz Davidijana pokulja kao vulkan njegov neobuzdan južnjački temperament. Ruka mu kao kamen pade na dršku kolta. Izvukao je oružje i otkačio s namerom da puca.

Džordžijanac, kojeg niko do tada nije primetio, bio je za delić sekunde brži. Niklovani kolt bljunu vatru. Usijano olovo prozvižda kroz lokal i zari se Meksikancu u lakat.

Davidijan kriknu. Desna ruka mu je bila odbačena unazad, a oružje s treskom pade na pod. Rančer nije stigao ni da izvuče svoje oružje. Uostalom, ovaj skromni stočar se

baš i nije razumevao mnogo u obračun revolverima. Bio je jednostavan, miran čovek i znao samo za svoj posao.

Lagano se okrenuo i pogledao Holideja.

Džordžijanac je već vratio kolt u opasač, ali je ostrim okom i dalje motrio na Meksikanca.

Zbog čega je povukao oružje i pucao? Da bi jednom čoveku spasao život, možda čak i dvojici ljudi. Da je Davidijan ubio rančera, sasvim je sigurno da bi završio na vešalima.

Šta će sada biti?

Opet je pucao na ljudsko biće, tako će pisati u novinama.

Prokleti život — pomisli Holidej. Njegovo telo nagrizala je neizlečiva bolest koja mu je sve odnela. Zanimanje, društveni položaj, pa i dobar glas.

Džordžijanac je često bio na ivici očajanja, ali je ipak nastavljao put.

Došao je iz jednog grada na severu Sjedinjenih Država, gde je bio izuzetno ugledan.

Taj grad se zvao Boston. U to vreme su ga nazivali najprivlačnijim gradom na obali mora. Brodovi iz svih krajeva sveta dovozili su ljude u Boston. Ljude, koji su gajili nadu da će ovde naći raj.

Šta su nalazili? Zemlju u kojoj nije bilo zakona.

Dok Holidej je poznavao tu zemlju, prokrstaro je njome od severa do juga, od istoka do zapada.

Verovao je u budućnost Sjedinjenih Država, iako mu je takvo verovanje teško padalo.

Ljudi u salunu su se opet malo pribrahi.

Džon Houland je bio prvi koji je otvorio usta:

— Prokletstvo, ala je to bio hitac!

Meksikanac je pritisnuo ranjenu ruku na grudi, lice mu je bilo bledo kao kreč, a iz očiju sevala vatra. Kroz stisnute zube rekao je Džordžijancu:

— To će vas skupo stajati.

— Nek to bude moja briga — uzvratilo mu je Holidej i lagano se uputio do šanka.

Meksikanac je sada gledao na svoje oružje, koje je ležalo na podu. To slavnom kockaru nije promaklo.

— Ako smem da vam dam savet, onda ostavite kolt da leži gde je.

— Vi ovde nemate šta da određujete — brecnu se Meksikanac. — Pucali ste na mene, iako vas ja nisam ugrožavao.

— Jesam, učinio sam to — objašnjavao je Holidej. — Budite srećni što sam to učinio. Metak u mišici još uvek je bolji nego omča o vratu.

Davidiijan pokaza zube kao gnevni pas.

— Uskoro ćete vi imati metak u glavi, uveravam vas.

— Moja glava je moja briga — mirno je prihvatio pretnju Holidej, a onda se obratio krčmaru:

— Dajte mi jedan brendi!

Houland mu je natočio piće i do-
turio čašu preko šanka.

— Okrepljenje će vam prijati, Dok!

Houlandu je ovaj čovek, ovaj slavni kockar, bio veoma čudan. Teško je podnosio pogled tih ledenih očiju.

Rančer je stajao pored Holideja. Tek sada mu je postalo jasno da

ovom strancu najverovatnije treba da zahvali što je živ.

— Smem li ja da častim taj brendi, mister? — upitao je ljubazno, široko se osmehujući. — To je, u stvari, mala zahvalnost, ali mi ovog trenutka ništa bolje nije palo na pamet.

— Nemate zbog čega da mi zahvaljujete, mister. Ja sam ovom momku samo dao odgovor na njegovu kletvu, to je sve.

Rančer protrlja potiljak, skide taman šešir i spusti ga na šank. Tim pokretom odao je zbunjenost. Nije znao kako da ovom čoveku zahvali, tim pre što je u svim Sjedinjenim Državama bio ocenjen kao divlji strelac.

— Ako ste raspoloženi možete jednom navratiti malo na moj ranč u posetu — predložio je.

Dok Holidej nije hteo da povredi ovog ljubaznog čoveka.

— Možda ću navratiti.

Rančerovo lice je sinulo.

— Obradovali bismo se i ja i moja žena. Ako jašite prema jugu, to je četiri milje odavde. Imanje mi je gotovo na samom drumu.

Džordžijanac je klimnuo glavom i otpio gutljaj brendija.

Meksikanac je i dalje stajao na vratima, spremajući se da napusti lokal. No, pre nego što je krenuo, dobacio je još jednom preteći:

— Nećete stići do tog ranča, Dok Holidej!

Džordžijanac je u svom životu sreo mnoge ljude, koji su mu na sličan način pretili. Prema tome, nije ni sada bio ni uplašen ni zbunjen,

Rančer je zabrinuto gledao za Davidijanom.

— Moraćemo obojica da se pričuvamo ovog momka. Južnjaci su veoma osvetoljubivi, a ovaj je baš opasan.

Dok Holidej odmahnu rukom.

— I za mene se tvrdi da sam opasan.

Zabrinuti rančer stavi šešir na glavu.

— A za mene se to uopšte ne može tvrditi — zaključio je tiho. Doista, imao je kod kuće ženu i dve kćerke. Šta li bi bilo sa njegovom porodicom ako se njemu nešto dogodi?

Rančer nije bio strelac. Nije bio ni kukavica, ali je znao da ovom razbojniku nije dorastao. Znao je isto tako da Davidijan neće mirovati dok se ne bude osvetio.

Holidej kao da je čitao misli vrednog stočara.

— Vi ste me pozvali na svoj ranč. Prihvatam poziv i odjahaću odmah sa vama.

— To je prava reč! — uzviknu rančer radosno. — U to ime moramo popiti još po čašicu. Natočite nam, Houland.

Krčmar nije znao da li da se raduje iznenadnom obrtu situacije, ili da se ljuti. Konačno, izgubio je gosta, jednog koji je imao novca u džepu. Najzad je došao do zaključka da treba da bude zadovoljan. Na taj način će se osloboditi Doka Holideja, čoveka kojeg su na Divljem zapadu zvali kraljem strelaca. Sat kasnije su dva čoveka napustila grad. U salunu, jedinom u Marijetu, ugasila su se svetla.

Žena je imala sivu kosu, koja je na potiljku bila vezana u punđu. Lice joj je bilo izborano i na njemu se čitao težak život i naporan rad.

Sedela je kraj peći i upravo krpile muževljeve pantalone. Nije mogla da spava kada joj muž nije bio u kući.

U sobi do kuhinje spavale su dve kćeri: Beti i Džejn. Jedna je imala sedamnaest, a druga devetnaest godina. Bile su to lepe devojke i roditelji su imali puno razloga da na njih budu ponosni.

Rančer Krompton je priželjkivao sina. Sasvim razumljiva želja za čoveka koji je po zanimanju bio rančer. No, sudbina je drugačije htela.

Jednog dana je ipak nestalo razočaranja. Njegove dve kćeri su navukle pantalone, vinule se u sedlo i izjahale s njim na pašnjak.

Naravno, Krompton je u početku negodovao, ali Beti i Džejn se nisu dale odvratiti. Nisu bile kauboji, ali su bar pokušale, koliko su mogle, da pomognu svom ocu.

Te noći se kući na reci Ohaje približavala nesreća.

Žena je podigla pogled prema zidnom časovniku. Ponoć je već bila prevalila.

Učinilo se na jednom trenutku da čuje topot kopita. Ustala je i prišla vratima. Bacila je pogled napolje, ali se više ništa nije moglo čuti. Dvorište je bilo mirno, obasjano svetlošću zvezda.

Preko u koralu zarzao je konj.

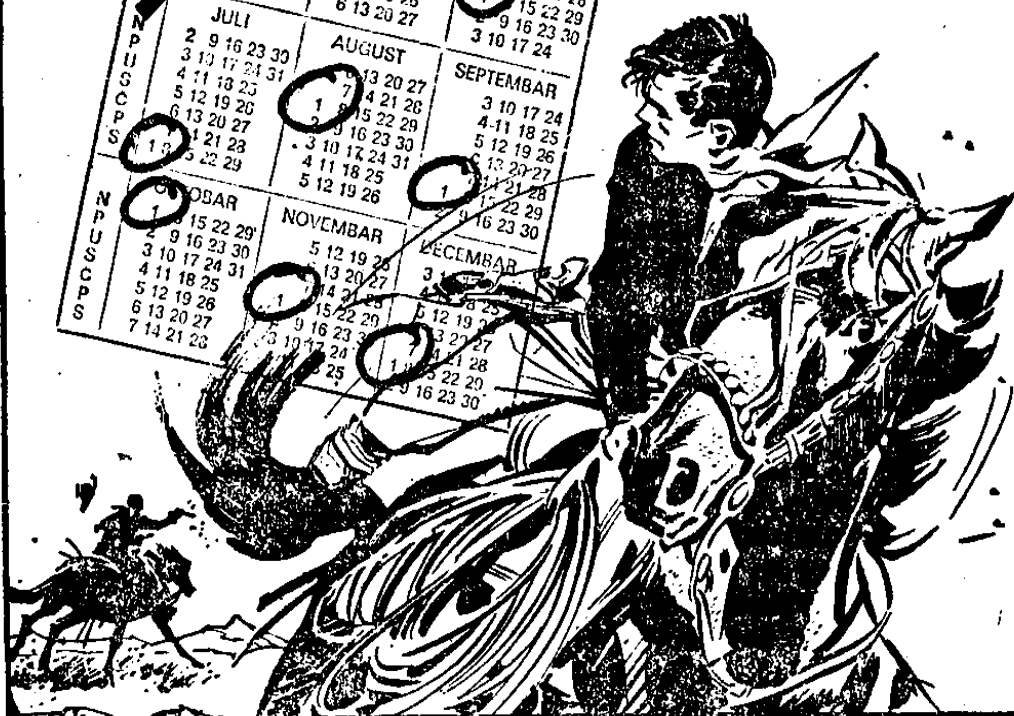
— Gde li se danas tako dugo za-

SVAKOG 1. U MESECU CRITANI ROMANI

BESTSELLER

1972

Januar	Februar	Mart	April
C 5 12 19 26 P 6 13 20 27 S 7 14 21 28 1 8 15 22 29 2 9 16 23 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 9 16 23 4 10 17 24 5 11 18 25 6 12 19 26 7 13 20 27 8 14 21 28 9 15 22 29 10 16 23 11 17 24 12 18 25	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 9 16 23 4 10 17 24 5 11 18 25 6 12 19 26 7 13 20 27 8 14 21 28 9 15 22 29 10 16 23 11 17 24 12 18 25	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 9 16 23 4 10 17 24 5 11 18 25 6 12 19 26 7 13 20 27 8 14 21 28 9 15 22 29 10 16 23 11 17 24 12 18 25
Maj	Juni	Juli	August
1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 9 16 23 4 10 17 24 5 11 18 25 6 12 19 26 7 13 20 27 8 14 21 28 9 15 22 29 10 16 23 11 17 24 12 18 25	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 9 16 23 4 10 17 24 5 11 18 25 6 12 19 26 7 13 20 27 8 14 21 28 9 15 22 29 10 16 23 11 17 24 12 18 25	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 9 16 23 4 10 17 24 5 11 18 25 6 12 19 26 7 13 20 27 8 14 21 28 9 15 22 29 10 16 23 11 17 24 12 18 25	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 9 16 23 4 10 17 24 5 11 18 25 6 12 19 26 7 13 20 27 8 14 21 28 9 15 22 29 10 16 23 11 17 24 12 18 25
Septembar	Oktoobar	Novembar	Decembar
1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 9 16 23 4 10 17 24 5 11 18 25 6 12 19 26 7 13 20 27 8 14 21 28 9 15 22 29 10 16 23 11 17 24 12 18 25	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 9 16 23 4 10 17 24 5 11 18 25 6 12 19 26 7 13 20 27 8 14 21 28 9 15 22 29 10 16 23 11 17 24 12 18 25	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 9 16 23 4 10 17 24 5 11 18 25 6 12 19 26 7 13 20 27 8 14 21 28 9 15 22 29 10 16 23 11 17 24 12 18 25	1 7 14 21 28 2 8 15 22 29 3 9 16 23 4 10 17 24 5 11 18 25 6 12 19 26 7 13 20 27 8 14 21 28 9 15 22 29 10 16 23 11 17 24 12 18 25

držao? — mrmljala je sebi u bradu. Stajala je još neko vreme na vratima, a onda se vratila u kuhinju.

•
•

Žena nije prečula topot. Jedan jahač je doista stigao. No, taj jahač nije bio njen muž, nego Meksikanac.

Na brzinu je previo ruku i dojahao ovamo da se prvo sveti Kromptonu.

Taj lupez se osećao uvređen, iako mu rančer nije rekao ništa drugo do istinu.

Davidijan je vezao konja za ogradu korala i sačekao da se žena povuče s vrata u kuću. Tek onda je počeo da se šunja preko dvorišta. Zastao je kraj osvetljenog prozora i pogledao unutra.

Žena je ponovo sedela, udubljena u svoj posao.

Meksikanac se zlorado osmehnuo.

— Imaćeš čemu da se raduješ kada se vratiš kući, Kromptone. — Nastavio je da se šunja oko kuće kao mačka. Poznavao je ovo dvorište, jer je ovuda često prolazio.

Poznavao je i rančerove pašnjake. Znao je žigove kojim su bila žigosana njegova goveda, jer je pomagao lopovima da neka grla sa Kromptonovih pašnjaka ukradu.

Meksikanac je takođe znao gde se nalaze pripremljena drva za potpalu. Šunjao se baš prema šupi koja se nalazila deset jardi iza kuće.

Meksikanac je uzeo naramak suvih grančica i vratio se nazad do zadnjeg dela kuće. Brižljivo je složio grančice, zatim kresnuo palidrvce o đon i bacio ga na svežanj gran-

čica. Mali plamen je lizao prvo preko suvih grana, a onda lagano prešao na drveni zid kuće.

To je još uvek bila bezazlena vatra, koja se sa pola kofe vode mogla ugasiti. Međutim, nije bilo nikog da tu vatru primeti. Uznemirili su se samo konji u koralu kada su osetili vatru. Uzbudeno su rzali.

Meksikanac se trgao.

— Proklete životinje! — psovao je gnevno.

Najnemirnija je bila bela kobila. Njeno rzanje probudilo je Džejn, stariju od dveju kćeri. Bacila je pokrivač i prišla prozoru.

Čudna crvenkasta svetlost obasjavala je nebo. Džejn se vrati do postelje i počeo da drmusa Beti.

— Dođi do prozora!

Beti se bunovno ispravi u postelji.

Starija sestra se vratila prozoru, primetila je crvenkastu svetlost, čiji se odblesak video na ogradi dvorišta.

Beti nije mogla da veruje da to njihova sopsavna kuća gori.

— Možda se to nešto zapalilo u preriji — rekla je i otvorila prozor. No, kad se nagnula bilo joj je jasno da ne gori prerija. Plamen je sada lizao sve do krova, zahvatajući šindru, kojom je rančer pokrio krov svoje kuće.

— To gori naša kuća! — kriknu Džejn.

— To ne može biti!

— Pogledaj napolje, videćeš da je krov zahvaćen plamenom. — Možda je majka zaspala — rekla je Beti.

— S tim tvojim možda ništa ne možemo početi — gotovo se breću

Džejn. — Moramo pokušati da ugasismo vatru.

Rekavši to istrčala je napolje.

Beti Krompton je posedovala izvesne osobine, koje su njenoj sestri nedostajale. Bila je to devojka s kojom bi se i muškarac teško mogao uporediti, vitalna i samouverena. Preuzela je od oca već mnoge muške poslove. Ne bi se moglo reći da je naročito lepa. Starija Džejn imala je ljupkije lice, ali ni Beti nije bila ružna. Čak je nosila kolt kada bi izjahala na pašnjak. Rukovala je oružjem vešto kao iskusan, stari kauboj. Umela je da baca laso i hvata junad. Čak je znala i da obuzda mustanga. Jedino nije umela, u ovoj zemlji sa tako malo žena, da veže muškarca za sebe. Možda zbog toga što je nosila pantalone, a ne haljine ukrašene čipkama kao ostale žene.

Kad se Beti Krompton pojavila na vratima, majka je skočila sa stolice.

— Šta hoćeš dete?

— Naša kuća gori!

Lice stare žene posive.

— Kuća? — promucala je.

— Izadi napolje, majko, videćeš i sama!

U to se pojavila i Džejn.

— Majko, nešto se dogodilo.

Beti je već bila napolju. Za trenutak je zastala na pragu i doviknula preko ramena:

— Nemojte pričati, dajte vodu!

Bilo je prekasno.

Nemilosrdno sunce leta tako je isušilo drvo da plamenu nije moglo da pruži nikakav otpor. Za nekoliko minuta mala rančerska kuća bila je u plamenu.

Tri nesrećne žene uspele su samo da spase sopstvene živote iz vatre.

Ništa se više nije moglo učiniti. Plamen je proždirao drvo.

— Kako se to moglo desiti? — ječala je stara žena, posmatrajući užasnuta, razrogačenih očiju, kuću u plamenu.

Beti je u svom očajanju pokušala još nešto da spase. S kofom u ruci trčala je prema bunaru.

No ono što je nameravala bilo je besmisleno. Bacila je kofu na zemlju i pokrila lice rukama.

— Za ovo se otac teško mučio!

Zločinac, koji je podmetnuo vatru, stajao je pritajen iza korala i zadovoljno se smešio.

— Više nikog nećeš uvrediti, prokleti rančeru!

•
••

— Gospode, šta se tamo napred zbiva?! — uzviknuo je rančer pokazujući preko brežuljka na nebo koje je bilo kao obojeno krvlju.

— Gori — uzvрати Džordžijanac kratko.

— U tom pravcu se nalazi moj ranč! — uplašeno zaključio Krompton i potera brže konja.

I Džordžijanac je pohitao za njim.

— Možda je to prerija! — pokušao je da umiri rančera.

Stigli su pa uzvišicu. Krompton je zaustavio konja. Pred njima se pružao užasan prizor.

Kao usijani vatreni stub plamen je lizao prema nebu, osvetljavajući sve oko sebe crvenkastim odbles-

kom. Čak su i zvezde izgubile svoj sjaj.

Rančer je bio kao oduzet od užasa. Džordžijanac pogleda ispod oka nesrećnog čoveka.

— Je li ono vaša kuća?

Tek tada se Krompton trgao iz ukočenosti.

— Da, to je bila moja kuća.

Jurili su bezglavo niz padinu i još iz daleka ugledali tri žene kao tri crne aveti, obasjane plamenom.

Rančer kao da je imao oči samo za njih. Odahnuo je sa olakšanjem i skočio pored njih iz sedla.

— Hvala bogu da se yama ništa nije dogodilo.

Tek onda je skrenuo pogled prema kući u plamenu.

— Ništa se više ne može spasiti — zaključio je muklo.

Kako je samo dirinčio da sazida ovu kuću. Sekao je drva gore u Spring planinama, a kamenje vukao iz reke Ohajo.

— Kako se to moglo dogoditi? — upitao je očajno.

Žena mu se obesila o vrat, nespособna da se drži na nogama.

— Ne znamo. Devojke su već bile u postelji, a ja sam još bila budna i čekala te. Učinilo mi se da čujem topot kopita i izašla sam na vrata. Pomislila sam da si to ti, ali se posle ništa više nije čulo. Deset minuta kasnije kuća je već bila u plamenu.

Dok Holidej je kliznuo iz sedla. Kad je čuo reči nesrećne žene, ispunila ga je zla slutnja.

— Možda je bolje da se sklonimo iz kruga svetlosti — predložio je Kromptonu.

Tek tada su žene primetile stranca.

— Ko je to? — upitala je Beti, posmatravši Džordžijanca podozrivo.

— Prijatelj. Pozvao sam ga, jer mi je danas spasao život.

Stara žena je kršila ruke.

— Šta se to odjednom dešava? Kuća nam je spaljena, a tebi su hteli da oduzmu život.

Holidej munu rančera, koji je još uvek kao hipnotisan piljio u plamen.

— Sklonite žene u sigurnost — gotovo je naredio. — Tamo preko je šupa — pokazao je pritom upravo na šupu iz koje je palikuća uzeo grane. — Momak je možda još uvek u blizini.

Rančer iznenađeno okrete glavu.

— Na kog to momka mislite?

— Na onog koji je podmetnuo požar.

Na tu misao rančer još uopšte nije došao.

— Zar mislite da je neko podmetnuo vatru?

Džordžijanac potvrdi.

— A šta bi drugo moglo da bude u pitanju, ako vaša porodica nije bila neoprezna.

Rančerova žena odmahnu glavom.

— Vatra u štednjaku je već bila ugašena, a devojke su spavale.

— Onda je to samo on mogao biti — zaključila Holidej.

— Ko je to mogao biti? — pitao je Krompton uzbuđeno.

— Meksikanac.

— Prokletstvo, možda ste u pravu! On je veoma osvetoljubiv!

— O kome to, u stvari, govorite, oče? — interesovala se Beti.

— To možete reći i kasnije. Ne

možemo, konačno, stajati ovde kao žive mete. Sigurno je negde u blizini.

Tek tada je rančeru puklo pred očima.

— Brzo, sklanjajmo se odavde! — doviknuo je.

Bilo je prekasno...

*
* *

Stajao je pritajen iza ograde korala. Njegov kolt je istina ostao da leži na podu saluna, ali je zato u futroli kraj sedla imao pušku. Izvukao je i repetirao.

Iako je drvena kuća u plamenu pucketala i krckala jedan čovek je razaznao zvuk repetirane puške.

Džordžijanac je dejstvovao.

Beti Krompton je stajala blizu njega. Devojka nije znala šta se s njom dešava, kada je Holidej iznenada bacio na zemlju.

U tom trenutku odjeknuo je prvi pucanj.

Stara žena je kriknula.

— Sklanjajte se! — doviknu Holidej rančeru.

Krompton je shvatio, dokopao Džejn i ženu za ruku i trčao sa njima prema šupi. Beti je takođe htela da skoči na noge, ali je Džordžijanac gotovo prilepi na zemlju.

— Ostanite gde ste. Kasno je, možda je već uspeo da repetira po drugi put.

Istina, drugi metak je odmah zatim prozviđao iznad devojčine glave.

— Znam kakvu pušku ima — zaključio Holidej mirno. — Sa mesta gde sada stoji ne može nas pogoditi.

Ležali su iza pojila za konje, koje je predstavljalo koliki-toliki zaklon.

Beti Krompton nipošto nije bila plašljiva devojka, ali se sada nije baš osećala dobro.

— Ne možemo ovde da ostanemo večito.

Holidej je odmeri ispod oka i osmehnula se.

— Možete i da spavate ako ste umorni, gospođice.

Beti se okrete na bok i radoznalo pogleda stranca.

— Ko ste vi, u stvari?

— Zar je to važno?

— Za mene jeste — objasnila je Beti i odmah se zbog toga pokajala. Šta li će ovaj čovek misliti o njoj? Međutim, za ovih nekoliko minuta od kako ga je videla nešto se u njoj probudilo.

Džordžijanac je izvukao kolt, čekajući da mu sledeći hitac strelica iz zasede pokaže gde treba da nišani.

Strelac, međutim, nije pucao.

Ne gledajući devojku, Džordžijanac je pitao:

— Zbog čega vam je tako važno ko sam ja?

Devojka steže usne. Šta da odgovori? Nije mogla da laže, niti je to ikad umela.

— Rado bih htela da saznam ime čoveka, pored kojeg ću ovde možda morati da umrem.

Holidej se zagleda u uzano lice i krupne, zelenkaste oči devojke.

— Ne umire se tako brzo, gospođice. Moje ime je Holidej.

— Holidej! — ponovi devojka. — To ime sam videla pre nekoliko da-

na u novinama. Pominjao se izvesni Džon Holidej u vezi s nečim što se dogodilo u Fort Morganu. No, vi verovatno s tim nemate ništa.

— Na žalost, imam nešto s tim — uzvratil Holidej gorko, nerado se sećajući sukoba sa Marfijem Meklidom.

U tom trenutku odjeknuo je pucanj. Metak je probio pojilo i zario se u zemlju kraj glave mlade Beti.

Istovremeno zagrmeše i Džordžijančevi koltovi. Ciljao je u pravcu plamička koji je izašao iz cevi puške. Dok Holidej je triput povukao obarač, ali su se meci zarivali u drvo.

Meksikanac je osećao kako ograda, na koju je bio naslonjen podrhtava.

— Prokleti pas! — siktao je gnevno. — No, ti mi nećeš umaći!

Davidijan je s mukom rukovao s puškom. Desnu ruku nije mogao da pokreće, pa je zbog toga sve morao da radi levom.

Međutim, nije odustajao. Hteo je osvetu po svaku cenu.

Nije predvideo da će Holidej doći na ranč. Poznao ga je pri svetlosti vatre i sada nije hteo da miruje dok se i njemu ne osveti.

Dok Holidej se obrati devojci:

— Kada sledeći put bude pucao, odmah skačite na noge i trčite prema šupi. Lupež nema kolt i treba mu najmanje minut da ponovo napuni pušku.

Beti je bila hrabrija nego što je to Holidej mogao od jedne žene da očekuje. Najzad, nije bila svakidašnja stvar da joj meci zvižde oko glave.

— Pa vi imate još jedan kolt — rekla je muklo.

— Imam ga, tačno.

— Dajte mi ga onda.

Slavni kočkar je pogleda iznenađeno.

— Šta ćete s njim?

— Šta bih mogla s revolverom?

— uzvratil Beti.

Džordžijanac je počeo da se ljuti. Ovo je bio njegov obračun sa kojim devojka ništa nema. Osim toga, šta bi ova devojka, gotovo dete, mogla sa oružjem.

— Činićete tačno ono što sam vam naložio. Ovde se više ne radi o vama nego o meni. Ne mogu da odgovaram ako budete pogođeni.

Beti Krompton se smešila. Bojala se, ali je taj strah bio potisnut jednim drugim osećanjem. Osećanjem da se nalazi pored čoveka sa kojim bi bila spremna da pođe i u vatru i u vodu.

— Dajte mi svoj kolt — rekla je blago. Boja glasa nipošto nije odgovarala molbi koju je izgovorila. — Ovde se ne radi samo o vama — nastavila je. Taj zločinac nam je zapalio kuću, to je kuća u kojoj sam se ja rodila, koju je moj otac gradio krvavih ruku.

Holidej nije znao šta da misli o njoj. Dopala mu se. Takve žene bile su prava dragocenost u ovoj zemlji.

— Pa vi uopšte ne umete da rukujete oružjem.

— Možda ne kao vi, ali umem da pucam. Često sam vežbala.

Nekadašnji zubni lekar izvuče drugi kolt iz futrole i pruži joj ga.

— Vi ćete ipak otrčati prema šupi, kada bude pucalo.

Beti Krompton uze oružje.

— U redu, napustiću vas, ali ne idem prema šupi. Šunjaću se da bih došla tom zločincu iza leđa.

— Samo mi to nedostaje! — uzviknu Holidej i oduze joj oružje. — Ako ste već čitali o meni, mora da znate da sam ja sa svojim protivnicima uvek izlazio na kraj.

Da, to je čitala.

— Pa, mogla sam da vam pomognem — promrsila je šapatom.

Reč „pomoć“ Džordžijanac baš nije mnogo voleo.

— Mogu sam da se brinem o sebi.

U tom trenutku odjeknuo je treći pucanj. Metak je okrznuo Betinu butinu. Jeknula je.

Holidejev kolt je već bljuvao vatru. Ovog puta pogodio je protivnika, ali ne smrtonosno. U mraku je bilo veoma teško nišaniiti precizno.

Meksikanac je trljao desno rame.

— Iskijaćeš to, pseto.

Rana ga je pekla kao vatra. No poslednjih sati se navikao na bol. Uzeo je pušku i počeo da se šunja pored ograde korala do šupe u kojoj se rančer nalazio prikriven sa ženom i starijom kćerkom.

Pomislio je da će s njim lako izaći na kraj.

Podigao je pušku.

— Da se niste makli! — zapretio je iza rančerovih leđa. — Ako samo otvorite usta, bićete mrtvi.

Rančer se trže. Poznavao je ovaj glas. Dakle, Džordžijanac je bio u pravu; to je Davidijan.

Taj lupež je hteo osvetu. Zar je već nije imao?

— Nas dvojica smo kvit? — rekao je Meksikanac cinično. — No, sa

onim drugim momkom želim da sredim račune.

— Moja kći leži pored njega! — uzviknu rančer izbezumljeno.

— Ništa bolje nisam mogao ni da poželim, Kromptone. Ne verujem da vam je stalo da pucam na vašu kćerku.

— S njim nećete izaći na kraj! — rekao je rančer glasno, tako da je i Holidej čuo.

— Sada postaje gusto mala devojdice — rekao je kockar. — Držim vam roditelje i sestru u šahu, a okomio se na nas.

— Ako mom ocu ili majci učini nešto na žao, ja ću ga rastrgnuti.

Beti je htela da ustane, ali je rana prikovala za tle.

— Ne mogu — mucala je.

— Utoliko bolje. Gde vas je zakačio?

— Mislim da mi je okrznuo butinu.

Dok Holidej je za trenutak razmišljao šta da učini. Bilo mu je jasno da mora odmah nešto da preduzme.

— Moramo pokušati da zademo iza pojila i to brzo.

— Ne verujem da ću moći da trčim! — jeknu Beti.

— Ja ću vas nositi.

— Mogao bi da nas vidi i puca na oboje.

Bila je u pravu, što je Holidej i uvideo. Nalazili su se u paklenom položaju.

Iz pravca šupe odjeknuo je Meksikančev glas:

— Dok, ustanite i podignite ruke! To je jedino što još možete učiniti.

Holidejevo lice bilo je ukočeno. Nije hteo da odustane.

Devojka je pokušala da ga nago-
vori. Položila je svoju ruku na nje-
govu mišicu:

— Možda je bolje da učinite ono
što vam on kaže. Moji roditelji su
u njegovim rukama.

— Ol rajt, ići ću. Ništa mi dru-
go i ne preostaje.

Već je hteo da ustane kada ga
Beti grčevito povuče prema zemlji.

— Ne, ostanite!

Bio je to više krik nego molba.

Holidej je pogleda iznenađeno.

— Zar niste malo pre rekli da ne
možemo ovde večito ležati?

Grčevito se držala za peševe koc-
karevog kaputa. Poslednji odblesak
umirućeg plamena osvetljavao joj je
lice i krupne, širom otvorene oči.
Bila je to užasna borba, koja se u
njoj upravo odigravala. Tamo pre-
ko se njenim roditeljima život na-
lazi u opasnosti, a ovde kraj nje je
ležao čovek jedini za kojeg je neš-
to osećala. Ako ustane, izgubljen je.

— Zar nema drugog puta? — mu-
cala je.

Dok Holidej se nežno oslobodio
stiska.

— Malo pre sam rekao da se ne
umire tako brzo. Pustite me da
idem, jer su vam roditelji u opas-
nosti. Drugog puta nema, to je je-
dini. Moram preko.

— Ali vi idete pravo u smrt —
grcala je Beti.

— Smrt je velika — uzvratila Holi-
dej i uspravi se.

Beti je gledala za njim, potpuno
zaboravljajući u kakvom se položaju
nalazi. Kakav je to čovek, pomisli-
la je.

— Odmah se vraćam — dodao je
Holidej, što je zvučalo gotovo uver-
ljivo.

Išao je oborenih ruku, osvetljen
sve slabijom svetlošću vatre koja se
gasila.

Zastao je tek na sredini dvorišta.

— Šta hoćete od mene?

— Ne mnogo — uzvratila Meksika-
nac. — Hteo bih samo da vam zah-
valim na metku.

Rančer je bio kao u groznici. Drh-
tao je celim telom. Žena je stajala
iza njega.

— To ne smeš da dozvoliš — do-
šapnula mu je.

— A kako da sprečim?

Meksikanac je hteo da iskoristi
ovaj trenutak. Puška mu je bila na-
slonjena na bedro. bila je otkočena
a prst već zgrčen na obaraču.

— Šta sad velite. Dok? — dovik-
nuo je Holideju. — Priča se da ste
vraški brz strelac.

— Tačno je, priča se.

— A kako sad stoje stvari?

— Ništa se nije promenilo.

Slavni strelac je stajao i razgo-
varao kao da se nalazi na rođen-
danskom slavlju.

Beti je drhtala celim telom.

— Ne sme da umre — mrmljala
je sebi u bradu. — Potreban mi je.

Nije bilo žene, koja je mogla da
veže za sebe Doka Holideja. Uzbu-
đena, ustala je i doviknula razboj-
niku:

— Ne smete ga ubiti!

Meksikanac pogleda, prema pojilu.

— Umreće — rekao je razmetli-
vo.

— To ne sme da se dogodi! — vi-
kala je izbezumljena Beti.

Dok Holidej se lagano okrete prema njoj.

— Ako neko ovde bude umirao, onda će to biti onaj momak, gospođice.

Ove reči svima su oduzele dah. Tu je stajao čovek bez oružja u rukama, pred uperenom cevi puške, ne pokazujući ni najmanji strah.

Meksikanac je želeo da okonča ovu stvar. Znao je tačno da mu je noć potrebna za bekstvo.

Pogledao je rančera i naredio mu:

— Idite do njega da vam da dolare.

— To možete i sami.

— Pucaću vas u leđa, ako ne budete učinili ono što vam kažem.

— U to sam uveren, jer za drugo i niste sposobni.

Odmah zatim u sledećem trenutku, ugasio se beskorisni zločinački život Meksikanca Davidijana. Dok Holidej je svojom poslovičnom brzinom izvukao kolt.

Metak je zazviždao dvorištem i zario se u srce zločinca.

Meksikanac je ispustio pušku, uhvatio se rukom za grudi, a onda klonuo.

Krompton je stajao kao okamenjen, dok je Beti lagano pošla preko dvorišta i stala kraj Holideja. Lice joj je bilo sivo.

— Da li vam se nešto dogodilo? — upitala je bez ikakvog smisla.

— Šta mi se moglo dogoditi — uzvratila Holidej vraćajući kolt u futrolu?

— Je li mrtav? — upitala je nesigurnim glasom pokazujući na Meksikanca.

— Mrtav je.

Rančer Krompton mu je prišao.

— Nije šteta za njega — rekao je i uhvatio kćerku za ruku. — Ne moraš tamo da gledaš dete.

— Mene je promašio samo za nekoliko inča, oče.

Stara žena im je takođe prišla. Kada je čula reči svoje kćerke, podišla ju je jeza.

— Ne znamo kako da vam zahvalimo, mister.

Džordžijanac odmahnu rukom.

— Nemate zbog čega da mi zahvaljujete gospođo. Samo sam branio sopstveni život.

— Branio je živote svih nas — rekla je. Beti posmatrajući Holideja zadivljeno.

Džordžijanac se okrete prema njoj. Gledao je za trenutak pravo u oči. Poštovao je hrabrost ove devojke, spremne da se bori zajedno sa njim.

Nije ništa rekao. Otišao je po svog konja i vinuo se u sedlo.

Rančer priđe konju i spusti svoju žuljevitu ruku na Holidejevo koleno.

— Hoćete da odjašite?

— Da, hoću.

Stari čovek obrisa rukom čelo. Bepomoćno je pogledao svoju ženu.

— Ja sam Doka Holideja pozvao kod nas — rekao je a onda skrenuo pogled prema zgarištu svoje kuće. Oborio je ramena. — Nema više stolice koju bih mogao da vam ponudim, Dok.

— Znam to — uzvratila Džordžijanac tiho.

Ovo nije bila prva kuća, koja je pred Holidejevim očima izgorela. Video je gotovo čitave gradove kako nestaju u plamenu, ali ga to ni-

kada nije do sad tako potreslo kao ovaj put. Mogao je da zamisli sa koliko muka će ovaj stari, siromašni rančer podići novu kuću. Nije imao sina, a očigledno ni kauboja. Bio je sam na imanju sa tri žene. Pogledao je Kromptona u lice, izbornano i preplanulo, ali lice tvrdog čoveka koji se ne predaje sudbini.

— Živi ste — rekao je najzad. — Osim toga, ličite mi na čoveka koji je u stanju da počne ispočetka.

Rančer nije mogao da skloni pogled sa zgarišta svoje kuće.

— Moraćemo Dok.

— Mi ćemo ti pomoći, oče, rekla je. Beti, još uvek gledajući Holideja.

Đždžijanac se divio ovim ženama. On sam učinio je ono što je mogao. Da u Marijeti u salunu nije pucao na razbojnika, sada više ne bi postojao rančer po imenu Krompton.

Okrenuo je konja i lagano izja-

hao iz opustošenog dvorišta. Dok Holidej je jahao samo dve milje, a onda se zaustavio pored šumarka i pustio konja da pase. Prošao je dan za koji bi više voleo da ga nije ni doživeo. Prostro je pokrivač na zemlju i pod glavu podmetnuo sedlo. Iznad njega su svetlucale zvezde jasne i daleke. Dok Holidej je voleo ove noći. Bile su meke kao baršun. Noćni vetar je pevao svoju večitu pesmu, povijajući travu. Pričao je o krdima bivola koji su nekada ranije krstarili prerijom. Ono me, ko je za to imao uši, vetar je govorio o crvenokošcima, nekadašnjim gospodarima ovih krajeva.

Dok Holidej je pripalio cigaretu. Samo što je povukao prvi dim, čuo je šum.

Ona je stajala pred njim.

Beti Krompton.

Mlada devojkica ga je sledila, a sada, kada je bila tu, poželela je da

**ODABRANI
STRIPPOVI
VESTERNA**

★★★

CRTANI ROMANI
★★★★★★★★★★★★★★★★
BESTSELER

**SVAKOG
1. U
MESECU**

★★★

propadne u zemlju. Nije bila u stanju da kaže ni reč.

Dok Holidej je odmah prepoznao.

— Trebalo je da ostanete na ranču — kazao je tiho, ali ne neljubazno.

— Nisam više mogla da gledam zgarište — slagala je i sela kraj Holideja. — Sve je tako užasno!

Dok Holidej je znao da, to nije bio razlog Betinog dolaska. No, drugih razloga u njegovom životu nije više smelo da bude.

— Uskoro ćete opet imati svoju kuću — govorio je mirno. — Život nam je već koješta unapred pripremio, dobro i zlo. To iskustvo ćete i vi steći. Zlo se brzo zaboravlja, a dobro ostaje u nama da živi.

Zvučalo je kao da govori sam sa sobom. Devojka je posmatrala Holidejevo lice, teško razaznajući crte. Odjednom joj je bilo jasno da ovog čoveka ne može zadržati. Veoma se razlikovao od svih ljudi koje je do tad videla.

Kakve su grozne priče o njemu pisane u novinama. Uvek je verovala da je sve što tamo stoji istina. No, sada je znala više!

— Zbog čega ste došli? — prekinuo je Holidej njene misli.

Duboko je uzdahnula, a onda prošaptala:

— To vam ne mogu reći.

— Sve se može reći kad se hoće — podsetio je Džordžijanac i odmah zažali ozbog toga, kada se devojka nagnula prema njemu.

— Treba li to doista da vam ka-
em? — procedila je, brišući suze. Onda je odjednom skočila i otrčala.

Prošla je epizoda u životu slavnog kockara, ona koja nije bila ispunje-

na barutnim dimom i usijanim olovom. Takvih epizoda u njegovom životu bilo je veoma malo.

Džordžijanac je ustao kada je nebo na istoku počelo da se boji crvenom bojom. Te noći nije ni oka sklopio.

Osedlao je konja i odjahao obavijen sivilom praskozorja.

*
**

Dani su prošli.

Dok Holidej je bez ikakvih teškoća saznao u Čarlstonu sve o lažnom pukovniku. Vlasnik „Virdžinija” saluna mu je govorio o tome na dugačko i široko.

Dakle, taj lupež je i u ovom gradu počinio ubistvo.

Dok Holidej je samo jednu noć proveo u Čarlstonu, a onda nastavio put dolinom Nju Rivera. Vreme se pogoršavalo. Nebo je bilo sivo, tamni oblaci su se navukli. Rominjala je neprijatna sitna kiša, nalik na vlažnu koprenu.

Noć se već spustila kada je stigao do grada Blufild.

Blufild se nalazio na obroncima Bir Balou planina. Tragači za zlatom su nekada izgradili ovo naselje, ali se nisu tu duže zadržavali, jer su u nedrima planine pronašli samo nekoliko manjih zlatnih žila. Zlatna groznica ih je brzo odvela dalje.

Po odlasku kopača zlata Blufild je samo životario, a mnoge kuće su ostale prazne. Građani su živeli od malobrojnih naseljenika i rančera koji su se zadržali u pokrajini s mukom opstajući na ovom ne naročito plodnom, škrtom tlu.

Ukrpos tome u Blufildu je bilo tri saluna. Uspeli su da opstanu i posle odlaska kopača zlata.

Najveća krčma nosila je ime „Blu Ridž”. I ona je sagrađena u doba kopača zlata. Čak je bila i raskošna na neki način. Na svim zidovima svetlucala su ogledala, a velike lampe visile su na mesinganim lancima sa tavanice. Stolice i klupe su presvučene zelenim baršunom.

Nekadašnji vlasnik nije mogao da opstane sa zaradom koja je postajala sve manja. Uostalom, bio je već prilično star čovek, doselio se sa istoka i imao sedam kćeri. I on je stigao ovamo u Blufild zahvaćen zlatnom groznicom.

Stari čovek je morao da sa svojim kćerima u duboku noć napusti grad, inače bi ga rastrgli na komade. Imao je više dugova, nego kose na glavi.

Lokal je bio zatvoren sve dok se jednog dana nije pojavio Tom Varen. Isplatio je polovinu dugova nekadašnjeg krčmara i otvorio lokal.

Varen je imao odličan nos za poslove. Bio je to čovek malog rasta, sklon gojaznosti. Uprkos tome, bio je vrlo pokretan i brz, pa ni jedan njegov gost nije morao da čeka piće.

Stajao je sa širokim osmehom na licu iza velikog šanka. Posmatrao je šerifa, koji je gotovo ležao na ravnoj površini, kako bi se održao na nogama.

— Nije trebalo da toliko pijete, mister Kaster.

Šerif nije tako mnogo popio, ali je spadao u onu vrstu ljudi koja slabo podnosi alkohol. Međutim, jed-

nooki pukovnik ga je čašćavao čašu za čašom.

Kid Menhetn!

Otišao je u svoju sobu po cigarete. To je, uostalom, bio samo izgovor. Stajao je gore i motrio šerifa, naslonjen na ogradu stepeništa. Sa određenim planom napio je čuvara zakona. Ohajo Kid je slutio da je za njim raspisadna poternica. Ona se sigurno već nalazi u pisaćem stolu ovog šerifa. Opasni Kid je vrlo nešto, stojeći kraj šerifa uz šank, uspeo je da mu izvuče ključeve iz džepa.

Čuvar zakona u Blufildu bio je u osnovi bezazlen čovek. Nikad nije nekome učinio nešto na žao. Sada je napustio krčmu teturajući se. Naposlju, na tremu, uhvatio se za stub i mrmljao zaplićući jezikom:

— Prokletstvo, onaj pukovnik me je dobro napio!

Bilo je to u trenutku kada je Holidej upravo kliznuo iz sedla i vezivao konja za prečku.

Ispod krova trema, od dasaka sklepane nastrešnice, visio je fenjer. Njegova svetlost nije mogla da probije koprenu sitne kiše koja je sipila.

Slavni kockar je odmah primetio čoveka kako se grčevito drži za stub. Video je i zvezdu na njegovim grudima. Prizor je bio žalostan i smešan, jer šerif nije bio ništa manje mršav od stuba. Imao je uzano konjsko lice, a smeh mu je podsećao na rzanje.

Građani su ga iza leđa zvali „Šerif konjska glava”. Taj nadimak mu je sasvim dobro pristajao.

Kaster je tupo piljio ispred sebe i tako primetio stranca.

— Šta ovde tražite?
Holidej se nasmejao.
— Vas svakako nisam tražio.
Kaster obrisa nadlanicom usta.
— Taj prokleti pukovnik! — promrsio je smejući se.

Džordžijanac je načulio uši.
— O kom pukovniku to govorite?
— A o kojem bih mogao da govorim — uzvрати Kaster — nego jednookom.

Džordžijanac se nesvesno maši za rame, tamo gde ga je pogodio metak zločinca.

— Je li taj pukovnik, u salunu?
— upitao je uzdržanim glasom.
— Mislim da jeste — odgovorio je šerif.

Već je zakoračio na trem s name-rom da uđe u salun, ali ga šerif uhvati za rukav.

— Možete li mi učiniti jednu uslugu, mister? — upitao je.
— Kakvu uslugu?

— Odvedite me kući — molio je Kaster. — Vraški je nedoličan prizor da šerif iz Blufilda, mesni čuvar zakona, leži u kaljuzi glavne ulice.

— Gde vam je kuća?

— Na kraju ulice — uzvратио je čuvar zakona.

— Hajdemo onda — prihvati Holidej i uhvati Kastera pod ruku.

Krenuli su pored neosvetljenih prozora kuća niz ulicu. Holidej je imao mukę da ovog čoveka održi na nogama. Ipak, nekako je uspeo da ga dovede do kuće.

— Tu smo — rekao je šerif i otpljunuo.

Dok Holidej je uzeo od šerifa ključ i otvorio vrata.

— Tako, šerife, ostalo ćete valjda moći sami.

Pijani čuvar je klimao glavom.

— Mogu. Vi idite u salun i popijte čašicu na moj račun.

Rekavši to, zalupio je vrata.

Preko, na drugoj strani ulice, stajao je jedan čovek.

Kid Menhetn!

Stajao je ispred vrata šerifske kancelarije, držeći dva ključa u ruci. One koje je ukrao Kasteru iz džepa.

Ubica je sačekao da Holidej uđe u salun i tek onda pokušao da otvori vrata kancelarije. Uspelo mu je. Ponovo ih je zaključao iznutra, gotovo potpuno bešumno.

U kancelariji je bilo mračno kao u rogu. Pipajući je stigao do pisaćeg stola. Tek tu je kresnuo palidrvce i izvukao fijoku.

Nije se prevario. Odozgo, na domak ruke, ležala je poternica za njim. Uspeli su čak da pronađu staru fotografiju, još iz njegovog vojničkog života.

Zar je šerif bio slep?

Kaster je ovog puta doista bio slep. Bolje rečeno, uopšte nije pogledao poternicu, nego je samo spustio u fijoku.

Ohajo Kid uze poternicu, zgužva je i strpa u džep.

Odmah zatim napustio je kancelariju. Zaključao je vrata, a onda bacio ključ u blato.

— Ako do sada ništa nisi prime-
tio — mrmljao je sebi u bradu —
onda ni kasnije nećeš ništa prime-
titi!

Odlučnim koracima krenuo je prema salunu. Zastao je za trenutak kod prečke, jer mu je pogled privu-

kao upadljiv, rasan ždrepac. Zar tu životinju nije ranije video?

Nije, međutim, mogao da se seti pojedinosti koje su se odigrale one noći pune mesečine u Klivlendu.

Ušao je u salun.

Džordžijanac je stajao naslonjen na šank i video ga kako nailazi.

Tom Varen, vlasnik saluna, široko se osmehnuo čoveku u uniformi.

— Jeste li to malo udisali svež vazduh? — upitao je.

— Tako nekako.

Krčmar je trljao debeli podvaljak. Nije baš mnogo mario ovog jednookog oficira, ali je bio dobar gost, što je u Blufildu bila retkost.

Dok Holidej je posmatrao lažnog pukovnika ispod oka. Dakle, to je taj tip koji je pucao na njega, Holideja, bez ikakvog razloga. To je zločinac koji je na savesti nosio šerifa iz Klivlenda, onaj koji je pucao na Volta Meksavena i Harija Tridena. On je prosvirao kapetanu Vorelu metak kroz glavu.

Džordžijanac se okrenuo. Razmišljao je napregnuto. Zar ne bi možda bilo bolje da ovog čoveka ostavi na miru?

Sigurno postoji neki šerif ili maršal koji će najzad uspeti da uhvati Menhetna. Zar da opet igra ulogu sudije i dželata?

Zločinac je bio toliko lud da nije skinuo čak ni uniformu. Dakle, moraće da privuče na sebe pažnju i poluslepog čuvara zakona. U poternici je pisalo doslovce: „Nosi plavu uniformu pukovnika”. Dakle, daleko ne može stići...

Kid Menhetn se naslonio na šank i naručio viski zapovedničkim gla-

som, kao da se nalazi u dvorištu kasarne.

Sa svakom miljom kojom se približavao dalje jugu, njegovo samouverenje postajalo je jače. Nije više verovao da će ga slediti. Uobrazavao je čak da će mu uspeti da umakne iz države. Dolara je imao dovoljno.

Nekadašnji pukovnik je trebalo da više hita. Zadržavao se u Čarlstonu, a i u Blufildu i to previše.

Da je znao ko je čovek koji je stajao tri jarde od njega verovatno ne bi ušao u lokal.

Dok Holidej je pripalio jednu od svojih dugih cigareta i mirno pušio posmatrajući otpadnika ispod oka. Još uvek je bio neodlučan šta da čini.

Krčmar je do tada uzalud čekao da stranac nešto poruči. Nije ga, uostalom, ni podsećao na porudžbinu. Ljudi, koji su tako odeveni, kao ovaj gost, sigurno da imaju novca, a to je najvažnije.

Za nekoliko stolova igrao se poker. U jednom oskudno osvetljenom uglu sedela je ridokosa devojkica s kaubojem za stolom. Razgovarali su šapatom.

Drugih gostiju nije bilo u lokalu. Verovatno zbog kiše, kauboji sa okolnih imanja nisu te večeri došli.

Tek tada se Holidej obratio krčmaru:

— Ima li kod vas nečeg za jelo?

— Kod mene možete dobiti sve što vam srce želi — uzvratio je krčmar uslužno. Nije imao naravno nikakvog povoda da se razmeće, jer je u njegovom lokalu, kao uostalom u svim ostalim lokalima na Zapadu,

bilo samo goveđe pečenice pasulja sa slaninom.

— Onda mi dajte pečenicu i jedan brendi.

Kid Menhetn je upravo ispio viski. Posmatrao je stranca. Taj čovek mu se uopšte nije dopao.

Menhetn je okretao čašu u ruci, a onda je odlučno spustio na šank.

— Dajte mi još jednu čašu.

— Možete da dobijete i flašu — rekao je Varen, smešeći se. — Očigledno podnosite mnogo više nego naš šerif, mister.

Pukovnik se neprimetno trže i razvuče usta.

— Možda ste primetili da nosim uniformu.

Spretni krčmar se nije dao lako zbuniti.

— Ol rajt, ser — uzvratio je kao vojnik.

Gosti u lokalu su se smeškali.

Holidej se povukao od šanka i seo za sto kraj prozora.

Lažni pukovnik je i dalje igrao svoju ulogu, ali ga je izgleda prisustvo stranca na neki način uznemiravalo. Prišao je kockarevom stolu.

— Mogu li da sednem kod vas? — upitao je oštro.

Džordžijanac ga je za trenutak odmerio.

— Ne mogu da vas sprečim.

Ubica sede za sto. Neljubazan odgovor je tobož prečuo. Mirno je dlanom sklonio sa stola trunčice duvana. Gledajući hladno strančevo lice iz blizine, odmah je zažalio što je seo. Počeo je razgovor, govoreći tek da nešto kaže:

— Popio sam koju čašicu sa šerifom. Taj čovek vraški malo može

da podnese. Jedva se držao na nogama.

— To sam primetio.

Ubica iznenađeno podiže glavu.

— Kako to?

— Ja sam ga i odveo kući.

Menhetn se sve više osećao nelaagodno. Stranac je govorio veoma čudnim tonom. Ko bi on mogao uopšte da bude?

— Dakle, vi ste ga odveli kući? Zar ga poznajete?

Holidej odmahnu glavom.

— U tom slučaju niste iz ovog grada.

Džordžijanac se uspravi u stolici.

— Vi postavljate gomilu pitanja. No, ako baš tačno želite da znate, dolazim iz Klivlenda.

Unakaženo Kidovo lice imalo je sada boju sveže okrećenog zida. Ruka mu kliznu prema dršci kolta. Šta ovaj čovek zna? Da li je ovde slučajno? U Klivlendu ga nikada nije video. Poznavao je sve stanovnike grada.

Prikovao je pogled za kockarevo lice, ali je ono bilo bez izraza, ukočeno, tako da sa njega nije mogao pročitati odgovor na svoje pitanje.

U tom trenutku krčmar donese pečenicu.

Pukovnik je iskoristio priliku i ustao.

— Neću da vam smetam pri večeri — rekao je i vratio se za šank.

Međutim, ova stvar mu nije davala mira. Šareni ždrepcak ispred saluna mu se još malo pre učinio poznatim. Onda je stranac pomenao ime grada Klivlend!

Odjednom je Menhetnu puklo

pred očima. Setio se svog bekstva iz grada i jahača koji je upravo nailazio u suprotnom smeru.

Nebesa, on je pucao na tog čoveka! Zar je moguće da ga taj momak zbog toga dovde prati?

Nije mogao da primeti da je stranac ranjen. No, to ništa nije moralo da znači. Odelo može sasvim dobro da prikrije ozledu i zavoje.

Ukoliko je njegov metak pogodio ovog čoveka, onda je navukao sebi na vrat opasnog protivnika. Čovek koji ga prati tako daleko i uporno, nije za potcenjivanje.

Menhetn je odlučio da što brže moguće raščisti situaciju. Do tada još ni pred kim nije bežao. Šta ga je sada na to gonilo? Ni sam nije umeo da objasni.

Bilo kako bilo, bacio je nekoliko novčanica na šank, dodirnuo obod šešira i krenuo ka vratima.

Krčmar doviknu za njim:

— Hej, pukovniče, šta je to s vama? Zar već odlazite?

— Da — promrsi Kid i hitrim koracima nastavi prema izlazu.

Možda bi još jednom uspeo da umakne svojoj sudbini, da mu nije palo na pamet da rasvetljava stvar sa neprijatnim strancem. Razmišljao je o tome da mu taj momak nipošto nije potreban za petama. Ako ga je doista dovde pratio, sigurno da će to i dalje činiti.

Iznenada je zastao dve jarde ispred vrata i naglo se okrenuo. Pogled mu je bio grozničavo prikovan za sto kraj prozora.

Što, uostalom, ima naročito na tom strancu? Ništa, baš ništa!

Jedino je bio bolje odeven, nego

većina ljudi u ovoj zemlji. Delovao je prilično negovano, ali ne i opasno. Nikako!

Kid Ohajo nije mogao samom sebi da objasni šta mu se malo pre na tom strancu učinilo opasnim.

Ovaj zaključak vrlo brzo se raspršio u prah i pepeo. Pukovnik je doviknuo strancu:

— Hej; mister, nemojte toliko mnogo razmišljati. Čuo sam da je bilo ljudi kojima je to vraški naškodilo.

Holidej ga samo pogleda ćutke i nepomično. Kid Menhetn je stajao kao kunić kojeg je zmija hipnotisala.

Gospode, te oči! Jednostavno nije mogao da se oslobodi tog pogleda. Stajao je ukočeno, nesposoban da bilo šta učini. On, glasni, razmetljivi, osioni Kid Menhetn.

Holidej je izvadio cigaretu iz džepa, kresnuo palidrvce, a onda uzvratio mirno:

— Ja sam pak čuo da je nekim ljudima veoma naškodilo to što nisu razmišljali.

Na ovo Menhetn nije znao šta da odgovori. Kada se malo pre odvojio od šanka i krenuo prema vratima, Džordžijanac je samog sebe uveravao da treba ćutati, ćutati odjahati. Rana mu je već bila gotovo sasvim zacelila. Dakle, kakvog ima smisla da hvata ovog ubicu? Šta mu to može doneti? Ništa, izuzev dobrodošle senzacije za novine:

„Dok Holidej je opet u dvoboju revolverima jednog čoveka...”

Čak, i pošto mu se ubica obratio veoma drsko, kockar je još uvek želeo da ostane miran.

Bio je to poslednji minut u kojem

ognjem i mačem

**PROVERITE DA LI IMATE SVE BROJEVE EDICIJE
„OGNJEM I MAČEM”!**

Aleksandar DIMA:

- broj 1. DVOBOJ U AVINJONU
- broj 2. FANTOMI SEJONSKE SUME
- broj 3. BAL ŽRTAVA
- broj 4. LAVU U CELJUSTI
- broj 5. HERO. SA MARENKA

Valter SKOT:

- broj 6. ZATOČENICI SLOBODE
- broj 7. ORAO SLOMLJENIH KRILA

Zorž SAND:

- broj 8. INDIJANA
- broj 9. JUBAV KREOLKE

Aleksandar DIMA:

- broj 10. ROBIN HUD PROTIV BARONA IZ NOTINGEMA
- broj 11. ROBIN HUD — JUNACI SERVUDSKE SUME

Slavomir NASTASIJEVIĆ:

- broj 12. ALEKSANDAR MAKEDONSKI
- broj 13. ALEKSANDAR MAKEDONSKI — SUDAR DIVOVA

Slavomir NASTASIJEVIĆ:

- broj 14. HANIBAL ANTE PORTAS
- broj 15. BITKA ZA KARTAGINU

je Kid Ohajo mogao da, ako ne izmeni sudbinu, ono bar odloži zasluženu kaznu. No, nije umeo.

— Čujte, čoveče — govorio je razmetljivo. — Imate pogled pitona. Može biti da njime možete zečevima uterati strah u kosti. Kod mene to ne prolazi. Sasvim sigurno ne, ja sam pukovnik Menhetn.

— Da, znam. U svakom slučaju, nekada ste to bili — odgovori Holidej nemarno.

— Šta to treba da znači?

— To, da ste nekad bili pukovnik Menhetn.

Ubica spusti desnicu na kolt. Ruka mu je tu i ostala na dršci revolvera u futrolji. Razrogačenih očiju piljio je u čoveka za stolom kraj prozora. Ovome se neočekivano u ruci stvorio veliki, niklovani revolver.

— Sad me slušajte, Kid Ohajo. Ja, istina, imam prilično razvijen smisao za šalu, neću da budem sitničav i nasumce pucam za vama. Međutim, ne podnosim ljude koji sebe smatraju bržim nego što su. Nadam se da je ovo dovoljno.

Nekadašnji oficir je u ovom trenutku dokazao da ničeg nije ostalo od onoga što ga je nekad krasilo. Promišljenost, samosavlađivanje opreznost.

— U redu, sad mi je sve jasno. Vi ste revolveraš. Ol rajt. Ja to nisam. Ja sam oficir i bez obzira na to neću dozvoliti da me neki pogani strelac...

Holidej je ustao sa stolice. Veliki, niklovani revolver odavno je vratio u opasač. Lagano je išao prema sredini lokala, raskoračio se i zločinca odmerio prezrivo.

— Gubite se, Kid Ohajo!

Nije to rekao glasno.

Menhetn se isprsi i podboči.

— Šta si to rekao revolverašu? Jesi li se doista drznuo da mene, visokog oficira pobedničke Severnjačke vojske, izbacuješ iz ove krčme?

— Usudio? — ponovio kockar podrugljivo. — Pobednički dani armije su odavno prošli, Menhetn. Pre svega su davno prošli tvoji oficirski dani. Čak strahujem da su ti svi dani odbrojani.

Kid Ohajo zakoračio nepromišljeno napred.

— Drski, gradski kicošu! Rastrgnuću te u komade!

Holidej se smejao.

— Ti si razmetljivac, Menhetn.

Lažni pukovnik je ponovo spustio ruku na kolt i ponovo je ostavio da leži na crnoj dršci.

Stranac je opet držao svoj kolt u desnici. Cev revolvera je bila preteći upravljena na široke Menhetnove grudi. Holidej je još jednom upozorio:

— Gubi se razbojniče!

Na to se Kid Ohajo, lagano, sasvim lagano okrenuo i pošao dva koraka napred.

Kockar je vratio ponovo revolver u futrolu, kada se Menhetn iznenada baci u stranu.

Oba metka kao da su istovremeno zazviždala.

Podigao se beličastosivi oblak barutnog dima i dizao sve do lampe na tavanici.

Kid Ohajo je još uvek držao kolt u ruci, ali je cev koja se dimila bila okrenuta na dole. Na nadlanci mu se videla široka krvava pruga.

— Šta, šta je to bilo? — promucuo je ne shvatajući.

— Samo jedna opomena — odgovori Holidej.

Metak je okrznuo ubicu između kažipusta i srednjeg prsta. U svakom slučaju, ne opasan pogodak, ali ozbiljna opomena. Za svakog drugog bi i bila opomena, ali ne za Menhetna.

Odmah je prebacio revolver iz povredene desnice u levu ruku i uperio ga.

Holidej je pucao direktno sa bedra. Na levoj ruci Kida Ohaja crvenela se široka pruga kao i na desnoj. Ovaj put se veliki vojnički revolver našao na podu.

Menhetn je hteo da ga podigne, ali ga Holidej, držeći uperen niklovan kolt, upozori:

— Oba puta sam samo hteo da te opomenem, Kid Ohajo. Ako i treći put povučem obarač biće ti potreban mrtvački sanduk.

— Razbojniče! — vikao je Menhetn.

Slavni kockar je ostao miran. Ne okrećući se, rekao je: vlasniku saluna:

— Krčmaru, dovedite šerifa.

Ovaj proguta pljuvačku.

— Zar šerifa?

— Da, da, šerifa.

— Ali mister, on je potpuno pijan — mucao je krčmar.

— Probudite ga. Strpajte mu glavu u pojlilo za konje i dovedite ovamo.

Varen je poslušno istrčao iz lokala.

Kid Ohajo je piljio u kockara.

— To nećete smeti da učinite, čoveče. Vi me još ne poznajete.

— Dobro te poznajem, Menhetn. Ti si višestruki ubica. Ustrelilo si še-

rifa u Klivlendu kod jezera Iri. Osim toga, ubio si još nekoliko ljudi.

Zločinac je ponovo pokušao da se dokopa svog revolvera. Na to je Holidej izvukao i drugi kolt i uperio ga na lažnog pukovnika.

— Kid Ohajo, ako sada učiniš kakav pokret, uštedićeš šerifu trud da te vodi na vešala.

Menhetn je ukočeno posmatrao stranca.

Minuti su prolazili. Najzad, posle gotovo četvrt sata, vlasnik saluna se vratio, vodeći potpuno mokrog čuvara zakona. Oči su mu istina bile još staklaste, ali se prilično istreznio.

Holidej pokaza revolverom na razbojnika.

— Šerife, uhapsite ovog čoveka. To je Kid Ohajo, ubica šerifa iz Klivlenda i kapetana Vorela...

Kid Menhetn nije ni trepnuo, samo mu je lice posivelo. Šerif mu je prišao i upitao ga:

— Šta imate na to da kažete, pukovniče?

Kid Ohajo je samo žestoko opsovao.

Šerif je poveo zatvorenika. Holidej je išao sa njima sve dok Menhetn nije bio iza brave.

Pošto je to obavljeno, šerif se vratio sa Holidejem u krčmu.

— Vi ste mi učinili ogromnu uslugu, mister...

— Holidej.

— Mister Holidej, ostajete li dugo u gradu?

— Ne, još danas jašim dalje.

— Sada, u sred noći?

— Da — uzvratil Džordžijanac odlučno.

Čuvar zakona spusti ruku na Holidejevu mišicu.

— Ostanite još. Vi ste mi pomogli da trijumfujem na svom poslu. Čitav Ohajo traži ovog čoveka. Tračaju za njim u Virdžiniji i u državi Illinois. On je, najzad, ubica šerifa. Naš kraj se više ne smatra Divljim zapadom, prilično je civilizovan. Puka je slučajnost da takav zločinac zaluta ovamo.

— I ovde, u ovom vašem civilizovanom kraju, ima dosta drugih luppeža. Koliko da znate, jašim nazad onamo odakle sam i došao. Preko, na Divlji zapad.

Slavni kockar je platio račun, vino se u sedlo i odjahao u noć.

*
* *

Odmah posle hapšenja Kida Ohaja u Blufildu novine su pisale da je neki tajanstveni stranac, brzoruki strelac koji neverovatno liči na slavnog Doka Holideja, umešan u ovu priču.

Džordžijanac je uradio onako kako je to i rekao šerifu: vratio se natrag na Divlji zapad, zemlju prokletih, kako je u novinama ovaj deo Amerike često opisivao.

Na Istoku nisu mirovali. Naprotiv, novine su izražavale gnev prema čoveku sa zapada, koji je okaljao imena kulturnih država Ohajo i Virdžinije svojim prisustvom i izneo ih na loš glas.

To je bio poslednji put da je doktor Džon Holidej boravio u takozvanom civilizovanom svetu na Istoku Sjedinjenih država. Međutim, to

nije bio poslednji susret sa Kidom Ohajom.

Protekle su nedelje.

Bilo je veče. Na Fort Tousem nadnela se tamna noć. Kiša je lila u mlazovima i slivala se nad krovove tremova, stvarajući na ulici čitave potoke.

Visok, plećat čovek gurnuo je kri-la na vratima „Lapton“ bara i ušao u uzani lokal osvetljen jednom jedinom petrolejkom.

Gorostas od čoveka otrese kapi sa svog pohabanog kožnog odela i skide šešir. Nije ga zanimalo što je na taj način uprskao jednog od gostiju, koji je sedeo za stolom nedaleko od vrata i ređao pasijans.

Čovek podiže pogled, lice mu je bilo ozbiljno, crte otmene, a oči ledenoplave.

Rekao je kratko:

— Hvala.

Krupni pogleda u kravcu stola i reče nemarno:

— Malo vode nikom nije naškodilo. Jednom naparfirmisanom momku, kao što si ti, čak će to dobro činiti.

Plavooki gost sakupi karte i stavi ih u džep, ustade od stola i priđe šanku.

— Da platim.

— Ol rajt — prihvati debeljko sa zelenom keceljom — četiri brendija i...

— Dva brendija — ispravi ga elegantni stranac mirno.

Na to kauboj otresajući na vratima šešir, doviknu:

— Vidi, molim te, Barkli, ovaj džentlmen ne samo da se boji vode, nego je i varalica.

Stranac se lagano okrete.

— Pretpostavljam, kauboju, da nisi navikao na ovakvo hlađenje glave i da ti to ne prija, jer u protivnom sigurno ne bi govorio takve besmislice. — Ponovo se obratio krčmaru bacio novac na šank i kazao odlučno: — Dva brendija.

Barkli procedi psovku kroz zube.

Kauboj se tek posle nekoliko trenutaka povratio od iznenađenja. Prišao je strancu s leđa, uhvatio ga za rame i okrenuo prema sebi.

Prvo što je video bila je cev revolvera.

— Hej!

— Izvoli skinuti svoje šape s mene, kauboju! — oštro ga upozori stranac.

Gonič krava uzmače tri koraka unazad.

— Gle, ovaj dendi ima i revolver. Momče, šta s njim misliš da počneš? Pripazi da neki metak ne zaluta u doboš. Ta stvarčica može i da opali.

— U dobošu ima šest metaka, goniču — objasni stranac i vrati oružje u futrolu.

Sada je gorostas video da stranac nosi dva kolta.

— Sto mu gromova, pa ovo je veoma opasan momak, Barkli! Nosi sobom dve teške pucaljke.

Kauboj obiđe u polukrug stranca, dođe do šanka i nasloni se levim laktom na ivicu. Zamišljeno se česaš iza uha.

— Prokletstvo, Barkli, morali bismo se vraški pripaziti. Na tako nešto ovde na granici Teksasa nismo navikli. To je zastrašujuće.

Stranac je išao prema vratima.

Kauboj je izvukao nož iz pojasa i zamahnuo.

Stranac se naglo okrenuo. Uspeo je da metkom skrene putanju sečiva, dok je još bilo u letu. Nož se zario u prljavi pod krčme.

Visoki krupni kauboj je razrogatio oči.

— To nije bilo loše, dendi.

— Loše? — primeti krčmar. — Bilo je vraški dobro, Oklend, moraš priznati.

— Da, bilo je. Nego, dendi, taj nož je trebalo samo da ti otvori vrata.

Stranac je stavio u doboš metak umesto ispaljenog.

— Pitanje je samo koja vrata?

— Ona prava — objasni Oklend.

— Pričuvaj se, kauboju, da ne otvorim tebi prava vrata, mislim ona koja vode u pakao.

Kada je stranac bio na vratima, tri gosta su upravo ulazila. Lica su im bila snažna, preplanula i mokra.

Oklend zviznu, a trojica na vratima preprečiše strancu put.

Ovaj se mirno vratio za šank i ostao da stoji nedaleko od Oklenda.

— Sve mi se čini, kauboju, da želiš još malo da popričaš sa mnom. U redu, čekam.

Sada su četiri čoveka izmenjala poglede. Oklend je upitao podrugljivo:

— Jeste li čuli, momci? Hoće da razgovara sa mnom.

Strancu nije bilo stalo do tuče ili obračuna sa ovom četvoricom, zbog toga se obratio krčmaru i kazao na zaprepašćenje svih prisutnih:

— Po piće za ove momke, krčmaru.

Na žalost to nije pomoglo.

Momci su istina ispili ponuđeno piće, ali su se i dalje neprijateljski držali prema strancu.

Jedan od njih, dežmekast momak zbrčkanog lica, procedi kroz zube:

— Jesi li to ti pucao Bač?

Gorostas odmahnu glavom.

— Nisam, momci. Nećete moći da poverujete, ali to je učinio ovaj ki-coš. Imao je smelosti da puca na mene.

— I ti ga nisi naučio pameti?

Oklend podiže ruku.

— Samo bez žurbe! Sve će doći, ali po redu. Prvo je momak hteo da časti po čašicu.

Na to je strancu prekipelo. Položio je novac na šank i rekao smejući se:

— O tome nije bilo reći, Oklend. No, ako ti sad hoćeš da častiš po piće, nemamo ništa protiv ni momci, ni ja.

Oklend je otvorio usta od iznenađenja. Zbunjeno je promućao:

— Veoma vešto barataš jezikom, momče. — Onda je pogledao svoje prijatelje. — Kako ono bi, drugovi, zar nije hteo da nas časti još po jednu čašu.

— Još po dve — doviknu jedan od trojice Oklendovih prijatelja. — Mogu čak da se zakunem!

Stranac se odvoji od šanka.

— Do viđenja, krčmaru. Ako ovi ljudi hoće nešto još da piju dajte im, ali samo na njihov račun. I još nešto, krčmaru, recite momcima, molim vas, da sada jašim dalje i nemam volje da lovim noževe mećima.

Pošao je ka vratima, ali mu je jedan od momaka preprečio put.

— Moraš, na žalost, još da ostaneš dendi. Prirastao si nam za srce. Protiv toga se ništa ne može učiniti. Ljudi u lepim odelima nas neodoljivo privlače.

— Sklanjaj mi se s puta! — naredi stranac.

Oklend je stajao sedam jardi iza Holideja. Njegova desnica pade na kolt. To isto je učinio jedan od njegovih prijatelja. Oklend je već izvuкао oružje, a i njegov prijatelj takođe. Odjeknuli su pucnji. Oklend se zanesse, a drugi kauboj okrete oko sopstvene ose.

U sredini lokala stajao je stranac. Držao je svoja dva niklovana kolta u rukama.

— Ima li još ko neku želju? — upitao je.

Ne, nijedan od kaubojja nije ništa želeo. Potpuno zbunjenih lica piljili su u dendija. Ovaj je mirno išao prema vratima. Uskoro su se drvena krila zatvorila iza njegovih leđa.

Tek kada je odjeknuo topot njegovog konja, kauboji su se malo pribrali.

Oklend žestoko opsova. Upitao je krčmara:

— Jesi li ga poznavao?

Barkli odmahnu glavom.

— Nikad ga nisam do sada video. No jedno je sigurno: ja bih popio prvo čašicu i promislio, pre nego što bih odlučio da ga sledim.

Kauboji nisu delili krčmarevo mišljenje. Izleteli su napolje na pljusak i vinuli se u sedla. Uz divlje povike gonili su konje glavnom ulicom prema istoku.

Stranac je odjahao na zapad. I to samo dve stotine jardi, a onda je

skrenuo konja u sporednu ulicu i nastavio lagano dalje.

Doktor Džon Holidej nije nigde mogao da nađe mir, ma gde se pojavio. Potišten zbog toga, stavio je cigaretu u usta i počeo da čeprka po džepu tražeći palidrvce. Našao je jed no jedino. Međutim, kiša ga je ugasila pre nego što je uspeo da pripali.

Džordžijanac je ugledao u niši jedne kapije čoveka i poterao konja do njega.

Videvši kauboja Bača Oklenda u salunu, Džordžijanac je pomislio — kakav gorostas! — no ovaj čovek je bio takvog rasta da je kauboj u odnosu na njega delovao zakržljalo. Ovaj je imao ogromna ramena i snažan grudni koš, pravi div.

Holidej kliznu iz sedla.

— Ono je sigurno bila vaša poslednja šibica — čuo je nepoznatog kako govori izrazito teksaškim akcentom.

— Da.

Div se nasmeja i ponudi Holideju vatru. Dok je ostao da puši u zaklonu niše. Stajali su ćutke jedan uz drugoga, ne sluteći u tom trenutku da će jedan drugom biti naklonjeni, gotovo prijatelji do kraja života.

Div je pušio tanku, dugu, crnu cigaru, premeštajući je s kraja na kraj usana. Naizad je progovorio.

— Pasje vreme.

— Da.

Posle izvesnog vremena je upitao.

— Morate li još danas dalje?

— Moram? Koješta. Mogao sam ovde da ostanem još pola veka,

ukoliko bih još tako dugo živeo. No, ovde ima nekoliko momaka koji mi ne dozvoljavaju ni da se osušim sat-dva.

Snažni Teksasjanin odmahnu rukom.

— Oklend je razmetljivac, a njegovi momci beznačajni tipovi.

Holidej naglo okrete glavu.

— Hej, pa vi ste vidoviti.

— Nisam baš — objasni Teksasjanin — ali sam upravo prolazio onuda kad ste onom šljamu dali lekciju iz streljaštva.

— I?

— Nije bilo razloga da se mešam. Vi ste bili dovoljno brzi, pa sam nastavio put.

Slavni kockar se nasmeja.

— Baš ste ljubazan čovek.

Gorostas sleže ramenima.

— Kako se uzme. Ovde sam u dvorištu ovog prljavog pansiona smestio svog konja. Znači šta, moj šešir je sasvim nov. Ne bih želeo da sutra od kiše posivi. Osim toga sam pomislio: ne bi loše bilo da vas pogledam izbliza.

— Znači, znali ste da ću ovuda proći.

— Pretpostavio sam. Čovek koji tako puca mora i da jaši dobro i izabere odlično put. Najbolji je onaj kojim se volovi kao što su Oklend i ostali malo povuku za nos.

— Mudar čovek — zaključio Holidej.

Div otpljunu opušak.

— Ja se zovem Šort.

— Lepo, kratko ime.

— Da.

— A ja Holidej.

Sada je bio red na ogromnog Teksasjanina da se iznenadi.

— Holidej? Čoveče baš sam pravi vo. Vi ste Dok Holidej.

Sada je Holidej bio taj koji se lupio po čelu.

— Ni ja se ne mogu pohvaliti naročitom oštroumnosću. Pa vi ste Luk Sort, zar ne?

— Da.

Dva čoveka se snažno rukovaše.

— Baš se radujem — rekao je Teksašanin. — Doista mi je milo. Već sam mnogo slušao o vama. Ljudi kao da ništa drugo i ne rade nego o vama pričaju, Izuzev Vajat Erpa u ovoj divnoj zemlji sigurno ne postoji čovek koji pobuđuje toliko interesovanje.

— Vajat Erp? — ponovi Džordžijanac zamišljeno. — Da, on ima veliko, dobro ime. Na žalost, o meni se to ne može govoriti. U svakom slučaju, ne da imam dobro ime.

Teksašanin sleže ramenima.

— Ako ste se uvek tako ponašali i tako reagovali kao malo pre u salunu, onda sigurno vi niste Dok Holidej kakvim vas ljudi predstavljaju.

Džordžijanac baci opušak u uličnu baru.

— Čujte, Luk, meni je potpuno svejedno šta ljudi govore. Čovek kakav je Vajat Erp nikada neće biti, to ne bih ni hteo, a ni mogao.

Teksašanin zabaci šešir na potiljak.

— Jeste li vi zaista lekar?

— Jesam, zubni lekar. Čak sam studirao nekoliko semestara hirurgiju.

— I sada se u ovakvom šugavom, od boga zaboravljenom delu sveta, morate nositi sa lupežima kakav je

Bač Oklend. Nebesa, i to mi je neki život.

Slavni avanturista iz Teksasa, koji je u toku poslednjih godina skrenuo pažnju na sebe i o kojem se dosta pričalo, a i pisalo, prekrsti ruke i odmahnu glavom.

— Dok Holidej! Nikada nisam verovala da doista postojite. Gde god bih se pojavio, čuo bih vaše ime. Najžešći revolveraši govorili su o vama sa strahopoštovanjem, a čuvari zakona sa zazorom. Kada sam vas malo pre video u salunu, pomislio sam: vidi vidi, Luk, ovog momka. Puca brže od tebe, a ima nerve kao brodske konopce.

Holidej povede svog konja u zaklon.

— Živate li vi ovde u Fort Tersonu?

Avanturista pršte u smeh.

— Ovde ne bih voleo ni da me sahrane, Dok. Da mi nije žao belog šešira od trideset dolara, ja bih sa zadovoljstvom već prevalio dvadeset milja na putu za Teksas.

Neko vreme su ćutali, a onda Teksašanin upita:

— Hoćete li i vi tamo?

— Ne, u stvari, nisam nameravao. Istina, imam u Dalasu poznanika, to je jedan stari lekar kojem sam pre nekoliko godina učinio malu uslugu.

— Znam tu uslugu — rekao je Teksašanin. — Čuo sam za tu priču i šta da lažem, smatrao je izmišljeno.

Holidej je gledao svoje kišom nakašeno odelo. Razmišljao je o tome da to može za njega biti kobno, ukoliko ovako moker nastavi put.

Teksašanin predloži iz nebuha:

— Meni su preko u Bonhamu po-

nudili jedan posao. Ako hoćete, možemo zajedno da radimo.

Holidej se iskreno iznenadi.

— Ja?! — upitao je s nevericom.

— Nećete mi valjda reći za šta bih nekom ovde u ovoj proklesoj zemiji mogao biti potreban.

Teksašanin se smešio.

— Ja zaista nemam pojma ko bi mi mogao biti bolji pomoćnik.

— Zar ja, nekadašnji zubni lekar.

— Lekar mi istina najverovatnije nije potreban — objasni Šort. — Uostalom, to ne mora biti isključeno. Nego, meni je potreban veličanstveni strelac.

Kockarevo lice se smračilo.

— A tako?

Luk Šort je nastavio da objašnjava:

— Ponađili su mi zvezdu, šerifsku zvezdu.

Dok Holidejevo lice bilo je još mračnije.

— Lepo za vas, Luk, ali ja doista ne znam šta bih tu mogao?

— Potreban mi je dobar pomoćnik, Dok.

Slavni kockar se smeškao.

— Hvala, mister Šort. Siguran sam da ste imali najbolju nameru, ali mi je žao, ja vaš čovek nisam. Za takav posao ponajmanje. Dok Holidej kao pomoćnik šerifa! Ljudi bi odmahivali glavama.

— Zbog čega? — čudio se Teksašanin. — Zar verujete da ti crvi iz brašna mogu naći boljeg pomoćnika šerifa?

— Ne znam, Luk. U svakom slučaju, ja bih vam samo otežavao posao. Odmah bi se sigurno okupila

ruhlja divljih strelaca u gradu sa željom da se odmeravaju sa novim pomoćnikom. Osim toga, ne bi me čudilo da već vi i vaše ime ne privuče takav šljam.

— Sasvim sigurno, no šta me briga za to! Slušajte me, Dok. Od pre izvesnog vremena u okolini Bonhama tumara jedna banda divljih momaka, koja ljudima zagorčava život. Poslednji šerif...

— Taj leži na mesnom groblju — prekide ga kockar.

— Kako ste došli na to?

Holidej razvuče usta.

— Za to nije potrebno ni mnogo pameti, ni mnogo mašte, Luk.

— U redu, slažem se, leži na mesnom groblju, ali je on već bio prilično star čovek taj Rob Higin. Ne znam jeste li ga poznavali?

— Ne, nisam.

— Bilo mu je skoro šezdeset godina i protiv bande nije imao nikakvu šansu. Lupeži su ga jednostavno likvidirali. Međutim, saznao sam da je u pitanju samo pet ili šest momaka. Možda čak i manje. To niko tačno ne može da zna.

Holidej se ponovo nasmeja.

— Čujte me, Luk, ja se ne plašim broja protivnika sa kojim treba da imam posla.

— To sam upravo i ja mislio.

— Drugo je u pitanju. Ja nisam čovek za takav posao. Verujte mi, imali biste više nevolja zbog mene nego što bi vam banda stvorila. Siguran sam da u gradu postoji veliki broj ljudi koji bi odmah stvorili front protiv mene čim bi čuli moje ime.

— Pa šta? Protiv mene je sedam

članova gradskog saveta glasalo. Zar mislite da me je to potresalo? Pet stotina dolara je lepa suma. A i reći ću vam to da bih uz vašu pomoć sredio bandu u pola vremena, prema tome mogu novac s vama i da podelim.

— To nije za mene, Luk.

Šort potrlija bradu.

— U redu, znam da ste slavni kočkar i da za zelenim stolom mnogo lakše zarađujete novac.

— I to nije lako, mister Šort. Nego, čuo sam da Vajat Erp ima nekoliko braće, koji za njim gotovo uopšte ne zaostaju. Pokušajte nekog od njih da pridobijete.

Šort odmahnu rukom.

— To nema svrhe. Svi već imaju posao, raspitao sam se. Bat Master-son, koji je takođe dolazio u kombinaciju, gore je u Dodž Sitiju. Vajat je vezan za Vičitu, a što se tiče ostalih, rado ih se odričem. Grom i pakao, već danima lupam glavu koga bih mogao da pridobijem za saradnika, a onda mi prepreči put baš Dok Holidej i ne proguta udi-cu.

— Žao mi je, Luk. No jednog dana ćete i vi uvideti da sam dobro učinio što sam odbio. Ja donosim nesreću. Gde god se pojavim, eto puškaranja. Čak i tamo gde me ljudi ne poznaju uvek upadnem u takvu situaciju, hteo to ili ne.

— Dvoboj revolverima. Ol rajt. Toga neka bude i u Bonhamu, ako je moguće jedan jedini, da se likvidira banda. Time bi i naš posao bio završen.

Rekao je naš posao, što Dok Holidej nije prečuo. Bilo mu je do-

ista žao da ovom simpatičnom Tek-sašaninu mora da odbije ponudu.

Dva čoveka, koja su se srela pre nekoliko minuta i upoznala, rastali su se srdačno se rukujući.

— Možda ćemo se još jednom sresti, Dok — rekao je Luk Šort sa iskrenim žaljenjem u glasu. — Ima tako malo razumnih ljudi u ovoj zemlji. Kada jednog sretnete tome se baš vraški žuri, iako ne zna tačno kuda se uputio.

Džordžijanac se vinuo u sedlo.

— Do viđenja, Luk, čuvajte svoj lepi beli šešir.

Rekavši to, odjahao je u noć.

*
*
*

Nije prošlo ni dva minuta kako je odjahao, a iz glavne ulice skretose u sporednu nekoliko jahača.

Bač Oklend i njegovi ljudi.

Teksašanin ih je odmah poznao. Kada je kiša počela svratio je na večeru u drugi lokal u glavnoj ulici, sedeo je kraj prozora pa je tako mogao da vidi četvoricu lupeža.

Zastali su na sredini ulice. Oklend se obrati prijateljima:

— Hej, ko je to? Izgleda onaj dugonja iz Džimijevog bara, onaj sa ludim belim šeširom.

— Sasvim si u pravu, Oklend — rekao je Teksašanin. — Ako ne požuriš i ne odmakneš se od mog konja, moj beli šešir će biti mokar, pa ćeš ga platiti.

Četiri lupeža su bila tako iznenađena, da nisu mogla ništa da kažu. Prvi se pribrao Oklend.

— Jesi li poludeo, dugonjo? Sklanjaj se s puta, inače ću te sabiti u zemlju.

— S konja! — naredi div, nešto oštrije. — Ako ne poslušáš, predstoji ti kupanje u blatu burazeru.

Lupež je obo konja. Životinja je htela da krene, ali je Teksašanin uspeo da uhvati konja za oglavnik. Odlučnim, munjevitim pokretom, koji niko nije mogao da prati, uspeo je da baci i konja i jahača u blato.

Dok su ostali kauboji zbunjeno posmatrali scenu, Oklend skoči na noge i izvuče kolt iz futrole. No, pre nego što je uspeo da otkoči oružje, Teksašanin ga pogodi takvim bek-hendom, da se odmah našao ponovo u blatu.

Luk Šort, je već u sledećem trenutku panterskim skokom stigao do drugog jahača, koji se takođe mašio za oružjem. Uhvatio ga je snažno za čizmu i povukao na dole. I ovaj se našao u blatu.

— Nemoj mladiću da ljučiš, čika Luka!

Ostala dvojica okretoše konje.

Teksašaninova dva revolvera našla su se u snažnim šakama.

— Bez prijavih šala, momci. Moj šešir je dovoljno mokar. Okrećite konje i odlazite mirno, inače će biti svašta.

Nisu dozvolili da im ovaj div od čoveka dva put naređuje. Uz njega je svaki čovek normalnog rasta izgledao kao školarac. Prema tome, mora da je imao divovsku snagu.

Bač Oklend se digao iz blata, uhvatio konja za uzde i u društvu sa svojim takođe u blato uvaljenim prijateljima krenuo dalje.

Luk Šort skide šešir.

— Prokleti šljam! Sađa mi ovaj beli stetson liči na šarca. Ol rajt, Dok Holidej, vrediš mi toliko!

Džordžijanac je odjahao prema jugozapadu. Ostao je u Šermanu u Teksasu i odseo u Gunarovom hotelu. Pošto se osećao bolesnim, a smeštaj mu je za teksaške prilike bio dobar, odlučio je da se zadrži nekoliko dana.

Uveče petog dana sedeo je dole u hotelskom predvorju i igrao poker. Sa njim su igrali jedan trgovac, advokat i vlasnik jednog lokala. Nisu ga poznavali. Upisao se u knjigu gostiju pod pravim imenom, ali je izostavio ono Dok. Što se prezimena Holidej tiče, ono je u Sjedinjenim Državama bilo često.

U Gunarevom hotelu je sve bilo

STRIPOTEKA PANORAMA

SVAKE
SUBOTE
IZBOR
IZABRANIH
STRIPOVA

u redu i pristojno. Gosti su uglavnom bili ljudi koji su imali novac. Konačno, Šerman je u ono vreme već bio prilično velik, poznat grad.

Slavni kockar je već razmišljao o tome da se možda ovde nastani, kada mu sudbina baci na put još jedan novi veliki kamen.

Za velikim šankom stajala su dva rančera iz okoline i razgovarala. Odjednom, Holidej ču kako jedan kaže:

— Već smo se nadali da će raste-rati bandu, ali sada je on sam nastradao. Trojicu momaka je strpao u zatvor, a onda ga je neočekivano sradio jedan s leđa.

Holidej okrete glavu u pravcu šanka.

Drugi rančer se počeo iza uha i sleže ramenima.

— Pa šta se tu može? Znao je kakav posao prihvata. Konačno, Higinis nije bio ni kukavica ni slabić, a sa trideset je ipak morao u grob.

Holidej sakupi svoje karte izvinjavajući se.

— Izvinite, gospodo, molim vas, podelite moj dobitak — rekao je svojim partnerima i bez ikakvog daljeg objašnjenja, ne sačekavši odgovor, prišao šanku.

— Slučajno sam čuo jedan deo vašeg razgovora, gospodo. Smem li pitati kako se zove čovek o kojem ste upravo razgovarali?

Rančer Džekopson zabaci šešir na potiljak i odmeri elegantno odevenog stranca.

— Govorili smo o Higinisu. On je bio šerif preko u Bonhamu.

— A koga su kažete to sredili s leđa?

— Pa, Luka Šorta. Zar niste čuli da je preko u onom razbojničkom gnezdu, prihvatio zvezdu.

Holidej se strese. Dakle, sredili su ga, velikog Luka Šorta!

— Nije mrtav — objašnjavao je dalje stariji od dvojice stočara. — Koliko sam čuo povređen je u ruku i to desnu. Rana je prilično opasna. Priznajem da smo velike nade polagali u tog čoveka, ali je sam bio nemoćan protiv te proklete bande. Istina, nekoliko dana su se držali po strani kada je stigao, a onda su se vratili u grad. Samo jedan deo bande, njih sedmorica.

— Sedmorica?

— Da, šerif je kada su počeli da prave gužvu, odmah stupio u dejstvo. Džoel, jedan od mojih kaubojja, zatekao se baš u baru Rio. Luk Šort je hteo da spreči tuču i gužvu, ali banda nije mirovala. Nastala je neopisiva gužva. Kažu da ima čovsku snagu i da ih je nekolicina dobro prorešetao. Trojicu je u zatvor strpao u zatvor, a ostali su se razbežali. Sinoć, kada se spustio mrak neko je na njega pucao s leđa. Bing Hapter, trgovac, zatekao se baš u to vreme u Bonhamu. Jutros je navratio na moj ranč i ispričao mi novost. Kazao mi je da su u Bonhamu ljudi veoma utučeni.

— A dalje?

— Šta dalje? Ležao je kod doktora neko vreme, a onda na užasavanje građana, posle jednog sata izašao i smestio se u svoju šerifsku kancelariju. Sada će ga dokrajčiti, to je bar jasno. Ni đavo mu ne može pomoći.

Holidej je nekoliko trenutaka raz-

mišljao, a onda zatražio račun. Pošto je to obavio, prišao je kockarskom stolu, uzeo svoju lekarsku torbu od crne krokodilske kože i skinuo šešir sa čiviluka.

— Koliko ima do Bonhama? — upitao je jednog od dvojice rančera.

Ovaj sleže ramenima.

— Nešto preko trideset milja, mister. Ne mislite li valjda onamo? Ja vam to nipošto ne bih savetovao. Banda, koja od pre nekog vremena tamo vršlja, ne zna za šalu. Posebno su se okomili na ljude vašeg kova. Čak se ni poštanska kočija već više od dve nedelje ne zadržava u gradu. Čak i ne staje tamo...

— Kelneru — prekide ovu bujicu reči odlučni Džordžijanac — recite da mog konja izvedu iz štale i osedlaju ga.

Čovek iza šanka klimnu glavom, a Holidej napusti predvorje. Dva stočara se začuđeno pogledaše.

— Neki ludak verovatno — zaključio je jedan. — Verovatno jedan od onih novinskih piskarala sa Istoka, koji ovde traže senzacije. Kladim se da će ga tamo dobro pritisnuti.

— Ko je on uopšte? — upitao je stariji rančer kelnera?

— Nemam pojma. Zove se Holidej, Džon Holidej. Rodom je iz Valdoste iz Džordžije.

Dva rančera odmahnuše glavama.

— Lepo će taj proći — zaključili mlađi i odjednom uzviknu: — Kako ste rekli, Džef Holidej? Grom i pakao, nije to valjda Dok Holidej?

U lokalu je odjednom zavladao duboka tišina, a onda su svi počeli da govore u glas:

„Da, ona dva revolvera! Koji to

gradski kicoš nosi dva kolta te veličine! Pa onda torba, doktorska torba. Kako samo igra poker, gospode! Poješću svoj šešir za opkladu, ako to nije bio Dok Holidej!”

•
•

Luk Šort je sedeo zavaljen u neudobnu stolicu iza svog pisaćeg stola i zamišljeno vrteo jedan od dva velika revolvera oko srednjeg prsta leve ruke.

Desna ruka mu je visila opušteno kraj naslona stolice. Rukav košulje je bio iscepan, tako da se video veliki zavoj.

— Bonham — mrmljao je Teksašanin sebi u bradu. — Lepu sam to sebi špilju izabrao. Neka đavo nosi...

Na vratima se čuo šum, a onda su se naglo otvorila. Dva čoveka su uletela unutra i odmah pucala.

Ranjeni čovek za pisaćim stolom bio je brži. Pali su kao posečena stabla i to obojica napadača. Šerif napuni ispaljene metke i ugasi lampu.

Posle toga je prišao razbojnicima koji su hteli da ga likvidiraju.

— Čujte, momci, iako ste mi po noći i magli i to s leđa uspeli da pošaljete jedan vatreni pozdrav, ipak ne treba da mislite da ćete tako lako izaći na kraj sa čika Lukom.

Na ulici je sve bilo mirno.

Šerif odvuče tela dvojice napadača i ugura ih u čeliju.

Nekoliko minuta kasnije zakucao je na vrata doktora Ferera.

— Helo, Dok!

— Vi, šerife?

— Ja sam.

— Čuo sam pucnje...

— Svakako, ja mislim da ih je pola grada čulo. Cenim da biste morali da napravite malu vizitu u zatvoru. Tamo su dve ptičice, koje su prvo čeznule za mnom, a sada čeznu za vama.

Dvojica lupeža su bila prilično teško povređena. Lekar ih je previo, a onda se vratio sa Lukom Šortom nazad u kancelariju. Pre nego što je izašao, rekao je, gledajući Šorta preko svojih debelih naočara:

— Hoćete li da čujete moj savet, mister Šort?

— Hvala vam doktore, ni juče nisam hteo da ga čujem.

Stari lekar lagano priđe pisaćem stolu.

— Mister Šort, vi ste divan momak i doista bi bila velika šteta da umrete za ovaj kukavički grad. Ako su ljudi ovde previše plašljivi da sami sebi pomognu, ako neće da se bore, moraju da propadnu. Ova zemlja traži borbu. Trajaće još sigurno više od jednog veka pre nego što borba postane suvišna...

— Ne verujem, doktore — odgovorio je Teksašanin, stavljajući cigaru u zube.

Lekar nije odustajao.

— Šta vi uobražavate, Luk? Kako može razuman momak da bude tako slep i veruje da će izaći na kraj sa tako jakom bandom. Vođa tih lupeža je sve prvoklasno organizovao. U redu, vi jeste Luk Šort i sredili ste mu petoricu momaka. No to će teško promeniti stvari. Glava bande

je dovoljno lukav da nađe sredstvo i protiv Luka Šorta.

— Može biti, doktore. No, isto tako činjenica je da sam ovde prihvatio zvezdu. Ponuđeno mi je pet stotina zelembaća za taj posao.

Lekar se maši za džep i izvuče pet novčanica po dvadeset dolara i uz zveket ih spusti na pisaću sto.

— Ja nisam bogat čovek, Luk, ali vam poklanjam ovih pet novčanica u zlatu, ako nastavite put. Sami nećete uspeti.

Šort vrati lekaru novac.

— Sto dolarua za bekstvo. Ne, doktore. Ja ostajem. Ostao bih i da mi ponudite hiljadu dolara. Pre svega ostajem svakako, jer...

— Jer Luk Šort ima debelu glavu.

— Ne, nego zbog toga što sam Teksašanin. A drugo, zbog toga što hoću da uhvatim momka koji me je častio ovim metkom u ruku. Treće, zbog toga što sam prihvatio zvezdu, a četvoro što ovde svakako ima pristojnih, dobrih ljudi za koje se isplati boriti se.

Stari lekar gnevno vrati novac u džep.

— Istina, ja s mukom zarađujem novac. Ali kad pomislim da tako dobri momci, kao što ste vi, ovde treba da budu bačeni pred pse...

— Hvala vam na svemu, doktore. Ako u međuvremenu ovde stigne još gostiju pozvaću vas. Pobrинуću se isto tako da svaki od njih plati za vaše usluge deset dolara, ako to budem mogao.

Lekar izađe iz kancelarije odmahujući glavom.

*
* *

Te noći razbojnicima je očigledno bilo dosta svega. Ostatak vremena protekao je mirno.

U rano jutro sledećeg dana jedan jahač zaustavi konja pred kancelarijom. Kliznuo je s konja i ušao u kancelariju Luka Šorta.

— Helo, šerife!

— Dobro jutro — uzvratí Šort mrzovoljno.

— Treba da vam prenesem jednu vest.

— O?

— Hoćete li me posle toga pustiti da odem?

Divovski čuvar zakona nabra obrve.

— Šta sad to treba da znači?

— Morate mi prvo dati svoju časnu šerifsku reč da ću neometeno da nastavim put.

— Čudan zahtev, mister, zar ne nalazite?

— Da, možda zvuči pomalo neobično, ali...

— Hajde prekide ga šerif nestrpljivo — ispričaj to što imaš razbojniče.

— Dakle, vi ste mi dali svoju časnu reč.

— Časnu reč — ponovi Teksašanin podrugljivo. — Može li se takvom momku kao što si ti dati časna reč? Pa ti nemaš časti. No, ako ti kažem da ćeš moći da se vratiš svom gazdi, onda je to mislim dovoljno! Otpevaj dakle svoju pesmicu.

— Ne, šerife, vi mi prvo morate...

Luk Šort ustade od stola i ispravi se u svoj svojoj veličini.

— Rekao sam da treba da govoriš, čoveče! Ako misliš da ću još dugo čekati, upознаćeš me.

— Dolazim od gazde — promuća čovek spremno.

— Stoj! Ti dolaziš od svog gazde. Da prvo to raščistimo.

— Da, da, dakle, on vam poručuje da danas do podne do dvanaest časova imate vremena da napustite grad. Ako to ne učinite, bićete...

— Slušaj me sada dobro, malecki — prekide ga gorostas. — Prenesi svom gazdi da ću u Bonhamu ostati sve dok ga ne budem video kako leži mrtav u uličnoj prašini.

— Nemate nikakvih izgleda, mister Šort — mucao je razbojnik. — Gazda će doći tačno u podne u

grad sa svojim ljudima. Doista nemate nikakvih šansi. Gazdi ste ovde suvišni, smetate mu, on želi sam da gospodari gradom.

— Gubi se, malecki. Brojaću sada do tri. Ako te posle toga budem video, pridружиćeš se svojim prijateljima u buvari.

Lupež šmugnu napolje kao pacov.

Luk Šort pride prozoru. Namrgođeno je gledao za njim.

— Šteta, on bi bio šesti!

Stavio je dugu virdžinija cigaru u zube i bacio pogled na zidni časovnik.

— Devet — rekao je sebi u bradu.

— U tom slučaju imam još puna tri sata vremena.

U deset sati je ušao u kuću doktora Fenera.

— Dakle, jeste li odlučili, Luk?

— Jesam doktore, ostajem. Došao sam ovamo da vas pitam da li biste mi možda mogli ovaj džinovski zavoj zameniti nekim malo tanjim. Kada hoću da počšem glavu, ne mogu da podignem ruku.

— To ne može, mister Šort, rana je prevelika.

— Samo za nekoliko sati.

Tiho, mrmljajući sebi u bradu, lekar se dao na posao da Teksašaninu stavi elastični, mali zavoj.

— Ne jamčim ni za šta.

— Ko to od vas traži, doktore?

— uzvratiluk i spusti jedan dolar na lekarev sto.

Stari Fener je negodovao.

— Uzmite ga nazad, neću da budem sukrivac za vašu smrt. A ovde... — pritom pokaza na prozor i izvuče staru kentaki pušku prikrivenu zavesom — koliko da znate

pripremio sam pušku. Znam, naime, da će u dvanaest nastati pakao. Treba da računate s time da ja vidim samo pet koraka ispred nosa i nisam dobar strelac. Drugim rečima, Šort, koliko god želim, ne mogu vam mnogo pomoći.

Teksašanin mu gotovo ote pušku iz ruke.

— Za ime neba, doktore! Hoćete li da budete ubica miroljubivih građana? Gotovo sam uveren da ćete na drugoj strani ulice pogoditi debelog mister Klambuša, ili pak malog obučara Logana. Ne, ne, nipošto. Dajte mi tu pucaljku dok ne prođe gužva. Ja ću se u međuvremenu zabavljati time da vaše ime urežem u kundak. Ne gledajte me tako, veoma dobro se razumem u rezbarenje, a to i volim. Nekada sam u drvetu vajao čitave indijanske glave. Mislim, kao dečak. Da priznam, otac mi je malo pomagao, jer po meni drveni Indijanci bi imali noseve na bradi, a oči iznad ušiju. Tek, na kraju krajeva ispali bi to lepi komadi.

Rekavši to, izašao je iz lekareve kuće.

— Prokleti tvrdoglavče! — psovao je lekar za njim. — Sam si takva jedna drvena glava.

•
••

U jedanaest sati Luk Šort je ušao u Vilerov bar.

U lokalu je vladala ledena tišina.

Krčmar, mali pogrbljen čovek izduženog lica, zbunjeno je premeš-

tao nešto po polici i pozdravio nepridodnim piskavim glasom.

— Helo, šerife, kako ste?

— Sve mi se čini bolje nego vi, Viler — odgovori Teksašanin. — Kod vas je grobna tišina.

— Da — složio se krčmar. — To uostalom nije čudo. Ljudi su inače ranije dolazili i preko dana. Ali sada...

— Sada od kako sam ja ovde — prekide ga šerif — postalo je još gore. To ste hteli reći, zar ne? Recite samo. Danas je pre svega naročito pusto, može se reći mrtvo, jer ceo grad zna da banda hoće da dođe.

— Hoće? — ponovi krčmar liutito. — Ona će doći, mister Šort. Bonham će sahraniti svog drugog šerifa.

— U redu, onda će građani Bonhama imati razloga da piju za dušu jednog časnog čoveka, koji će biti leš. Svi će dolaziti od jutra do mraka i posao će vam procvetati. Do viđenja mister Viler.

— Zar ništa niste hteli da popijete?

— Ne, hvala. Hteo sam samo da vidim vaše drago lice kratko vreme pre svoje smrti. Treba nešto dobro poneti sobom i u grob.

Izašao je na ulicu, prešao na suprotnu stranu i ušao u radionicu kovača Hendersona.

— Helo, mister Henderson!

— Dobro jutro, šerife.

— Dobro jutro? Za nepun sat je podne, čoveče.

— Da! — prosikta bradati kovač. — Skoro će podne i grad će se gušiti u barutnom dimu. Bezbrojna prozorska okna biće porazbijana,

mnogi ljudi ranjeni, a na kraju ćemo ponovo nositi šerifa...

— Tu pesmu sam danas već čuo, Henderson. Imate li nešto novo da mi kažete?

— Imam. Recite mi, molim vas, šta će biti s vašim ždrepcem kojeg ste smestili kod mene, ako...

— Zbog toga sam upravo i došao — objašnjavao je gorostas krajnje mirno. — Leva zadnja potkovica je u jadnom stanju. Vredan kovač to može srediti za nepun sat.

Kovač podiže glavu i prikova pogled za teksašaninovo lice.

— Šta hoćete time ga kažete?

— Da treba konju da stavite novu potkovicu, Henderson. Za jedan sat konj će mi biti potreban.

— Zbog čega?

— Zbog toga što hoću da odjašim dalje. Želim da napustim vaš lep grad i za promenu potražim neko drugo gnezdo u kojem ima možda još više kukavica.

*
**

Šerif je nastavio ulicom sve do gradonačelnikove kuće.

Džoel Meklin ga je gledao svojim vodnjikavim očima.

— Već sam sve čuo, mister Šort...

— Šta?

— Da će banda doći. Jedan od tih lupeža bio je danas prepodne u gradu. Kod Ernija je popio viski i sve ispričao.

— Sve?

— Pa, da — mucao je gradonačelnik. — Rekao je da... da...

— Govorite već jednom.

— Da će sam vođa bande doći u dvanaest da vas ukloni.

— Gradonačelnice odmah posle dvanaest moje vreme u Bonhamu će isteći.

— Kako to možete da kažete?

Šort prsnu u smeh.

— Vi ste me pogrešno razumeli, gradonačelnice. Hteo sam da kažem da ću onda odjahati pošto obavim svoj zadatak. Molim vas pobrinite se za to da moja plata bude spremna.

— Da vaša plata bude spremljena?

— Da, ne bih hteo na to da čekam. Niste valjda pretpostavljali da bih ovde ostao duže?

— Ne, ne — hitro je odgovorio gradonačelnik. U suštini bilo mu je žao ovog mladog čoveka. I on sam bio je uveren da Luk Šort neće preživeti podne. Odjednom je uzviknuo, žustro: — mister Šort, tamo preko na polici leži novac uvijen u koverat i vezan. Molim vas uzmite novac i odjašite! Odjašite sada, odmah!

— Samo bez žurbe, gradonačelnice. Jedno po jedno. Prvo, još nije podne; a drugo, novac još nisam zaradio.

•
•

Sedeo je u svojoj kancelariji i podmazivao oba revolvera. Pošto je to obavio, izašao je u uzano dvorište. Uzeo je nekoliko praznih flaša i postavio ih jednu do druge na ogradu. Pucao je samo desnom rukom. Osetio je prodoran žestok bol u mišici. Metak je promašio flašu,

Posle deset minuta, napustivši dvorište, znao je da njegova desna ruka neće moći da mu posluži. Imao je dakle samo jednu ruku, levu!

Vratio se u kancelariju i primetio da ispred ulaza staje jedan čovek. Bio je to jedan stariji, sedokosi čovek povijenih ramena. Držao je pušku u ruci, prastaru pušku.

— Moje ime je Higgins.

— U redu, šta želite mister Higgins?

— Znam da će doći u podne, šerife.

— Da, i?

— Šerife, on je ustrelio mog sina. Ubio ga. Jedan od njegovih ljudi je rekao, hvalio se time da je ustrelio šerifa Higginsa.

OD 7. JUNA CRTANI ROMANI SVAKE SREDE

— A šta vi hoćete, mister?

— Hoću da se borim s vama.

Teksašanin proguta pljuvačku.

— Hvala, mister Higin, ali vama je sigurno skoro sedamdeset godina.

— Osamdeset jedna šerife, ali šta to smeta? Mogu da držim pušku i...

— Vi ćete sada otići kući, mister Higin. Nemojte nikada zaboraviti da je vaša hrabra ponuda duboko dirnula Luka Šorta. Do viđenja mister Higin!

Razočarani starac izađe iz kancelarije.

Teksašanin je premeštao opušak ugašene cigarete s kraja na kraj usana i gledao za starcem.

Pogledao je na sat. Bilo je dvanaest.

Luk skide šešir s čiviluka i stavi ga na glavu.

Čuo ih je. Dolazili su sa zapada. Pet jahača!

Banda je brojala dvaput više članova nego što je on to Holideju predstavio.

Zaustavili su konje na dvadeset jardi ispred kancelarije i gledali pred sebe bezizraznih lica.

Oči zločinaca podigle su se prema šerifu.

Teksašanin je posmatrao jedno po jednog. Njihova tupa, neobrijana lica. Svi su ličili jedan na drugog kao jaje jajetu. Ko li im je vođa?

Na to su sve petorica odjednom sjahali kao po komandi sa konja, vezali životinje ispred Rikerove trgovine i vratili se na ulicu.

Kad su stigli na sredinu, jedan od lupeža doviknu:

— Još uvek možeš da nestaneš, Šort. Imaš minut vremena.

— Zabluda momče, tačno je dvanaest.

— Na šta još računaš, Luk Šort? Zar ozbiljno uobražavaš da ćeš iz ove borbe izvući živu glavu? Tako lud doista ne možeš biti.

— Mani se praznih priča, razbojniče. Bolje razmišljaj o tome da si došao ovamo da umreš. Obećavam ti da ćeš prvi metak baš ti šobiti.

Razbojnik je jedva primetno prebledeo. Laganim, ukočenim koracima krenuo je od sredine ulice prema tremu na suprotnoj strani.

— Šta je, već uzmičeš? — rugao se gorostas. — U redu, kako hoćeš, no to ti neće koristiti. U svakom slučaju, prvo ću na tebe pucati.

Uvređen, razbojnik sa kojim je Luk razgovarao, počeo da viče:

— Umrećeš, Šort! Potpuna je besmislica što računaš sa jednim jedinim dahom nade. Nemaš šansi!

— Šanse? Znaš, razbojniče, nju uvek svako ima. Ja ću sigurno dvojicu, a možda čak i trojicu povesti sobom. Ne volim da putujem sam, to mi je navika još iz mladosti.

Članovi bande su se zgledali. Na njihovim licima se nije mogla više videti ona divlja odlučnost kao pre pola minuta.

Čuvar zakona lagano počeo preko ulice, tako da je vođu imao pred sobom.

— Ovde si potražio zaklon, Džimi? Šteta, od toga nema ništa. Tebe prvo držim na nišanu. Hajde, reci lepo svojim prijateljima zbogom. Igra može da počne.

Nije počela. Razbojnik sede na srednji stepenik koji vodi na tremu i steže pesnice.

— To je glupa stvar u koju si se upustio, Šort.

— A ja opet smatram da si ti pre taj koji se upustio u glupost, Džimi. No, uteši se, sunce sija, a nebo je plavo, lep dan za umiranje.

Na to razbojnik pusti ruku na kolt i istrže oružje.

Samo za delić sekunde ranije sevu vatra sa šerifovog levog bedra.

Vođa razbojnika bi odbačen na stepenice, a onda klonu na koléna.

Šort je odmah okrenuo oružje na ostale razbojnike.

Pogođeni pritište ruku na telo.

— Prostrello mi je mišicu momci, ne mari ništa! Pucam levicom isto tako dobro kao i on. Na njega! Potegnite koltove! Ustrelite ga kao psa!

Luk Šort je stajao kao panter spreman na skok.

Građani Bonhama stajali su na prozorima iza zavesa i virili bojažljivo na ulicu. Mnogi od njih držali su se za gušu užasnuti, jer šerif nema nikakvih šansi.

Onda im se odjednom učinilo da će im srca stati.

Desno, iza ogromnog čuvara zakona, u prolazu između kuće mesnog kovača i kuće Voghama sarača, šunjala su se dva čoveka preko tremova.

Doktor Fener ih nije mogao videti, a osim njega u gradu nije bilo dovoljno srčanog čoveka da upozori šerifa.

— Ne tako, momci! — odjeknu metalni glas iz pravca Nikelovog pansiona.

Dva strelca iz zasede se naglo okretoše. Pucnji su zagrmeli.

Kada se barutni dim razišao, na tremu pred pansionom stajao je visok, vitak čovek preplanulog lica.

Dok Holidej.

Nije držao oružje u ruci.

Dvojica razbojnika pritiskali su svoje ranjene ruke na telo.

Luk Šort je imao četvoricu protivnika pred sobom, ali se ipak osmelio da za trenutak pogleda prema pansionu. Uzviknuo je radosno:

— Grom i pakao! Momci! Biće to vraško putovanje u pakao! Zna li možda ko je onaj mudri džentlmen, koji je onu vašu dvojicu vrlih prijatelja sredio? Reću ću vam odmah, to je Dok Holidej!

Lica četvorice nepovređenih razbojnika promeniše boju.

Dok Holidej lagano siđe na ulicu. Iznenada njegova leva ruka naglo polete gore. Uopšte se nije moglo videti da je izvukao oružje, a metak je već zagrmio. Sa balustrade Džilbertove mesare sunovratio se dežmekast čovek, držeći pušku u ruci.

— Idite preko nazad na trem, Luk — upozorio ga kockar.

— Ah, tako, a vi ćete ostati na sred ulice?

— Da.

— Ne dolazi u...

— Brzo! — gotovo kriknu Holidej.

U poslednjem trenutku gorostas se baci u stranu. Odmah pored njega dva metka zarila su se u uličnu prašinu uskovitlavši je.

Teksašanin se bez žurbe vratio na trem.

Holidej doviknu glasno i odlučno:

— Ja vidim dvojicu momaka, šerife. Jedan od njih je upravo ispalio dva metka na vas. Zahtevam od obojice u vaše ime, šerife, da bace puške na ulicu.

Odmah zatim poskočio je napred, a jedan metak se zario u prašinu na korak od njega. Još u skoku je pucao. Jedna puška pade s treskom na ulicu, a za njom i druga prelete preko otvorenog prozora.

Za sve to vreme Luk Šort je četiri razbojnika držao u šahu. Stajali su kao okamenjeni. Iznenada je uzviknuo:

— Dok!

Holidej u istom trenutku pade na zemlju i počeo da se kotrlja.

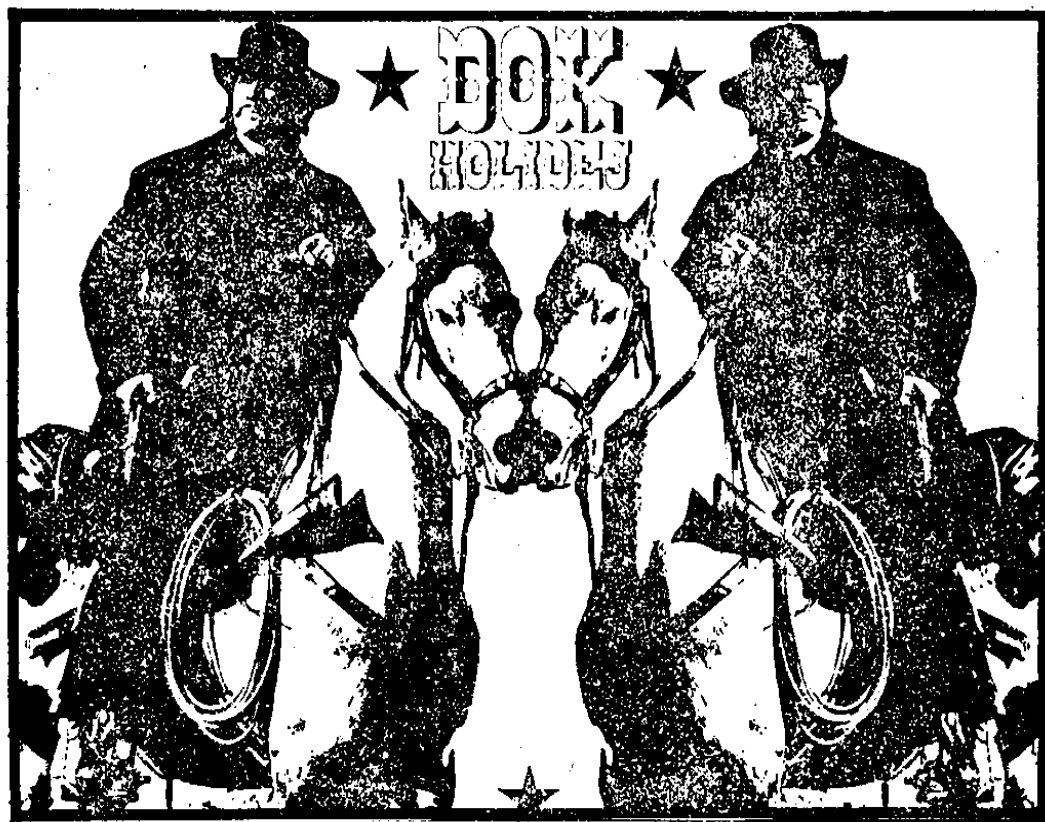
Sada je ležao pola jardi dalje od

mesta na kojem je ranije stajao. Držao je kolt na gotovu, ali nije pucao.

Iznenađen, razrogačenih očiju, piljio je na čoveka koji je upravo izlazio na ulicu do tada pritajen u prolazu između dveju kuća.

Bio je to visok, krupan čovek, neprijatnog unakaženog lica. Imao je jedno oko.

Njegov kaput izbledelo plave boje bio je ukrašen zlatnim dugmadima i gajtanima koji su blistali na suncu. Pantalone pokrivene prašinom imale su sa strane zlatne lampase. Na šeširu, naherenom na levu stranu, bila je pričvršćena brokatna oficirska traka.

Pukovnik Menhetn! Bolje rečeno, ono što je od njega ostalo.

— Gazda! — uzviknula su četiri razbojnika, koje je Luk Šort držao u šahu.

Dok Holidej se oporavio od prvog iznenađenja i ustao iz prašine, ne spuštajući oružje.

— Kid Ohajo — rekao je tiho.

— Dok Holidej! Ti, šugavi psu, si dakle Dok Holidej! Grom i pakao! Dok Holidej! Tebi, prokleti tvore, treba da zahvalim što su me odvucli gore u Klivlond da me obese.

Luk Šort je sišao s trema i stao iza četvorice razbojnika da bi bili ispred njega, a ujedno da bi mogao da prati šta se na ulici zbiva.

Holidejevo lice bilo je kao od kamena isklesano.

— Stupi na ulicu, Kid Ohajo!

Ubica je stajao zakovan ispred prolaza između dveju kuća.

— Ustrelj tog psa, gazda! — vikao je razbojnik, kojeg je Luk Šort prvog rahio.

— Umukni, Randi, ti se u to ne razumeš. Taj čovek meni pripada. Srediću ga. On je taj kojeg već dugo...

Nije završio rečenicu. Munjevito se ponovo uvukao u prolaz između dveju kuća i pucao.

Dok Holidej, koji je radi fer borbe vratio kolt u futrolu, stajao je mirno na svom mestu.

Pucao je, nemajući vremena da izvlači oružje, kroz desnu futrolu.

Metak ispaljen iz teškog vojničkog revolvera ubice Kida Ohaja promašio mu je rame za pola jarde.

Na ulici je sada bilo tiho. Svi su posmatrali Džordžijanca. Pukovnik se nije mogao videti.

— Za njim, Dok! — zaurala Luk Šort.

Međutim, kockar se nije pomerio s mesta.

Proteklo je nekoliko sekundi, onda se dogodilo neočekivano. Sasvim lagano, kao povučeno nevidljivom džinovskom pesnicom, pojavilo se telo ubice između dveju kuća i palo kao drvena lutka između dva trema.

U glavnoj ulici Bonhama vladala je pritiskujuća tišina.

Dok Holidej se okrete i pođe prema Šortu. Ovaj upita kratko:

— Je li mrtav?

— Da. Nisam imao drugog izbora.

Kid Ohajo je bio mrtav. Nefer dvoboj platio je životom.

Luk Šort je vodio u zatvor ostale članove bande. Pošto je to obavio, vratio se na ulicu, pružio Holideju ruku i zamolio:

— Sačekajte trenutak, Dok, vraćam se odmah.

Doista se veoma brzo vratio.

Plemeniti doktor Fener je stajao na tremu ispred svoje kuće i pružajući Šortu ruku upitao:

— Hoćete li već da odete?

— Hej, šta sad to znači? Malo pre niste mogli dovoljno brzo da me se oslobodite, a sada hoćete da me zadržite. Ne, mister Fener, nema svrhe da me zadržavate. Ne želim da ostanem. Osim toga, koliko poznajem svog saputnika, njemu se veoma žuri...

SVAKE SUBOTE

VAJAT ERP

**AVANTURE LEGENDARNOG ŠERIFA DIVLJEG
ZAPADA**

G. F. Unger'

Sunčana dolina

Morg Klivlend je umotao laso, uzeo korbač i jahao prema biku uterujući ga u koral. Njegova dva prijatelja su spremno otvorila vrata, pazeći da ostala goveda ne izađu iz korala. Bik je sada išao, gonjen korbačem, poslušno i razumno. Najzad su zatvorili vrata.

Džoni Kristi uzviknu glasom iz koga je izbijalo zadovoljstvo:

— Odlično, momci! To je baš ono pravo! Sada posedujemo sto pedeset prvoklasnih grla, pola tuceta bikova i ovog kojeg bih nazvao Old Mušhorn. On je kralj bikova!

Bučno se pljesnuo šakom po bedrima. Kristi je bio plavokos i plavook momak, moglo bi se reći čak da lep.

Njegovo zadovoljstvo delio je i Dik Hilari, zadovoljno klimajući glavom.

Najzad se javio i junak dana, Morg Klivlend koji je uspeo da savlada bika.

— Bilo je krajnje vreme da sredim ovu stvar sa stokom i napustimo ovaj prokleti kraj. Ovde, kako

vidim, ima previše momaka koji pripadaju Marvikovim lovcima. Posle ovih reči okrenuo je konja i poterao ga prema logorskoj vatri. Klivlend je bio visok, naočit momak, širokih ramena i uzanih bedara. Imao je uzano, ozbiljno lice, sive oči i kao noć tamnu kosu. Dik Hilari je za razliku od njega bio smeđ, okruglog lica, žabljih očiju i širokog, kratkog nosa. Pravi kolos od čoveka, uvek dobro raspoložen i pun nade da se sve mora dobro okončati.

Možda je zbog svoje dobroćudnosti delovao priglupo. Osim toga, postojalo je uverenje da je grmaljima od ljudi pamet ograničena. To međutim, kod Hilarija nije bio slučaj. Pošao je za dvojicom svojih prijatelja do šatora, nedaleko od logorske vatre i seo na kamen. Drškom revolvera pretvarao je u prah poslednja zrna kafe koja su posedovali i stavio ih u lončić.

Neko vreme su ga Morg Klivlend i Džoni Kristi posmatrali, a onda iznenada Morg podiže glavu i zagleda

se u daljinu. Glas mu je najednom postao tvrd i odlučan:

— Mislim da ćemo za koji minut zapasti u neprilike. Uzmite puške i sklonite se iza drveća. Ukoliko potegnem revolver, znači da drugog rešenja nije bilo i da treba što je moguće brže i tačnije nišanimi.

Dik i Džoni pogledaše u istom pravcu. Ugledali su šestoricu jahača. Odmah su poslušali. Mirni Morg Klivlend im je bio vođa.

Klivlend je ostao da stoji mirno kraj vatre nad kojom je visilo lonče s kafom. Dešavalo se prilično često da ovuda prolaze jahači. Zastajali bi na trenutak, pogledali stoku u koralu i nastavili put. Ovoga puta to nije bio slučaj. Ova šestorica obrazovala su nepravilan polukrug oko logorske vatre, a onda jedan rđokosi momak kliznu iz sedla i ostade da stoji uz svog konja. Levicom se

igrao krajevima uzda, dok mu je desna visila nad drškom revolvera.

— Ja sam jedan od Flinovih, — rekao je crvenekosi momak — zapravo Džesi Flin, mladi Bringhamov brat.

— Čuo sam o vama, prihvatio je Morg Klivlend. Od pre nekoliko dana čak osećam da me motrite. Šta to treba da znači Džesi Flin?

Mladić se izazivački nasmeja.

— Znači, već ste čuli za nas, Flinove. To olakšava stvar. Ovde sam da naplatim. Moraćete da nam ostavite pola krda. — Rekavši to mladić je zabacio vojničku kapu na potiljak i nastavio da objašnjava: — Mi Flinovi smo stotinu milja u prečniku proglasili svojom teritorijom i polažemo prava na sva nežigosana goveda u tom kraju. Maverikovi lovci koji ovde hvataju goveda moraju da nam predaju polovinu grla

**ODABRANI
STRIPOVI
VESTERNA**

★★★

CRTANI ROMANI
BESTSELER

SVAKOG

**I U
MESECU**

★★★

koja uhvate. Ja sam ovde da uzmem ta goveda. Dobićete urednu priznaticu na to. — Podigao je levu ruku u kojoj je držao uzde, a onda palcem pokaza preko ramena u pravcu koralu. — Cenim da u koralu ima stoosamdeset životinja. Mi dakle, uzimamo devedeset. Ona dva tipa iza drveta treba da ostave puške i priđu vatri.

Morg Klivlend je mirno posmatrao ridokosog mladića. Izraz lica mu je ostao nepromenjen.

— Čuj ridi, meni je sasvim svejedno kako ti je ime i koliko velikog brata imaš. Sasvim mi je svejedno! Ono što ti nameravaš i želiš, obična je krađa stoke. Vama u ovom kraju ništa ne pripada. Ovaj predeo je slobodan, shvataš li?

Džesi Flin je bio izuzetno divlji momak. Istina, nije bio tako ozloglašen kao njegov veliki brat, ali je i on u toku rata bio vođa jedne vojne formacije koja se postepeno sa okončanjem rata pretvarala u razbojničku družinu.

Kada je Morg Klivlend učutao, razbojnik ništa nije rekao, samo mu je desnica munjevito pala na kolt. Džesi Flin je potegao brzo i bez upozorenja, ne računajući da pred sobom ima čoveka koji se ubrajao u četvoricu najboljih strelaca u Teksasu. Dakle, kada je hteo da povuče obarač mogao je da vidi kako iz Klivlendovog revolvera seva vatra. Metak ga je pogodio u rame i odbacio, tako da je njegov metak promašio cilj. Još jednom je povukao obarač. Ovog puta metak je okrznuo grudni koš Morga Klivlenda. Ovaj nije hteo da čeka da Flin još jed-

nom povuče obarač. Zbog toga je pucao, ciljajući ovog puta preciznije.

U tom su se oglasile i obe puške iza drveća. Konji su se uplašili i uznemirili. Dvojica od Flinovih ljudi hteli su da izvuku oružje, ali su odustali kada su puščani meci počeli da im zvižde iznad glava. Nisu bili spremni za borbu na život i smrt. Najzad, ovde nije bilo ničeg što bi im bilo tako značajno i dragoceno da rizikuju glave. Posmatrali su Morga Klivlenda.

•
••

— U redu, u redu — mrmljao je jedan od pljačkaša. Bila je to Džesijeva ideja da tako naglo potegne revolver. Uostalom, odličan je i dobar strelac. No njegov brat je daleko bolji od Džesija, mudriji, promišljeniji i uporniji. On će slediti tvoj trag momče i neće se smiriti dok ne osveti brata!

Morg Klivlend se nije uplašio. Upitao je razbojnika:

— Vi valjda niste glupaci?

Čovek koji mu je pretio iznenađeno ga pogleda. Morga je mirno nastavio:

— Ako budete odjahali nazad Bringhamu i obavestite ga o Džesijevoj smrti, pitaće vas sigurno kako to da sam ja još uvek živ. Na vašem mestu nipošto ne bih jahao njemu da mu nosim tu vest. Naprotiv, izgubio bih se iz ovog kraja i trudio da Bringhama Flina nikad više ne sretnem. Uostalom, izbor je na vama!

BOY HOLIDAY

★
DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU
★

SVAKOG
1. U
MESECU

Razbojnici su ga nekoliko trenuta posmatrali, a onda okrenuli konje i odjahali ostavivši mrtvaca za sobom.

Sledećeg jutra su krenuli. Dik, koji je tog dana bio dežuran u kuhinji preuzeo je rezervne konje, a i tovarne. Čekao je sa životinjama sve dok goveda nisu izašla iz koral. Obavljali su posao izvanredno dobro, jer su sva trojica prijatelja bili prvoklasni kauboji. Služili su se i korbačima i revolverima, čak su morali da ubiju dva bika, jer u protivnom ne bi mogli da smire ostalu stoku.

Kada su posle izvesnog vremena zaustavili krdo u udoljici između dva brežuljka, za njima je ostalo dvadeset i pet prevaljenih milja.

Posmatrali su stoku umornu i prašnjavu kako se skuplja oko bare. Još uvek su se kupali u znoju, prašina i znoj stvorili su im na licima neprijatnu koru. Bili su umorni i iscrpljeni, a ipak zadovoljni.

Imali su sreće. Sreću u njihovom slučaju imaju samo vredni momci, a tri prijatelja Morg, Džoni i Dik bili su prvoklasni kauboji. Već dvadeset sedmog jula stigli su u blizinu Fort Vorta. Na nesreću, nisu imali više ni mrvu soli. Sve zalihe su istrošili i poslednjih dana živeli isključivo od divljači. Kada su u podne

najzad našli pogodno mesto da se ulogoruju, izvlačili su kocku ko će od njih trojice jahati u Fort Vort. Kocka je pala na Morga i Dika, a Džoni je ostao sa stokom. Nisu imali mnogo nade da će pribaviti novac. Istina, Morg je još posedovao zlatan časovnik za koji će možda u nekoj trgovini dobiti namirnice.

Bilo je kasno večer kada je Džoni ugledao dvojicu prijatelja kako nailaze.

— Dakle, kako je bilo u Fort Vortu? — upitao je Džoni pun nade.

— Samo razbojnici imaju novac, danas u džepovima — odgovorio je Dik mrzovoljno. — Niko nije zainteresovan za zlatne časovnike.

Sva trojica su čuli šum, a onda topot. Dik je doviknuo:

— Ko je?

Odgovorio je ženski glas:

— Ja sam!

Dik i Morg su poznali mladu devojkicu, rođaku trgovca sa kojim su se pogađali oko sata.

— Došla sam — rekla je — da sa vama sklopim posao, ili bolje rečeno, da se uključim u vaš posao. Mogu da uložim dvestotine pedeset dolara.

— Kakav bi to posao trebao da bude gospodice?

— Zovem se Patricija Mor — rekla je odlučno. — Trgovac u Fort Vortu mi je rođeni stric i ne želim duže da ostajem kod njega. Uzeo me je k sebi kad mi je bilo petnaest godina. Juče sam postala punoletna, a danas otišla. Ne želim duže da ostanem kod tog čoveka. — Zavukla je ruku u džep i pružila svežanj novčanica.

— Ovo je moj udeo.

— Šta vi mislite uopšte i kako to zamišljate? — pitao je Morg iznenađeno. — Nas trojica smo okoreli kauboji i posedujemo samo sto pedeset goveda, konje, sedla i revolvere. Zar nije malo lakomisljeno s vaše strane da se upuštate u poslove s nepoznatim momcima? Kako ste to uopšte zamislili?

Pošto devojkica nije odmah odgovorila Morg Klivlend je nastavio:

— Možda ste vi u zabludi gospodice Mor. Mi sa našim malim krdom nismo krenuli da bi prodali stoku. Ne gonimo je u Kanzas, to nikako. Krenuli smo da tražimo pašnjake, komad zemlje koji je vrlo lep, gde ima mnogo divljači... Tamo hoćemo da stvorimo ranč.

Dik i Džoni su potvrdno klimali glavama. Džoni je dodao:

— Povelili smo goveda da ih tamo gajimo. Za deset godina, imaćemo najmanje petnaest hiljada grla i hiljadu konja naravno!

— Tako je gospodice — prihvatio je Dik. — Mislim da ste pogrešili u pretpostavkama.

— Nemam sada izbora. Poći ću s vama. Uzmite novac.

— Ako prihvatimo vaš novac, onda vama pripada četvrtina našeg krda. Možete svoj deo da prodate u Kanzasu i dobro zaradite. U redu je, ali mogu samo da vam kažem da je put prilično naporan, a o gonjenju stoke da i ne govorim. Vi bi ste gospodice kao naš ravnopravni partner morali...

— Neću biti gora od bilo kog mladog kauboja — rekla je devojkica odlučno. — Nećete imati razloga da se

žalite gospodo. Ja sam u svakom slučaju vaš dužnik, bilo bi mi gore da sam ostala kod onog...

— U redu — složio se Morgan Klivlend. — Povešćemo vas. Ja sam Morgan Klivlend, ovo je Džoni Kristi, a ono Ričard ili kraće Dik Hilari. Pošto smo sada partneri, oslovljavaćemo se imenima, a tebe devojko nazvaćemo jednostavno Pet. Ja izdajem naredjenja. Kada budemo u Kanzasu možeš raspolagati četvrtinom krda koje će se sigurno povećati usput, jer će se neke krave oteliti. Kada se budemo odvojili Pet, bićeš ponovo leđi koju ćemo oslovljavati sa gospođice Patricija Mor. Je li to u redu?

— Da — odgovorila je devojka ozbiljno i odlučno i rukovala se sa svima.

Tek tada je Morg Klivlend prihvatio novac i rekao:

— Dik, ti ćeš čuvati stoku. Ovog puta će Džoni sa mnom u grad. Još nije kasno naći ćemo radnje otvorene. Verovatno ćemo kod kovača naći neka polovna kola. Ne smemo gubiti vreme.

*
*
*

Petnaestog augusta su prošli stokom kroz Vičitu, a dvadeset prvog izbili na Crvenu reku. Tu su se kraj jednog potoka ulogorili u kasno popodne. Samo što su hteli da se smeste, kad odjeknuše pucnji. Dik i Džoni se uplašeno pogledaše, jer je Morg otišao da obiđe i razgleda okolinu.

Uskoro se njihov prijatelj i vođa

vratio. Delovao je umorno i razočarano.

— Naslutio sam odmah o čemu se radi, kada sam video zlatom okovanu dršku napadačevog revolvera. To je čuveni Pedro Katalina, jedan od najpoverljivijih ljudi Bringham Flina, član njegove bande. Veoma je opasan, verovatno mu je Bringham naredio da me odmah ustreli. Nije me ubio zahvaljujući ovom. — Rekavši to, izvukao je iz džepa zlatni sat u koga se zarilo olovo. Sada mi je jasno da Bringham zna da sam mu ja ubio brata i neće se smiriti dok ga ne osveti. Moraću uvek da računam s tim da ću sretati momke koji žele da mi isporuče pozdrave velikog Bringham Flina.

Morg Klivlend je umorno seo na zemlju, dok su Morg Kristi i Džek Hilari sahranili mrtvog razbojnika.

Kada su se približili logorskoj vatri Patricija im je potrčala u susret i obratila se Diku.

— Moram ti se izviniti. Znaš kupala sam se, a neko je virio iz žbunja. Pomislila sam da si ti, a ono je bio onaj prokleti razbojnik. Izvini molim te još jednom.

*
*
*

Terali su stoku kroz teritoriju Oklahome. Bio je to dug period lepog vremena koji se odjednom, neočekivano, petnaestog septembra okončao. Sa istoka su se navlačili tamni, kišni oblaci. Kada su se dva dana kasnije našli na reci Kanadijan, kiša je počela da pada bez prestanka,

puna dva dana. Reka je munjevito nadolazila iz sata u sat.

Posle kratkog prekida od pola dana nemilosrdno je lilo punih petnaest dana, pa je severni rukavac Kanadijana toliko nabujao da nisu mogli na drugu stranu. Zbog toga su nekoliko dana gonili stoku duž reke, pa tek onda našli malu, zaklonjenu udoljicu. Tu im se nekoliko krava otelilo.

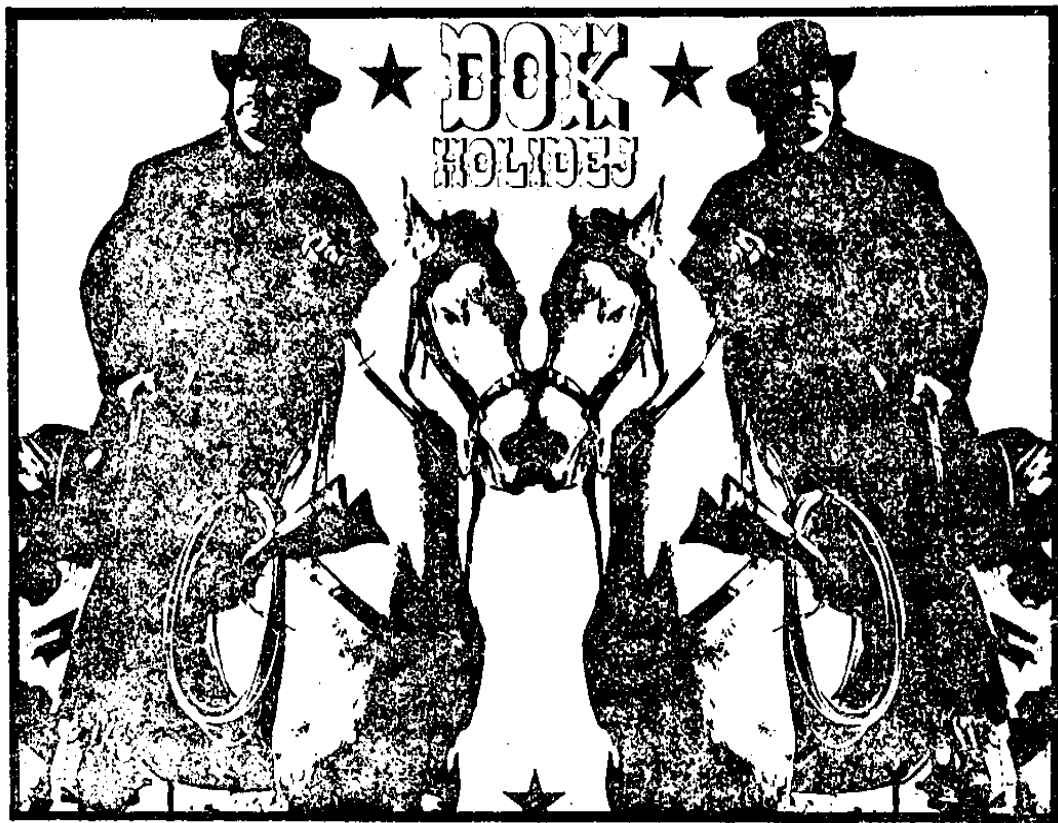
Kada je kiša najzad prestala, a sunce ponovo zasjalo, zemlja se polako sušila i nastala divna jesen. Pet je izračunala da je četvrti oktobar. Dva dana kasnije su konačno uspeli da pređu reku. Uskoro su sretali lovce na bivoie, teretna kola,

vojničke patrole i tako saznali da se više ne nalaze na teritoriji Oklahome, nego da su već u Kanzasu.

Naravno, Patricija Mor je prođala svoj deo goveda i novac brižljivo spremila u torbicu. Nastavila je dođuše put sa svojom trojicom prijatelja, s namerom da ih napusti u prvom gradu koji joj se bude dopao i tamo okuša sreću sa svojom malom ušteđevinom i zaradom koju je do bila na prodaji stoke.

Prvi grad na koji su naišli zvao se Pik Krik. Bio je to divlji grad kopača zlata.

Dik i Džoni su ostali van naselja sa stokom, a Morg i Pet otišli u grad. Saznali su od jednog starca da

ovde deset hiljada ljudi uhvaćenih zlatnom groznicom kopa zemlju. Novac se nemilice troši, a roba prodaje po izuzetno visokim cenama.

Patricija Mor je pošto-poto htela da svrati u naselje. Trgovačka krv u njoj nije mirovala. Usput su, naime, sreli jednog trgovca čija su se kola slomila pod teretom robe. Molio je Klivlenda da mu preveze robu do Pik Krika uz veliku novčanu naknadu. Pre nego što je Mor bilo šta odgovorio, Patricija je stupila u pregovore. Otkupila je robu od trgovca, a on ispregao konje iz slomljenih kola i vratio se putem kojim je i došao. Sada je Patricija vozila otkupljene namirnice i za manje od pet sati sve rasprodala po trostrukoj ceni.

Morg Klivlend je posmatrao devojkicu ispod oka dok je hvalila i prodavala robu. Bila je i sama uhvaćena groznicom da što više i što brže zaradi.

Trgovina je uspela i Patricija Mor je istog dana postala bogata. Ništa je više nije moglo izvući iz ovog naselja. Pre sumraka postala je vlasnica saluna koji je predhodni gazda morao da napusti zbog dugova na kocki.

Klivlend se sam vratio svojim drugovima. Ispričao im je šta se dogodilo, uveravajući ih da ni na koji način nije uspeo da je odvrati da ne ostane u tom divljem gradu.

— Zar tamo da ostaviš devojkicu, među tim divljim ljudima. Ti doista nisi nikakav čovek!

— Zar je trebalo silom da je dovučem ovamo? Uostalom momci šta smo mogli da joj ponudimo? Zar se

nismo bili saglasili, da pošto je prodala stoku putuje s nama do prvog grada u kojem želi da ostane. Uveravam vas, da ta devojkica ume da brine o sebi. Neću tu da se zadržavam i da opet dođem u situaciju da nekog ubijam. Siguran sam da je Bringham Flin nahuškao svoje razbojнике i da me oni slede. Ali ja više neću da se borim, hoću da tražim pašnjake iz snova.

Nastavili su put i najzad našli teren za kojim su tragali.

— Evo nas ovde. Imamo i goveda, odgajićemo najbolja grla koja je Teksas ikad video. Našli smo mesto o kojem smo sanjali. Sve onako kao što smo maštali. Treba samo da pljunemo u šake i strpljivo radimo nekoliko godina.

— Tako je momče, složio se Morg. Ovde ćemo zimus loviti, a onda krzna prodati u proleće. To će nam doneti prilično novaca.

Sve su dobro smislili i sve je moglo tako i da bude da su Dik i Džoni mogli da se skrase. Međutim, stalno su pominjali Patriciju, govoreći da ne mogu a da ne brinu za nju. Najzad, ona se ne nalazi u nekom mirnom gradu niti se smestila kod pristojnih građana. U tom prokletom Pik Kriku nema ni čuvara zakona.

Najzad su jednog dana stali pred Morga Klivlenda i, gledajući u zemlju, saopštili mu da se vraćaju i da hoće da ostanu uz Patriciju da je štite.

Morg je duboko uzdahnuo i uzvratio prkpsno:

— U redu, ja ću istrajati i sam. Ovo je mesto koje sam želeo. Ovo su

pašnjaci o kojima sam sanjao. Ovde ću sam sagraditi ranč, a vi idite nazad u ono divlje naselje u kojem vršlja Flinova banda.

•
• •

Morg Klivlend je teško podnosio usamljenost. Radio je kao mahnit i uskoro podigao drvenu kuću. Istovremeno je pravio korale i poluotvorene šupe. U te poluotvorene šupe smeštao je krave i telad i konje, a ostalu stoku u otvorene korale. Obezbedio je stoki hranu, a onda je uskoro pao sneg. Čekao ga je novi posao. Postao je u tom dugom zimskom periodu traper. Lovio je uspešno i već krajem januara imao lepu gomilu krzna. To će mu u proleće doneti čitavo bogatstvo. Ipak, posao je bio izuzetno naporan, jer je obavljao ono što je trebalo da rade sva trojica. Često je mislio na svoje prijatelje odmarajući se iscrpljen kraj ognjišta u kolibi. Postao je još mršaviji, gotovo je padao od umora, ali je ipak samo u toku jednog dana bar sto puta pomislio na Patriciju.

Usamljenost mu je postojala još teža.

Sneg je počeo da kopni, a potoci nadolaze. Došlo je proleće. Morg Klivlend je to osećao svuda oko sebe. Jedne večeri natovarao je krzna i kože na kola, a onda, kada je dan svanuo, krenuo je na put. Nije trebalo da brine za goveda i konje. Iz ove doline vodio je samo jedan put koji je pre odlaska obezbedio. Uputio se u pravcu Pik Krika.

Kada je stigao posle dugog puta,

grad mu se sada učinio daleko mirniji i miroljubljiviji. Nije ni čudo, jer su svi ljudi bili u planinama tražajući za zlatom. Uputio se prema lokalu koji je u svoje vreme kupila Patricija Mor. Dobro je zapamtio gde se nalazi.

Sada kada se našao pred zgradom učinilo mu se da se prevario. Lokal je bio proširen, a još jedan sprat dograđen. Istina, nije postojala tabla sa imenom Patricije Mor.

Njeno ime pročitao je na velikom plakatu unutra u lokalu. Plakat je bio zalepljen na zid nedaleko bine.

„Pet Mor peva za vas“! Čitao je lagano slovo po slovo.

Levo od bine nalazio se šank.

— Mister — obratio se kelneru — možete li mi reći da li ovde u hotelu stanuje Patricija Mor?

— Svakako mister, a gde bi inače?

— Da li još uvek peva, — upitao je Morg pokazujući na plakat.

— Svake večeri peva — odgovorio je kelner.

— Tako — zaključio Morg i pokazao prema stepenicama. — Da li je sada u svojoj sobi?

— A gde bi inače, Teksašaninu. No, niko ne sme kod nje. Ne želi posete. Ne razgovara ni sa kim. Osim toga ni Tejt Slou ne želi da je uznemiravaju.

Klivlend se nije obazirao na ovu opomenu, nego je pošao uz stepenice i zakucao na prva vrata.

— Ko je to? — Bio je to Patricijin glas.

— Ja sam Pet, ja Morg Klivlend. Otvoril

Za trenutak je vladao tajac, a onda se čuo uzvik u kojem su bili pomešani radost, zbunjenost, strah i bespomoćnost.

Klivlend je onda čuo kako mu ona čudnim, gotovo piskavim glasom govori kroz vrata:

— Morg odjaši odavde! Brzo. Sedi na konja i beži. Ubiće te ako budeš ostao i minut duže.

— Ako ne budeš odmah otvorila vrata, provaliću ih! — glasio je Morgov odgovor.

Nije imala kud, otvorila je. Stao je pred nju i posmatrao je s gorčinom. Delovala mu je nesrećno, zrelije i starije. Bilo mu je jasno da joj je život dao nekoliko oštarih lekcija.

— Do đavola, zašto ovde nastupaš kao pevačica? — pitao je to gnevno, a onda mu se učinilo da je nepravičan i dodao blažim glasom: — Do đavola, hteo sam te pre nekoliko meseci oženiti i odvesti u svoju dolinu, ali ti... Pet, objasni mi, šta sve ovo znači. Imala si ovde odličan restoran, dobro počela. Sada shvatam, kao pevačica zaraduješ brže i lakše. Gde su moji prijatelji Dik i Džoni, koji su me napustili jer te nisu hteli ostaviti samu? Gde su oni? Da i oni ne pevaju zajedno s tobom u triu?

Oborila je glavu, suze su joj se slivale niz obraze.

— U redu. Sve ću ti reći. Kasno je da bežiš, već si se dugo zadržao. Kada budeš izašao na ulicu naći ćeš se oči u oči sa Bringhamom Flinom i njegovim revolverašima. Već

mnoge ljude nose na savesti. Morg, Bringham Flin gospodari ovim gradom, drži u svojim rukama gradski savet i maršala. On je ovde gazda. Njegov prijatelj i partner je Tejt Slou.

— Taj Slou je tvoj gazda. Njegovo ime je napolju na tabli.

— Tako je. To je restoran koji donosi svakog dana hiljadu dalara čiste dobiti.

— Zašto onda ti ne poseduješ taj lokal, zašto više nije tvoj?

— Došli su Dik i Džoni. Nisam mogla da ih nateram da se vrate tebi. Radili su kod mene u restoranu i uvek bili u mojoj blizini. Bili su mi partneri i ortaci. Često smo mislili na tebe, Morg. Mogli smo da zamislimo kako si usamljen, razočaran i ogorčen.

— Gde su Džoni i Dik, šta je bilo s njihovim poslovima. Govori dalje Pet, zima je bila duga.

Nije odmah odgovorila.

— Šta je sa Dikom i Džonijem — ponovio je Morg pitanje. — Da nisu mrtvi?

— Bili su gotovo mrtvi. Bringham Flin ih je žestoko udesio. Napunio ih je olovom. Život je obojici bio u opasnosti. Trebalo ih je hitno operisati. U Pik Kriku je postojao mladi lekar, odmah sam poslala po njega, ali on nije imao hrabrosti da se upusti u to. Tvrdio je da će mu pacijenti umreti pod nožem. Žalio se da nema iskustva. Tada sam čula da treba da se obratim nekom mister Mileru, koji je nekad bio čuveni hirurg. Imao je neke nevolje, bio je umešan u neke mračne priče, pa su mu oduzeli diplomu.

— Dalje, dalje...

— Poslala sam po tog mister Milera i pala pred njim na kolena. Osetila sam odjednom da je to čovek koji može da spase Dika i Džona. Ponudila sam mu mnogo novaca. Operacija je uspeła, izvadilo je iz Dikovog tela dva metka, a iz Džonovog jedan. Tek posle osam dana znala sam da će ostati u životu. Međutim, bila im je potrebna nega i sve najbolje. Ja sam u međuvremenu osiromašila. Ponudila sam misteru Mileru dvadeset hiljada dolara i to mu platila. Prodala sam restoran, namirnice i sve što sam posedovala Tejtu Slou. Čak sam se zadužila osam hiljada dolara.

Sada je Morgu Klivlendu sve bilo jasno.

Podigao je glavu, jer je na stepenicama čuo teške korake.

— To je Tejt Slou — rekla je Patricija, a u njenim se očima ogledao strah.

— Ti njemu pripadaš? — upitao je Morg uzbuđeno.

— Radim kao pevačica da bih isplatila svoje dugove. Imam s njim ugovor koji me obavezuje da svake večeri nastupam, sve dok ne isplatim sumu koju dugujem. Ništa više od toga.

— Ali on bi hteo da te poseduje sasvim.

Nemo je potvrdila glavom.

U to su teški koraci u hodniku zamukli. Nekoliko trenutaka vladała je tišina, a onda je neko snažno pesnicom udario u vrata.

— Otvorite! — čuo se naredbo-davni glas.

— Da, otvori mu Pet, hteo bih s

njim da govorim — rekao je Morg Klivlend mirno. Pusti ga da uđe. Nemoj više da brineš, sad sam ja tu. Ponovo sam s vama i sve ću dovesti u red. Biće dobro!

•
•

U sobu je ušao Tejt Slou, krupan, riđ i pegav. Nosio je tamno odelo, svilenu kravatu i nov šešir po poslednjoj modi. Zakoračio je tri koraka u sobu, a onda stao. Bacio je kratak pogled na Patriciju, pa se obratio Morgu.

— Mister, ovo je provala u kuću. Predaću prijavu gradskom maršalu. Napustite odmah moju kuću!

Klivlend ga je odmerio od glave do pete.

— Svakako — odgovorio je. — Odlazim odmah, ali ću povesti i gospođicu Mor. Ona ovde neće više ostati. Koliko vam je ona još dužna?

— Dugujem još oko dve hiljade dolara — rekla je devojka i ujela se za usnu.

— Dobićete novac. Imam puna kola krzna i koža u kancelariji kompanije. Pošaljite nekog za dva sata sa računom, biću tamo i isplatiti.

Onda se obratio devojci:

— Zapakuj svoje stvari i sve odnesi u kompaniju. Tamo su kola. Gde su Dik i Džoni?

— U jednom od mojih hotela, smešteni su u najbolju sobu — rekao je Tejt Slou razmetljivo. — Međutim, izbaciću ih na ulicu ako mi Pet odlazi.

Ortak razbojnika Flina se zlorado osmehnulo.

— Čoveče manite se toga, uskoro će te imati druge brige, Bringham Flin vas je cele zime čekao. Uz njega je čovek koji je bio prisutan kada ste u Teksasu ubili njegovog brata. Taj čovek je već prepoznao Dika Hilarija i Džona Kristija. Sada ste vi na redu. Kada Bringham Flin bude s vama svršio, nećete više moći da se brinete o Pet Mor. Ona će ostati pod mojom zaštitom. Biće joj mnogo bolje, mislim, ako bude razumna. Neće joj biti potrebno da peva za sve te neobrijane momke. Postaće kraljica Pik Krika. Mogu joj mnogo više pružiti nego kauboj koji mora da se zasipa vodom od lavande da priguši miris štale. Čoveče, pomislite šta bi bilo s dvojicom vaših prijatelja da Pet nije na njih utrošila toliki novac? Bili bi mrtvi! Onaj Miler ne bi prstom makao da mu nije dala toliki novac.

— Hvala vam mister Slou — rekao je Morg mirno. — Vi ste doista čovekoljubivi. — Upitao je Patriciju neposredno:

— Hoćeš li da se spakuješ i pođeš sa mnom kada sredim račune sa Birghanom Flinom.

Devojka je potvrdno klimnula glavom. Bila je ukočena od straha i nije bila u stanju da proslovi ni reč.

— Vi protiv Bringhama Flina nemate šansi — rekao je Tejt Slou. — Niko protiv njega nema šansu.

— Jeste li vi Flinov prijatelj? — upitao je Morg.

— Sve sam učinio da mi ne bude neprijatelj, to ću činiti i u buduće. Uostalom, tako misli čitav grad, svi. Zbog toga ćete i biti sasvim sami mister, sami protiv njega.

— U kom hotelu se nalaze dva moja prijatelja?

— U hotelu „Sanšajn” dve ulice dalje na uglu.

Tejt Slou se široko osmehnulo, a žućkaste oči mu svetlele.

— Vi izgleda ne znate za strah?

— Moram sada da idem svojim putem. Taj put je počeo u Teksasu i još nije završen. Moram ovu devojku i dva prijatelja da odvedem kući u onu dolinu do pašnjaka naših snova. Moram to učiniti.

Upravio je pogled na Patriciju i prstom dodirnuo grudi na levoj strani.

— Osećam sasvim jasno ovde da ću za sve nas naći pravi put. Niko me ne može zadržati.

Rekavši to izašao je iz sobe.

Tek kada su se vrata za njim zatvorila, Patricija je došla k sebi. Trčala je prema vratima i preklinjućim glasom vikala:

— Morg! Morgan Klivlend!

Tejt Slou je zadržao, uhvatio je čvrsto za ruku.

— Pet, ako on uspe moraću ja da te pustim. Ako tako bude izgubiću svaku šansu da te dobijem. No, ja mu ipak želim sreću. Znam da nisam čovek dostojan poštovanja, prilično sam zao, sračunat i bezobziran. No, ja te volim istinski Pet, a onom Morgu Klivlendu želim sreću.

Oslobodila se stiska i prišla prozoru. Shvatila je da je kasno da zaustavlja Morga. Videla ga je kako ide pločnikom i uskoro zamiče za ugao.

Nije joj ostalo ništa drugo do da čeka.

Tejt Slou je uzdahnuo i pripalio

cigaru. Posle kratkog oklevanja uputio se ka vratima.

— Kada Bringhama Flina više ne bi bilo, onda bi ste vi bili najveći čovek u gradu, Tejt Slou. Zašto onda ne pomognete Morgu?

— Rekao sam vam već da sam prilično tvrd i sračunat tip. Ja tom Morgu Klivlendu želim sreću, jer je odlučan i neustrašiv, a takve ljude poštujem i cenim. No, ipak neću maći prstom da bih mu olakšao da vas odvede. To morate shvatiti, Pet. Mogu samo da vam obećam da ni vama, ni njegovim prijateljima neću stvarati teškoće. Eto, raskidam i naš ugovor. Ništa mi više ne dugujete Pet. To što ste pevali u mom hotelu za goste donelo mi je veliku zaradu. Čak i da Morg Klivlend izgubi ovu bitku, vi ste slobodni.

* *

Kada je Morg Klivlend stigao do „Sanšajn” hotela obratio se čoveku za pultom.

— Gde mogu da nađem...

— Soba jedan.

Brzopleti službenik je na taj način otkrio Morgu da u ovom divljem gradu svi već znaju za njegov dolazak.

Uputio se uz stepenice i zastao pred vratima sobe jedan, osluškujući.

Čuo je glasove svojih prijatelja.

— Džoni, dajem ti svoju reč da više nikada neću pomenuti ime svoje tetke ni pričati bilo kakve laži ni bajke o njoj ako Morgu bude uspelo da izvuče živu glavu i sve pođe dobro njemu i Pet.

— A ja ti se kunem Dik da ću se

od srca radovati svim izmišljenim pričama o tetka Rozalini, da ću se smeјati i diviti, ako Morg uspe.

Klivlend se zadovoljno smešio, čuvši to. Shvatio je isto tako da su dvojica njegovih prijatelja uzbuđeni i uplašeni i da ovim zakletvama i obećanjima ustvari naivno žele da utiču na sudbinu.

Otvorio je vrata. Dik je sedeo u naslonjači kraj prozora, a pored nje ga su se nalazile štake.

Džoni je ležao u postelju poduprt jastucima i redao karte. Bio je tako mršav i ispijen, da se Morgu činio prozračnim. Zar snažni krupni Dik može tako da izgleda?

Posmatrali su ga kao da vide priviđenje. I Morg je bio iznenađen i potišten shvativši koliko su teško bili bolesni i koliko će još vremena proći dok stanu na noge.

— Kako ste momci — upitao je blago. — Zbog čega si još uvek u postelji Džoni? Šta će ti te dve štake Dik? Zar je s vama tako zlo dečaci, recite mi?!

Prvi se javio Džoni.

— Meni je sad sasvim dobro. Dobijam nedeljno po kilogram, a i Dik će uskoro moći da odbaci štake. Nemoj da brineš, staro momče!

— Ovde su mi kola, povešću vas. Možete li da podnesete put?

Nisu ništa odgovorili, samo su ga gledali.

— Doći ću po vas — rekao je Klivlend odlučno, a onda izašao.

Nisu mnogo govorili. To uostalom nije čudno. Dik i Džoni su sada znali da će sve biti dobro, ukoliko Morg uspe da izađe na kraj sa Bringhamom Flinom.

Kada je Morgan Klivlend izašao na ulicu ugledao je jednog čoveka, visokog, mršavog, plavog. Nosio je crno kožno odelo i ukršteni opasač sa dva revolvera.

— Jesi li ti Morg Klivlend? — upitao je.

— Da, ja sam taj.

— A ja sam Bringham Flin. Dobro je što sam morao da bežim iz Teksasa i tako slučajno došao u ovaj grad. Već celu dugu zimu čekam da se pojaviš.

— Hoćeš li dvoboj sa mnom? — upitao je Morgan.

— On je bio moj brat zar ne? Koji je to čovek koji neće da sveti smrt svog brata.

— Tvoj brat me je prinudio na borbu — objašnjavao je Morg mirno i ozbiljno. — Morao sam da branim goli život. Sada i ti hoćeš da me prinudiš na borbu koju ne želim. Bilo bi mi mnogo milije da dvojicu svojih prijatelja i svoju nevestu izvedem iz ovoga grada.

Izgledalo je da Bringham Flin razmišlja, da se dvoumi. No, onda je odmahnuo glavom.

— To ne ide! — rekao je kratko, a onda bez ikakvog upozorenja potegao levi revolver. Morg oseti da ga je metak kao korbač pogodio u rebro. Istog časa kolt u Klivlendovoj ruci bljunu vatru. Znao je da nije promašio.

Napadač se zaneo. Istina, povukao je još tri puta obarač, ali je cev bila upravljena u drugom pravcu.

Onda je pao. Ostao je da leži nepomično.

Iz saluna na suprotnoj strani ulice izašlo je nekoliko ljudi.

Morg Klivlend je držao revolver i gledao ih. Mislio je da su to Flinovi ljudi. Prišli su čoveku u prašini, klekli pored njega, a onda se uspravili i obratili Klivlendu:

— Flin je rekao da ti ne smemo ništa učiniti ako ga pobediš — rekao je jedan od njih. Mi u svakom slučaju moramo da odemo odavde. Svi putevi su ponovo otvoreni.

S leve strane se čuo bat koraka. Neko je trčao. Svi su okrenuli glavu u tom pravcu, čak i Morg.

Bila je to Patricija Mor. Nosila je u ruci sačmaricu. Prišla je Morgu i upravela pušku na Flinove ljude. Oni su još jednom pogledali s nevericom svog mrtvog vođu, a onda se obratili devojci:

— Crvena Pet, nećete valjda pucati na nas?

Nije ništa odgovorila, ali su oni shvatili da je odlučnija nego ikad. Svi ovi ljudi su je često slušali kako peva i svi su na neki način bili zaljubljeni u nju. Svi su isto tako znali zbog čega peva i šta je učinila za dvojicu svojih prijatelja. Istina, nije imala školovan glas, ali su uživali slušajući njene pesme o usamljenosti, bolu za domovinom, kaubojima.

— Vрати se u hotel Pet — zamolio je Morg. — Nije trebalo da izlaziš na bojno polje kao Indijanac. Ovo ovde nije za devojkе.

— To si dobro rekao momče — složio se jedan, od Flinovih ljudi. Svi su oni posmatrali Morga i devojkę i u očima im se čitalo žaljenje i razočaranje. Verovatno su osećali da takvih stvari kao što je ljubav, brak

i porodica za njih više nema. Znali su da ovo dvoje pripadaju jedno drugom, osetili su da će ovaj kauboj stvoriti devojci lep dom i da će ona biti dobra žena i pokloniti mu svu toplinu, ono što je za njih, gomilu lupeža i razbojnika, odavno bilo izgubljeno.

Rekao je tačno, ponovio je čovek još jednom, a onda skinuo šešir s glave i naklonio se pred Patricijom.

— Bringham Flin je sve ovo smatrao svojom ličnom stvari i obračunom. Mi se nećemo dalje mešati. Svi putevi su sada slobodni. Sneg je okopnio, ne možemo duže da se zadržavamo u ovom gradu. Vi i vaša pesma učinili ste da provedemo prijatnu zimu. Mnogo sreće!

Morg obrisa lice. Bio je zahvalan sudbini što više ne mora da se bori. Kada su Flinovi ljudi otišli građani su počeli da izlaze iz kuća. Uskoro im je prišao i mlad čovek noseći crnu torbu u ruci. Morg se setio da je to mladi lekar, o kojemu je Patricija pričala.

* *

Nekoliko dana kasnije kola su se zaustavila pred kućom koju je Morg Klivlend sagradio.

— Evo nas — rekao je Patriciji, koja je sedela uz njega.

Njen pogled bio je izgubljen u daljini. Bio je topao prolećni dan. Pašnjaci su bili zeleni, a šuma olistala. Čak je u pukotinama stena bilo žbunjića i zelenih travki.

Negde su pasla goveda slobodno i neometano.

— Je li lepo? — upitao je Morg blagim glasom. — Sačekaj samo kada budemo izgradili pravi ranč.

— Divno je — rekla je devojka. — Nikako ne razumem zbog čega sam želela nešto drugo. Ovde je sve. Lepo mesto, sigurno, a i ti si tu Morgan Klivlend.

— Ono što me ljuti — javio se Dik iz kola — ono što me dovodi do besa deco, to je što neću moći da igram na vašoj svadbi. Ne bi ste li ipak mogli malo da pričekate?

— Ne, ne bi smo mogli da čekamo — uzvratila je Patricija. — Kada se jednom spozna šta se želi i šta je dobro, nikada ne treba oklevati.

Morg i Pat su se smejali u glas, onda je on skočio s kola i uzeo je u naručje.

— Dakle, dobro, počnimo ovde!

* *

I počeli su. O Tejtu Slou nikada ništa više nisu čuli. Još i danas postoje tri ranča u Sunčanoj dolini. Porodice Klivlend, Hilari i Kristi još uvek tu žive. Naravno, ne gaje više dugoroga goveda, jer su vremena dugorogih odavno prošla. Sada se u Sanšajn dolini gaje druge rase goveda, konji i mazge. Porodice tu lepo i bogato žive. U vreme prvih doseljenika, preci današnjih porodica bili su vezani dubokim, čvrstim prijateljstvom. To prijateljstvo je uhvatilo korena i traje do današnjih dana.

DOK HOLIDEJ

broj
14

**hino je
da
umre uspravno**

SVAKOG 1. U MESECU

1. jun 1973.